

32003R1702

L 243/6

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

27.9.2003

NARIADENIE KOMISIE (ES) č. 1702/2003**z 24. septembra 2003****stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií****(Text s významom pre EHP)**

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie (ES) č. 1592/2002 Európskeho parlamentu a Rady o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o ustanovení Európskej leteckej bezpečnostnej agentúry ⁽¹⁾ (ďalej len „základné nariadenie“) prispôbené nariadením (ES) č. 1701/2003 ⁽²⁾, a najmä na jeho články 5 a 6,

keďže:

- (1) Základné nariadenie stanovuje spoločné základné požiadavky na zabezpečenie vysokej jednotnej úrovne bezpečnosti civilného letectva a ochrany životného prostredia; vyžaduje, aby Komisia prijala nevyhnutné vykonávacie pravidlá na zabezpečenie ich jednotného uplatňovania; zriaďuje „Európsku leteckú bezpečnostnú agentúru“ (ďalej len „agentúra“), ktorá bude pomáhať Komisii pri vypracovaní takýchto vykonávacích pravidiel.
- (2) Existujúce požiadavky v oblasti letovej spôsobilosti uvedené v prílohe II k nariadeniu Rady (EHS) č. 3922/91 ⁽³⁾, naposledy zmenenému a doplnenému nariadením Komisie (ES) č. 2871/2000 ⁽⁴⁾, budú od 28. septembra 2003 zrušené.
- (3) Je potrebné prijať spoločné technické požiadavky a administratívne postupy na zabezpečenie letovej spôsobilosti a environmentálnej kompatibility leteckých výrobkov, častí a zariadení v zmysle základného nariadenia; takéto požiadavky a postupy by mali špecifikovať podmienky vydávania, držania, zmeny, pozastavenia platnosti alebo odobratia príslušných osvedčení.
- (4) Od organizácií zapojených do projektovania a výroby výrobkov, častí a zariadení by sa malo vyžadovať dodržiavanie určitých technických požiadaviek, aby bola

preukázaná ich spôsobilosť a prostriedky k plneniu ich povinností a s tým spojených osobitných práv; od Komisie sa vyžaduje prijatie opatrení pre vydávanie, držanie, zmeny, pozastavenie platnosti alebo odobratie osvedčení preukazujúcich takú zhodu.

- (5) Pri prijímaní opatrení týkajúcich sa uplatňovania spoločných technických požiadaviek v oblasti letovej spôsobilosti musí Komisia prihliadať na to, ako odrážajú stav techniky a najlepšiu prax, berúc do úvahy celosvetové skúsenosti v leteckej doprave a vedecký a technický pokrok a ako umožňujú okamžitú reakciu na zistené príčiny nehôd a vážnych incidentov.
- (6) Potreba zabezpečiť jednotnosť uplatňovania spoločných požiadaviek na letovú spôsobilosť a ochranu životného prostredia leteckých výrobkov, častí a zariadení vyžaduje, aby príslušné orgány členských štátov dodržiavali spoločné postupy a prípadne aby agentúra posudzovala zhodu s týmito požiadavkami; agentúra by mala vypracovať technické podmienky osvedčovania a usmernenia na ulahčenie nevyhnutnej regulačnej jednotnosti.
- (7) Na tento účel je potrebné zabezpečiť hladký prechod na nový regulačný rámec agentúry, ktorý zabezpečí zachovanie vysokej a jednotnej úrovne bezpečnosti civilného letectva v spoločenstve; je nevyhnutné poskytnúť leteckému priemyslu a administratívam členských štátov dostatok času, aby sa prispôsobili tomuto novému rámcu a uznali ďalšiu platnosť osvedčení vydaných pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, v súlade s článkom 57 základného nariadenia.
- (8) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú založené na stanovisku vydanom agentúrou ⁽⁵⁾ v súlade s článkom 12 ods. 2 písm. b) a 14 ods. 1 základného nariadenia.
- (9) Opatrenia uvedené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru európskej leteckej bezpečnostnej agentúry, zriadeného článkom 54 ods. 3 základného nariadenia,

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 240, 7.9.2002, s. 1.⁽²⁾ Pozri stranu 5 tohto úradného vestníka.⁽³⁾ Ú. v. ES L 373, 31.12.1991, s. 4.⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 333, 29.12.2000, s. 47.⁽⁵⁾ 1.9.2003.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Rozsah platnosti a definície

1. Toto nariadenie, v súlade s článkom 5 ods. 4 a 6 ods. 3 tohto nariadenia, stanovuje spoločné technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania výrobkov, častí a zariadení, pričom špecifikuje:

- a) vydávanie typových osvedčení, obmedzených typových osvedčení, doplnkových typových osvedčení, letových povolení a zmeny týchto osvedčení;
- b) vydávanie osvedčení o letovej spôsobilosti, obmedzených osvedčení o letovej spôsobilosti, letových povolení a autorizovaných osvedčení o uvoľnení;
- c) vydávanie schválení postupu opravy;
- d) preukazovanie zhody s požiadavkami ochrany životného prostredia;
- e) vydávanie hlukových osvedčení;
- f) identifikáciu výrobkov, častí a zariadení;
- g) osvedčovanie určitých častí a zariadení;
- h) osvedčovanie projekčných a výrobných organizácií;
- i) vydávanie príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti.

2. Na účely tohto nariadenia platia tieto definície:

- a) „JAA“ znamená „Spoločné letecké úrady“.
- b) „JAR“ znamená „Jednotné letecké predpisy“.
- c) „Časť 21“ znamená požiadavky na osvedčovanie a postupy osvedčovania lietadla a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení a projekčných a výrobných organizácií, ktoré sú priložené k tomuto nariadeniu.
- d) „Časť M“ znamená uplatniteľné požiadavky na zachovanie letovej spôsobilosti prijaté podľa základného nariadenia.

Článok 2

Osvedčovanie výrobkov, častí a zariadení

1. Pre výrobky, časti a vybavenie sa vydajú osvedčenia podľa časti 21.

2. Odlišne od odseku 1 pre lietadlo, vrátane každého inštalovaného výrobku, časti alebo zariadenia, ktoré nie je registrované v členskom štáte, neplatia ustanovenia odsekov H a I časti 21.

3. Na výrobok, ktorý má typové osvedčenie vydané členským štátom pred 28. septembrom 2003, sa vzťahujú tieto ustanovenia:

- a) taký výrobok sa považuje za výrobok, ktorý má typové osvedčenie vydané v súlade s týmto nariadením, ak:
  - i) jeho základňou typového osvedčovania je:
    - predpisová základňa typového osvedčovania JAA pre výrobky, ktoré boli osvedčované podľa postupov JAA, ako je definované v dátovom doklade JAA; alebo
    - pre ostatné výrobky, predpisová základňa typového osvedčovania definovaná v dátovom doklade typového osvedčenia štátu, v ktorom boli vyvinuté, ak tento štát je:
      - členským štátom pokiaľ agentúra neurčí, berúc do úvahy najmä používané predpisy letovej spôsobilosti a skúsenosti z prevádzky, že taká predpisová základňa typového osvedčovania nezabezpečuje úroveň bezpečnosti, ktoré je rovnocenná s úrovňou požadovanou základným nariadením a týmto nariadením; alebo
      - štátom, s ktorým má členský štát uzavretú dvojstrannú dohodu o letovej spôsobilosti alebo podobnú dohodu, podľa ktorej boli také výrobky osvedčované na základe predpisov letovej spôsobilosti uvedeného štátu, v ktorom boli vyvinuté, pokiaľ agentúra neurčí, že také predpisy letovej spôsobilosti a skúsenosti z prevádzky alebo bezpečnostný systém štátu, v ktorom boli vyvinuté, nezabezpečujú úroveň bezpečnosti, ktoré je rovnocenná s úrovňou požadovanou základným nariadením a týmto nariadením;
      - agentúra vypracuje prvé hodnotenie účinkov týchto dvoch predchádzajúcich ustanovení a predloží Komisii stanovisko, vrátane možných zmien a doplnkov tohto nariadenia.
  - ii) požiadavkami na ochranu životného prostredia sú požiadavky stanovené v prílohe 16 k Chicagskému dohovoru a ktoré sa môžu uplatňovať na výrobok;
  - iii) uplatniteľnými príkazmi na zachovanie letovej spôsobilosti sú príkazy štátu, v ktorom boli výrobky vyvinuté.
- b) Konštrukcia jednotlivého lietadla, ktoré sa nachádza v registri členského štátu pred 28. septembrom 2003, sa považuje za schválenú v súlade s týmto nariadením, ak:
  - i) jeho základná typová konštrukcia je časťou typového osvedčenia uvedeného v odseku a);
  - ii) všetky zmeny základnej typovej konštrukcie, za ktoré nie je zodpovedný držiteľ typového osvedčenia, boli schválené; a
  - iii) sú splnené príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti, vydané alebo prijaté členským štátom registrácie pred 28. septembrom 2003, vrátane akýchkoľvek obmien príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti štátu, v ktorom bolo vyvinuté, prijatých členským štátom registrácie.

- c) Agentúra do 28. marca 2007 stanoví typové osvedčenie výrobkov, ktoré nespĺňajú ustanovenia odseku a).
- d) Agentúra do 28. marca 2007 stanoví dátový doklad typového hlukového osvedčenia pre všetky výrobky obsiahnuté v odseku a). Do toho času môžu členské štáty naďalej vydávať hlukové osvedčenia v súlade s príslušnými vnútroštátnymi predpismi.
4. Vzhľadom na výrobky, u ktorých proces typového osvedčovania prebieha k 28. septembru 2003 v rámci JAA alebo členského štátu:
- a) ak výrobok osvedčuje niekoľko členských štátov, použije sa ako referenčný projekt, ktorý napreduje najrýchlejšie;
- b) neuplatňuje sa 21A.15 ods. a), b) a c) časti 21;
- c) odlišne od 21A.17 ods. a) časti 21, základňou typového osvedčovania je základňa vytvorená JAA alebo prípadne členským štátom ku dňu žiadosti o schválenie;
- d) stanovenie zhody vykonané podľa postupu JAA alebo členského štátu sa považuje za stanovenie zhody urobené agentúrou na účely splnenia požiadaviek 21A.20 ods. a) a b) časti 21.
5. Vzhľadom na výrobky, ktoré majú národné typové osvedčenie, alebo rovnocenné osvedčenie, ktorých schvaľovací proces zmeny vykonanej členským štátom nebol ešte ukončený v čase určenia typového osvedčenia v súlade s týmto nariadením:
- a) ak schvaľovací proces vykonáva niekoľko členských štátov, použije sa ako referenčný projekt, ktorý napreduje najrýchlejšie;
- b) neuplatňuje sa 21A.93 časti 21;
- c) príslušnou základňou osvedčovania je základňa vytvorená JAA alebo prípadne členským štátom ku dňu žiadosti o schválenie zmeny;
- d) stanovenie zhody vykonané podľa postupu JAA alebo členského štátu sa považuje za stanovenie zhody urobené agentúrou na účely splnenia požiadaviek 21A.103 ods. a) bod 2) a b) časti 21.
6. Vzhľadom na doplnkové typové osvedčenia, u ktorých proces osvedčovania k 28. septembru 2003 vykonáva členský štát podľa príslušných postupov JAA pre doplnkové typové osvedčenie a vzhľadom na závažné zmeny výrobkov navrhované osobami inými, než je držiteľ typového osvedčenia výrobku, pre ktorý proces osvedčovania k 28. septembru 2003 vykonáva členský štát podľa príslušného vnútroštátneho postupu:
- a) ak proces osvedčovania vykonáva niekoľko členských štátov, použije sa ako referenčný projekt, ktorý napreduje najrýchlejšie;
- b) neuplatňuje sa 21A.113 ods. a) a b) časti 21;
- c) príslušnou základňou osvedčovania je základňa vytvorená JAA alebo prípadne členským štátom ku dňu žiadosti o doplnkové typové osvedčenie alebo schválenie závažnej zmeny;
- d) stanovenie zhody vykonané podľa postupu JAA alebo členského štátu sa považuje za stanovenie zhody urobené agentúrou na účely splnenia požiadaviek 21A.115 ods. a) časti 21.
7. Vzhľadom na výrobky, ktoré majú vnútroštátne typové osvedčenie alebo rovnocenné osvedčenie, ktorých schvaľovací proces postupu väčšej opravy vykonanej členským štátom nebol ešte ukončený v čase určenia typového osvedčenia v súlade s týmto nariadením, stanovenie zhody urobené podľa postupu JAA alebo členského štátu sa považuje za stanovenie zhody urobené agentúrou na účely splnenia požiadaviek 21A.433 ods. a) časť 21.
8. Vzhľadom na časti a vybavenie, u ktorých schvaľovací alebo proces osvedčovania k 28. septembru 2003 vykonáva členský štát:
- a) ak proces osvedčovania vykonáva niekoľko členských štátov, použije sa ako referenčný projekt, ktorý napreduje najrýchlejšie;
- b) neuplatňuje sa 21A.603 časti 21;
- c) uplatniteľnými požiadavkami na údaje sú požiadavky stanovené príslušným členským štátom ku dňu žiadosti o schválenie alebo osvedčovanie;
- d) stanovenie zhody vykonané príslušným členským štátom sa považuje za stanovenie zhody urobené agentúrou na účely splnenia požiadaviek 21A.606 ods. b) časti 21.
9. Osvedčenie o letovej spôsobilosti vydané členským štátom potvrdzujúcim zhodu s typovým osvedčením, udeleným podľa odseku 3, sa považuje za osvedčenie zodpovedajúce tomuto nariadeniu.
10. Až do stanovenia vykonaného agentúrou podľa písm. c) odseku 3, za typy lietadiel, ktorým členský štát povolil let pred 28. septembrom 2003 a ktorým nemôže byť vydané osvedčenie v súlade s odsekom 3, je naďalej zodpovedný členský štát registrácie podľa príslušných vnútroštátnych predpisov.
11. Do 28. marca 2007 musia členské štáty preukázať, že lietadlo a príslušné súvisiace obmedzenia kompenzujúce odchýlku od základných požiadaviek, umožňujú lietadlu bezpečne vykonať základný let. V takom prípade budú letové povolenia obsahovať obmedzenie používania vo vzdušnom priestore členského štátu, ktorého príslušný orgán povolenie vydal. Lety mimo tohto vzdušného priestoru si vyžadujú potvrdenie povolenia príslušnými orgánmi dotknutých štátov.
- Do 28. marca 2007 za lietadlo, ktorému členský štát povolil let pred 28. septembrom 2003 bez osvedčenia o letovej spôsobilosti, môže byť naďalej zodpovedný členský štát podľa príslušných vnútroštátnych predpisov. Také lietadlo smie letieť len v rámci vzdušného priestoru príslušného členského štátu. Lety mimo tohto vzdušného priestoru si vyžadujú potvrdenie povolenia príslušnými orgánmi dotknutých štátov.

12. Ak sa v časti 21 odkazuje na uplatnenie a/alebo splnenie ustanovení časti M a časť M nie je platná, uplatnia sa miesto toho príslušné vnútroštátne predpisy.

13. Schválenia častí a zariadení vydané členským štátom a platné k 28. septembru 2003, sa považujú za schválenia vydané v súlade s týmto nariadením.

14. Vzhľadom na doplnkové typové osvedčenia vydané členským štátom podľa postupov JAA alebo príslušných vnútroštátnych postupov a vzhľadom na zmeny výrobkov navrhované osobami inými než je držiteľ výrobku schváleného členským štátom podľa príslušných vnútroštátnych postupov, ak je doplnkové typové osvedčenie alebo zmena platné k 28. septembru 2003, doplnkové typové osvedčenie alebo zmena sa považujú za vydané podľa tohto nariadenia.

Článok 3

Projekčné organizácie

1. Organizácia zodpovedná za projektovanie výrobkov, častí a zariadení, za ich zmeny alebo opravy musí preukázať svoju spôsobilosť v súlade s ustanoveniami časti 21.

2. Odlišne od odseku 1 organizácia, ktorá má hlavné obchodné sídlo v nečlenskom štáte môže preukázať svoju spôsobilosť vlastníctvom osvedčenia vydaného uvedeným štátom pre výrobok, časť alebo vybavenie za predpokladu:

a) že príslušný štát je štátom, v ktorom boli vyvinuté; a

b) agentúra stanovila, že systém tohto štátu obsahuje rovnakú úroveň nezávislosti kontroly zhody, akú poskytuje toto nariadenie buď prostredníctvom rovnocenného systému povoľovania organizácií alebo priamym zapojením príslušného orgánu tohto štátu.

3. Povolenia organizácie na projektovanie, vydané alebo uznané členským štátom v súlade s požiadavkami JAA a postupmi platnými pred 28. septembrom 2003, sa považujú za zodpovedajúce tomuto nariadeniu. V takom prípade obdobie pre lehotu uzávierky pre nápravu porušení druhého stupňa, uvedené v podčasti J časti 21, nesmie presiahnuť jeden rok, ak tieto porušenia súvisia s rozdielmi voči predchádzajúcim uplatniteľným JAR.

4. Držiteľ typového osvedčenia, ktorý nemá k 28. septembru 2003 príslušné povolenie organizácie na projektovanie vydané podľa príslušných postupov JAA, musí do 28. septembra 2005 preukázať svoju spôsobilosť podľa podmienok stanovených v 21A.14 časti 21.

5. Organizácia, ktorá žiada o doplnkové typové osvedčenie, schválenie väčšej opravy alebo schválenie konštrukcie pomocnej energetickej jednotky a ktorá k 28. septembru 2003 nie je držiteľom príslušného povolenia organizácie na projektovanie vydaného členským štátom podľa príslušných postupov JAA, preukáže svoju spôsobilosť pred 28. septembrom 2005 v súlade s časťou 21, 21A.112, 21A.432B alebo v prípade pomocnej energetickej jednotky 21A.602B.

6. Vzhľadom na organizácie, pre ktoré k 28. septembru 2003 prebieha udeľovanie povolenia organizácie na projektovanie zo strany členského štátu podľa príslušných postupov JAA:

1. neuplatňuje sa 21A.234 časti 21;

2. stanovenia zhody vykonané podľa postupov JAA sa považujú za stanovenia zhody vykonané agentúrou na účely splnenia požiadaviek 21A.245 časti 21.

Článok 4

Výrobné organizácie

1. Organizácia zodpovedná za výrobu výrobkov, častí a zariadení, za ich zmeny alebo opravy musí preukázať svoju spôsobilosť v súlade s ustanoveniami časti 21.

2. Odlišne od odseku 1 výrobca, ktorý má hlavné obchodné sídlo v nečlenskom štáte môže preukázať svoju spôsobilosť vlastníctvom osvedčenia vydaného uvedeným štátom pre výrobok, časť alebo vybavenie za predpokladu:

a) že príslušný štát je štátom výrobcu; a

b) agentúra stanovila, že systém tohto štátu obsahuje rovnakú úroveň nezávislosti kontroly zhody, akú poskytuje toto nariadenie buď prostredníctvom rovnocenného systému udeľovania povolení organizáciám alebo priamym zapojením príslušného orgánu tohto štátu.

3. Povolenia organizácie na výrobu, vydané alebo uznané členským štátom v súlade s požiadavkami JAA a postupmi platnými pred 28. septembrom 2003, sa považujú za zodpovedajúce tomuto nariadeniu. V takom prípade obdobie pre lehotu uzávierky pre nápravu porušení druhého stupňa, uvedené v podčasti G časti 21, nesmie presiahnuť jeden rok, ak tieto porušenia súvisia s rozdielmi voči predchádzajúcim uplatniteľným JAR.

4. Organizácia musí preukázať svoju spôsobilosť podľa tohto nariadenia pred 28. septembrom 2005.

5. Ak organizácia nepreukázala svoju spôsobilosť podľa podčastí F a G časti 21, stanovenia zhody a osvedčenia vydané touto organizáciou podľa príslušných vnútroštátnych predpisov, sa považujú za vydané podľa tohto nariadenia.

6. Vzhľadom na organizácie, pre ktoré k 28. septembru 2003 prebieha udeľovanie povolení organizáciám na výrobu zo strany členského štátu podľa príslušných postupov JAA:

- a) neuplatňuje sa 21A.134 časti 21;
- b) stanovenia zhody vykonané podľa postupov JAA sa považujú za stanovenia zhody vykonané agentúrou na účely splnenia požiadaviek 21A.145 časti 21.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobudne účinnosť 28. septembra 2003 okrem 21A.804 ods. a) bod 3) časti 21, ktorá nadobudne účinnosť 28. marca 2004 a podčasti H časti 21, ktorá nadobudne účinnosť 28. septembra 2004.

2. Odlišne od 21A.159 časti 21 môžu členské štáty vydať osvedčenia s limitovaným trvaním do 28. septembra 2005.

3. Odlišne od 21A.181 časti 21 môžu členské štáty vydať osvedčenia s limitovaným trvaním do 28. septembra 2008.

4. Ak členské štáty uplatnia ustanovenia odsekov 2 a 3, oznámia to Komisii a agentúre.

5. Agentúra v danom čase vyhodnotí dôsledky uplatňovania ustanovení tohto nariadenia týkajúce sa trvania platnosti povolení a predloží Komisii stanovisko vrátane možných zmien a doplnkov nariadenia.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 24. septembra 2003

Za Komisiu
Loyola DE PALACIO
podpredsedníčka

PRÍLOHA

ČASŤ 21

Osvedčovanie lietadla a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení a projekčných a výrobných organizácií

Podrobný obsah

	strana
21.1 Všeobecne	467
ODDIEL A	467
POŽIADAVKY NA ŽIADATEĽOV A NADOBUDNUTÉ PRÁVA A POVINNOSTI	467
PODČASŤ A – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	467
21A.1 Rozsah platnosti	467
21A.2 Plnenie inou osobou než je žiadateľ o osvedčenie alebo držiteľ osvedčenia	467
21A.3 Výpadky, poruchy a závady	467
21A.3B Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti	468
21A.4 Koordinácia medzi projektovaním a výrobou	468
PODČASŤ B – TYPOVÉ OSVEDČENIA A OBMEDZENÉ TYPOVÉ OSVEDČENIA	468
21A.11 Rozsah platnosti	468
21A.13 Oprávnenosť	468
21A.14 Preukázanie spôsobilosti	468
21A.15 Žiadosť	469
21A.16A Predpisy týkajúce sa letovej spôsobilosti	469
21A.16B Osobitné podmienky	469
21A.17 Predpisová základňa typového osvedčovania	470
21A.18 Stanovenie príslušných požiadaviek na ochranu životného prostredia a technických podmienok osvedčovania	470
21A.19 Zmeny, ktoré si vyžadujú nové typové osvedčenie	470
21A.20 Zhoda so základňou typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia	471
21A.21 Vydanie typového osvedčenia	471
21A.23 Vydanie obmedzeného typového osvedčenia	471
21A.31 Typová konštrukcia	471
21A.33 Overovanie a testy	472
21A.35 Letové testy	472
21A.41 Typové osvedčenie	472
21A.44 Povinnosti držiteľa	473
21A.47 Prenosnosť	473
21A.51 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť	473
21A.55 Vedenie záznamov	473
21A.57 Príručky	473
21A.61 Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti	473
(PODČASŤ C – NEUPLATŇUJE SA)	474
PODČASŤ D – ZMENY TYPOVÝCH OSVEDČENÍ A OBMEDZENÝCH TYPOVÝCH OSVEDČENÍ	474
21A.90 Rozsah platnosti	474
21A.91 Klasifikácia zmien typovej konštrukcie	474

	strana	
21A.92	Oprávnenosť	474
21A.93	Žiadosť	474
21A.95	Malé zmeny	474
21A.97	Závažné zmeny	474
21A.101	Stanovenie príslušných technických podmienok osvedčovania a požiadaviek na ochranu životného prostredia	475
21A.103	Vydanie schválenia	475
21A.105	Vedenie záznamov	476
21A.107	Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti	476
21A.109	Povinnosti a označenie EPA	476
PODČASŤ E – DOPLNKOVÉ TYPOVÉ OSVEDČENIA		476
21A.111	Rozsah platnosti	476
21A.112	Oprávnenosť	476
21A.112B	Preukázanie spôsobilosti	476
21A.113	Žiadosť o doplnkové typové osvedčenie	476
21A.114	Preukázanie zhody	477
21A.115	Vydanie doplnkového typového osvedčenia	477
21A.116	Prenosnosť	477
21A.117	Zmeny tej časti výrobku, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie	477
21A.118A	Povinnosti a označenie EPA	477
21A.118B	Obdobie platnosti a ďalšia platnosť	477
21A.119	Príručky	477
21A.120	Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti	478
PODČASŤ F – VÝROBA BEZ POVOLENIA ORGANIZÁCIE NA VÝROBU		478
21A.121	Rozsah platnosti	478
21A.122	Oprávnenosť	478
21A.124	Žiadosť	478
21A.125	Vydanie písomného súhlasu	478
21A.125B	Zistenia	479
21A.125C	Obdobie platnosti a ďalšia platnosť	479
21A.126	Systém kontroly výroby	479
21A.127	Testy: lietadlo	480
21A.128	Testy: motory a vrtule	480
21A.129	Povinnosti výrobcu	480
21A.130	Vyhlásenie zhody	481
PODČASŤ G – POVOLENIE ORGANIZÁCIE NA VÝROBU		481
21A.131	Rozsah platnosti	481
21A.133	Oprávnenosť	481
21A.134	Žiadosť	481
21A.135	Vydanie povolenia organizácie na výrobu	481
21A.139	Systém kvality	482
21A.143	Popis	482
21A.145	Požiadavky na povolenie	483
21A.147	Zmeny v povolenej výrobnej organizácii	483
21A.148	Zmeny miesta	483
21A.149	Prenosnosť	483
21A.151	Podmienky povolenia	484

	strana
21A.153 Zmeny podmienok povolenia	484
21A.157 Prešetrenia	484
21A.158 Zistenia	484
21A.159 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť	484
21A.163 Výsadné práva	485
21A.165 Povinnosti držiteľa	485
PODČASŤ H – OSVEDČENIA O LETOVEJ SPÔSOBILOSTI	486
21A.171 Rozsah platnosti	486
21A.172 Oprávnenosť	486
21A.173 Klasifikácia	486
21A.174 Žiadosť	486
21A.175 Jazyk	487
21A.177 Zmena alebo doplnok, alebo úprava	487
21A.179 Prenosnosť a obnovenie v členských štátoch	487
21A.180 Inšpekcie	487
21A.181 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť	487
21A.182 Identifikácia lietadla	488
21A.183 Vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti	488
21A.184 Vydanie obmedzeného osvedčenia o letovej spôsobilosti	488
21A.185 Vydanie letového povolenia	488
PODČASŤ I – HLUKOVÉ OSVEDČENIA	489
21A.201 Rozsah platnosti	489
21A.203 Oprávnenosť	489
21A.204 Žiadosť	489
21A.205 Vydanie hlukového osvedčenia	489
21A.207 Zmena alebo doplnok, alebo úprava	489
21A.209 Prenosnosť a obnovenie v členských štátoch	489
21A.210 Inšpekcie	489
21A.211 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť	490
PODČASŤ J – POVOLENIE ORGANIZÁCIE NA PROJEKTOVANIE	490
21A.231 Rozsah platnosti	490
21A.233 Oprávnenosť	490
21A.234 Žiadosť	490
21A.235 Vydanie povolenia organizácie na projektovanie	490
21A.239 Systém zabezpečenia konštrukcie	490
21A.243 Údaje	491
21A.245 Požiadavky na povolenie	491
21A.247 Zmeny v systéme zabezpečenia konštrukcie	491
21A.249 Prenosnosť	491
21A.251 Podmienky povolenia	491
21A.253 Zmeny podmienok povolenia	491
21A.257 Prešetrenia	492
21A.258 Zistenia	492
21A.259 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť	492
21A.263 Výsadné práva	492
21A.265 Povinnosti držiteľa	493

	strana
PODČASŤ K – ČASTI A VYBAVENIE	493
21A.301 Rozsah platnosti	493
21A.303 Zhoda s príslušnými požiadavkami	493
21A.305 Schválenie častí a zariadení	493
21A.307 Uvoľnenie častí a zariadení na inštalovanie	493
(PODČASŤ L – NEUPLATŇUJE SA)	494
PODČASŤ M – OPRAVY	494
21A.431 Rozsah platnosti	494
21A.432 Oprávnenosť	494
21A.432B Preukázanie spôsobilosti	494
21A.433 Postup opravy	494
21A.435 Klasifikácia opráv	494
21A.437 Vydanie schválenia postupu opravy	495
21A.439 Výroba opravárenských dielcov	495
21A.441 Vykonanie opravy	495
21A.443 Obmedzenia	495
21A.445 Neopravené poškodenie	495
21A.447 Vedenie záznamov	495
21A.449 Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti	496
21A.451 Povinnosti a označenie EPA	496
(PODČASŤ N – NEUPLATŇUJE SA)	496
PODČASŤ O – EURÓPSKE TECHNICKÉ ŠTANDARDNÉ SCHVÁLENIA (ETSO)	496
21A.601 Rozsah platnosti	496
21A.602A Oprávnenosť	496
21A.602B Preukázanie spôsobilosti	497
21A.603 Žiadosť	497
21A.604 Schválenie ETSO pre pomocnú energetickú jednotku (APU)	497
21A.605 Požadované údaje	497
21A.606 Vydanie schválenia ETSO	497
21A.607 Výsadné práva schválenia ETSO	497
21A.608 Vyhlásenie o konštrukcii a výkone (DDP)	498
21A.609 Povinnosti držiteľov schválení ETSO	498
21A.610 Povolenie odchýlky	498
21A.611 Zmeny konštrukcie	498
21A.613 Vedenie záznamov	499
21A.615 Inšpekcia vykonaná agentúrou	499
21A.619 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť	499
21A.621 Prenosnosť	499
(PODČASŤ P – NEUPLATŇUJE SA)	499
PODČASŤ Q – IDENTIFIKÁCIA VÝROBKOV, ČASTÍ A ZARIADENÍ	499
21A.801 Identifikácia výrobkov	499
21A.803 Manipulácia s identifikačnými údajmi	500
21A.804 Identifikácia častí a zariadení	500
21A.805 Identifikácia kritických častí	500
21A.807 Identifikácia predmetov ETSO	500

	strana
ODDIEL B	501
POSTUPY PRÍSLUŠNÝCH ORGÁNOV	501
PODČASŤ A – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA	501
21B.5 Rozsah platnosti	501
21B.20 Povinnosti príslušného orgánu	501
21B.25 Požiadavky na organizáciu príslušného orgánu	501
21B.30 Zdokumentované postupy	501
21B.35 Zmeny v organizácii a postupoch	501
21B.40 Riešenie sporov	501
21B.45 Hlásenie/koordinácia	502
21B.55 Vedenie záznamov	502
21B.60 Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti	502
PODČASŤ B – TYPOVÉ OSVEDČENIA A OBMEDZENÉ TYPOVÉ OSVEDČENIA	502
(PODČASŤ C – NEUPLATŇUJE SA)	502
PODČASŤ D – ZMENY TYPOVÝCH OSVEDČENÍ A OBMEDZENÝCH TYPOVÝCH OSVEDČENÍ	502
PODČASŤ E – DOPLNKOVÉ TYPOVÉ OSVEDČENIA	502
PODČASŤ F – VÝROBA BEZ POVOLENIA ORGANIZÁCIE NA VÝROBU	502
21B.120 Prešetrovania	502
21B.130 Vydanie písomného súhlasu	503
21B.135 Uchovávanie písomného súhlasu	503
21B.140 Zmena a doplnenie písomného súhlasu	503
21B.143 Oznámenie o zistení	503
21B.145 Pozastavenie platnosti a zrušenie písomného súhlasu	504
21B.150 Vedenie záznamov	504
PODČASŤ G – POVOLENIE ORGANIZÁCIE NA VÝROBU	504
21B.220 Prešetrovania	504
21B.225 Oznámenie o zistení	505
21B.230 Vydanie osvedčenia	505
21B.235 Ďalší dohľad	505
21B.240 Zmena a doplnenie povolenia organizácie na výrobu	505
21B.245 Pozastavenie platnosti a zrušenie povolenia organizácie na výrobu	505
21B.260 Vedenie záznamov	506
PODČASŤ H – OSVEDČENIA O LETOVEJ SPÔSOBILOSTI	506
21B.320 Prešetrovania	506
21B.325 Vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti	506
21B.330 Pozastavenie platnosti a zrušenie osvedčenia o letovej spôsobilosti	506
21B.345 Vedenie záznamov	507
PODČASŤ I – HLUKOVÉ OSVEDČENIA	507
21B.420 Prešetrovania	507
21B.425 Vydanie hlukových osvedčení	507
21B.430 Pozastavenie platnosti a zrušenie hlukového osvedčenia	507
21B.445 Vedenie záznamov	507
PODČASŤ J – POVOLENIE ORGANIZÁCIE NA PROJEKTOVANIE	507
PODČASŤ K – ČASTI A VYBAVENIE	507
(PODČASŤ L – NEUPLATŇUJE SA)	508

	strana
PODČASŤ M – OPRAVY	508
(PODČASŤ N – NEUPLATŇUJE SA)	508
PODČASŤ O – EURÓPSKE TECHNICKÉ ŠTANDARDNÉ SCHVÁLENIA (ETSO)	508
(PODČASŤ P – NEUPLATŇUJE SA)	508
PODČASŤ Q – IDENTIFIKÁCIA VÝROBKOV, ČASTÍ A ZARIADENÍ	508
<i>Doplňky – Formuláre EASA</i>	509

21.1 Všeobecne

Na účely tejto časti „príslušný orgán“ je:

- a) pre organizácie s hlavným obchodným sídlom v členskom štáte, orgán určený týmto členským štátom alebo agentúra, ak to požaduje členský štát; alebo
- b) pre organizácie s hlavným obchodným sídlom v nečlenskom štáte, agentúra.

ODDIEL A

POŽIADAVKY NA ŽIADATEĽOV A NADOBUDNUTÉ PRÁVA A POVINNOSTI

PODČASŤ A – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

21A.1 Rozsah platnosti

Tento oddiel obsahuje všeobecné ustanovenia, ktorými sa riadia práva a povinnosti žiadateľa o akékoľvek osvedčenie alebo držiteľa osvedčenia vydaného, alebo ktoré má byť vydané v súlade s týmto oddielom.

21A.2 Plnenie inou osobou než je žiadateľ o osvedčenie alebo držiteľ osvedčenia

Úlohy a povinnosti, ktoré má plniť držiteľ osvedčenia alebo žiadateľ o osvedčenie pre výrobok, časť alebo vybavenie podľa tohto oddielu, môže plniť v jeho mene akákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba za predpokladu, že držiteľ osvedčenia alebo žiadateľ o také osvedčenie môže preukázať, že uzavrel dohodu s inou osobou tak, aby bolo v súčasnosti aj v budúcnosti zabezpečené riadne plnenie jeho povinností.

21A.3 Výpadky, poruchy a závady

- a) Systém zberu, overovania a analýzy dát. Držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, Európskeho technického štandardného (ETSO) schválenia, schválenia postupu väčšej opravy alebo akéhokoľvek iného relevantného schválenia vydaného v súlade s týmto nariadením, musí mať systém zberu, overovania a analyzovania správ a informácií týkajúcich sa výpadkov, porúch, závad alebo iných udalostí, ktoré môžu alebo by mohli vyvolať nepriaznivé účinky na ďalšiu letovú spôsobilosť výrobku, časti alebo zariadenia, na ktoré sa vzťahuje typové osvedčenie, obmedzené typové osvedčenie, doplnkové typové osvedčenie, schválenie ETSO, schválenia postupu väčšej opravy alebo akéhokoľvek iné relevantné schválenie vydané v súlade s týmto nariadením. Informácie o tomto systéme musia byť prístupné všetkým známym užívateľom výrobku, časti alebo zariadenia a na požiadanie akejkoľvek osobe oprávnenej podľa príslušných vykonávacích predpisov.
- b) Hlásenia agentúre
  1. Držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, Európskeho technického štandardného (ETSO) schválenia, schválenia postupu väčšej opravy alebo akéhokoľvek iného relevantného schválenia vydaného v súlade s týmto nariadením musí hlásiť agentúre každý výpadok, poruchu, závalu alebo inú udalosť, o ktorých je oboznámený a ktoré sa týkajú výrobku, časti alebo vybavenia, na ktoré sa vzťahuje typové osvedčenie, obmedzené typové osvedčenie, doplnkové typové osvedčenie, schválenie ETSO, schválenia postupu väčšej opravy alebo akéhokoľvek iné relevantné schválenie vydané v súlade s týmto nariadením, a ktorých výsledkom je alebo môže byť nebezpečný stav.
  2. Tieto hlásenia sa robia vo forme a spôsobom stanoveným agentúrou čo možno najskôr a v každom prípade musia byť oznámené najneskôr 72 hodín po identifikácii možného nebezpečného stavu, pokiaľ tomu nebránia výnimočné okolnosti.
- c) Prešetrenie oznámených udalostí
  1. Ak udalosť oznámená podľa odseku b) alebo podľa 21A.129 ods. f) bod 2 vyplýva z projekčnej alebo výrobnnej chyby, držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, schválenia postupu väčšej opravy, schválenia ETSO alebo akéhokoľvek iného relevantného schválenia vydaného v súlade s týmto nariadením alebo prípadne výrobca musí vyšetriť príčinu chyby a oznámiť agentúre výsledky prešetrenia a každej činnosti, ktorú vykoná alebo navrhuje vykonať na jej odstránenie.
  2. Ak agentúra zistí, že je potrebné opatrenie na odstránenie chyby, držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, schválenia postupu väčšej opravy, schválenia ETSO alebo akéhokoľvek iného relevantného schválenia vydaného v súlade s týmto nariadením alebo prípadne výrobca musí poskytnúť agentúre príslušné údaje.

21A.3B Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti

- a) Príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti znamená dokument vydaný alebo prijatý agentúrou, ktorým sú stanovené činnosti vykonané na lietadle, aby bola obnovená prijateľná úroveň bezpečnosti, ak sa dokáže, že úroveň bezpečnosti lietadla môže byť inak ohrozená.
- b) Agentúra vydá príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti, ak:
  1. agentúra zistila, že v dôsledku chyby na lietadle, motore, vrtuli, časti alebo zariadení inštalovaných na tomto lietadle sa lietadlo nenachádza v bezpečnom stave a
  2. tento stav pravdepodobne existuje alebo sa môže vyskytnúť na inom lietadle.
- c) Ak agentúra vydala príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti, aby odstránila nebezpečný stav uvedený v odseku b), alebo aby sa mohla vykonať inšpekcia, držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, schválenia postupu väčšej opravy, schválenia ETSO alebo akéhokoľvek iného relevantného schválenia vydaného v súlade s týmto nariadením:
  1. navrhne zodpovedajúce nápravné opatrenie alebo vykonanie inšpekcií alebo oboje, a predloží agentúre na schválenie podrobnosti o týchto návrhoch;
  2. po schválení návrhov agentúrou podľa pododseku 1 poskytne všetkým známym prevádzkovateľom alebo vlastníkom výrobku, časti alebo zariadenia a na požiadanie každej osobe, ktorá musí dodržiavať príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti, príslušné popisné údaje a sprievodné pokyny.
- d) Príkaz na zachovanie letovej spôsobilosti musí obsahovať aspoň tieto informácie:
  1. identifikáciu nebezpečného stavu;
  2. identifikáciu príslušného lietadla;
  3. požadované opatrenie/-a;
  4. lehotu na vykonanie požadovaného/ých opatrenia/í;
  5. dátum nadobudnutia účinnosti.

21A.4 Koordinácia medzi projektovaním a výrobou

Každý držiteľ typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia, doplnkového typového osvedčenia, schválenia zmeny typovej konštrukcie alebo schválenia postupu väčšej opravy spolupracuje s výrobnou organizáciou v požadovanej miere, aby zabezpečil:

- a) uspokojivú koordináciu projektovania a výroby požadovanú podľa 21A.122 alebo 21A.133 alebo 21A.165 ods. c) bod 2 a
- b) dostatočnú podporu pre zachovanie letovej spôsobilosti výrobku, časti alebo zariadenia.

PODČASŤ B – TYPOVÉ OSVEDČENIA A OBMEDZENÉ TYPOVÉ OSVEDČENIA

21A.11 Rozsah platnosti

Táto podčasť definuje postup vydávania typových osvedčení pre výrobky a obmedzených typových osvedčení pre lietadlo a stanovuje práva a povinnosti žiadateľov o tieto osvedčenia a držiteľov týchto osvedčení.

21A.13 Oprávnenosť

Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá preukázala alebo ešte preukazuje svoju spôsobilosť v súlade s 21A.14, môže požiadať o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie podľa podmienok stanovených v tejto podčasti.

21A.14 Preukázanie spôsobilosti

- a) Akákoľvek organizácia požadujúca typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie preukazuje svoju spôsobilosť vlastníctvom povolenia organizácie na projektovanie vydaného agentúrou v súlade s podčasťou J.

- b) Odlišne od ustanovenia odseku a) môže žiadateľ, ako alternatívu postupu preukázania svojej spôsobilosti, požiadať agentúru o písomný súhlas s využívaním postupov, pri ktorých uvedie špecifické konštrukčné praktiky, zdroje a sled činností, ktoré sú potrebné na zabezpečenie zhody s touto časťou, ak ide o výrobok tohto druhu:
1. veľmi ľahký letún alebo rotorové lietadlo, vetroň alebo motorový vetroň, balón, horúcovzdušná vzducholod; alebo
  2. malý letúň, ktorý zodpovedá týmto prvkom:
    - i) jednovalcový motor s atmosferickým nasávaním a maximálnym vzletovým výkonom (MTOP) 250 HP;
    - ii) konvenčné usporiadanie;
    - iii) konvenčný materiál a štruktúra;
    - iv) lety podľa VFR, mimo námrazových podmienok;
    - v) maximálne 4 sedadlá vrátane pilota a maximálna vzletová hmotnosť obmedzená do 3 000 lb (1 361 kg);
    - vi) nepretlakovaná kabína;
    - vii) bez servoriadenia;
    - viii) základné akrobatické lety obmedzené na + 6/-3g, alebo
  3. piestový motor; alebo
  4. motor alebo vrtuľa typovo osvedčované podľa príslušného predpisu letovej spôsobilosti pre motorové letúne; alebo
  5. pevná vrtuľa alebo vrtuľa nastaviteľná počas letu.

21A.15 Žiadosť

- a) Žiadosť o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie sa predloží vo forme a spôsobom, ktorý stanoví agentúra.
- b) K žiadosti o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie lietadla sa priloží výkres obsahujúci nárys, bokorys a pôdorys lietadla a predbežné základné údaje, vrátane navrhovaných prevádzkových charakteristík a obmedzení.
- c) K žiadosti o typové osvedčenie motora alebo vrtule sa priloží výkres celkového usporiadania a popis konštrukčných charakteristík, prevádzkových charakteristík a navrhovaných prevádzkových obmedzení motora alebo vrtule.

21A.16A Predpisy letovej spôsobilosti

Agentúra v súlade s článkom 14 základného nariadenia vydá predpisy letovej spôsobilosti ako štandardný prostriedok preukázania zhody výrobkov, častí alebo zariadení so základnými požiadavkami prílohy I k základnému nariadeniu. Také predpisy musia byť dostatočne podrobné a špecifické, aby žiadateľovi umožnili oboznámiť sa s podmienkami, za ktorých bude osvedčenie vydané.

21A.16B Osobitné podmienky

- a) Agentúra predpíše pre výrobok osobitné podrobné technické špecifikácie, takzvané osobitné podmienky, ak príslušný kód letovej spôsobilosti neobsahuje pre výrobok primerané alebo vhodné bezpečnostné štandardy, pretože:
  1. výrobok má nové alebo neobvykle konštrukčné črty v porovnaní s konštrukčnou praxou, na ktorej je kód letovej spôsobilosti založený; alebo
  2. výrobok je určený na neobvyklé používanie; alebo
  3. skúsenosť z prevádzky ostatných podobných výrobkov alebo výrobkov s podobnými konštrukčnými črtami ukázala, že môžu nastať nebezpečné podmienky.
- b) Osobitné podmienky obsahujú také bezpečnostné štandardy, aké agentúra považuje za potrebné na vytvorenie úrovne bezpečnosti, ktorá zodpovedá úrovni obsiahnutej v kóde letovej spôsobilosti.

21A.17 Predpisová základňa typového osvedčovania

- a) Predpisová základňa typového osvedčovania oznámená na účely vydania typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia pozostáva z:
1. príslušného predpisu letovej spôsobilosti stanoveného agentúrou, ktorý je platný ku dňu predloženia žiadosti o takéto osvedčenie pokiaľ:
    - i) agentúra nestanoví inak; alebo
    - ii) pokiaľ si žiadateľ nezvolí zhodu so zmenami a doplnkami, ktoré nadobudli účinnosť neskôr alebo sa vyžadujú podľa odsekov c) a d);
  2. akejkoľvek osobitnej podmienky predpísanej v súlade s 21A.16B ods. a).
- b) Žiadosť o typové osvedčenie veľkých letúnov alebo veľkých rotorových lietadiel platí počas piatich rokov a žiadosť o akékoľvek iné typové osvedčenie platí počas troch rokov pokiaľ žiadateľ pri predložení žiadosti nepreukáže, že si výrobok na konštrukciu, projektovanie a testovanie vyžaduje dlhšie časové obdobie a agentúra takéto dlhšie časové obdobie neschváli.
- c) V prípade, že nebolo vydané typové osvedčenie, alebo že nie je jasné, či bude typové osvedčenie vydané, v rámci časového limitu stanoveného podľa odseku b) žiadateľ môže:
1. predložiť novú žiadosť o typové osvedčenie a musí splniť všetky ustanovenia odseku a), ktoré platia pre pôvodnú žiadosť; alebo
  2. požiadať o predĺženie pôvodnej žiadosti a musí splniť príslušné predpisy letovej spôsobilosti, ktoré boli platné ku dňu zvolenému žiadateľom, ktorý však nesmie byť skôr, než dátum vydania typového osvedčenia, zodpovedajúci lehote stanovenej podľa odseku b) pre pôvodnú žiadosť.
- d) Ak sa žiadateľ rozhodne pre splnenie požiadaviek zmeny a doplnku predpisov letovej spôsobilosti, ktoré platia až po predložení žiadosti o typové osvedčenie, žiadateľ musí splniť aj požiadavky ďalšej zmeny a doplnku, ktoré sa na ne podľa agentúry priamo vzťahujú.

21A.18 Stanovenie príslušných požiadaviek na ochranu životného prostredia a technických podmienok osvedčovania

- a) Príslušné hlukové požiadavky na vydanie typového osvedčenia pre lietadlo vychádzajú z ustanovení kapitoly 1 prílohy 16, zväzku I, časti II Chicagského dohovoru a:
1. pre podzvukové prúdové letúny zo zväzku I, časti II, kapitol 2, 3 a 4, podľa potreby;
  2. vrtuľové letúny zo zväzku I, časti II, kapitol 3, 4, 5, 6 a 10, podľa potreby;
  3. pre vrtuľníky zo zväzku I, časti II, kapitol 8 a 11, podľa potreby;
  4. pre nadzvukové letúny zo zväzku I, časti II, kapitoly 12, podľa potreby.
- b) Príslušné emisné požiadavky na vydanie typového osvedčenia pre lietadlo a motor vychádzajú z prílohy 16 Chicagského dohovoru:
1. na zabránenie úmyselnému vypusteniu paliva, zväzku II, časť II, kapitola 2;
  2. pre emisie prúdového a turbodúchadlového motora určeného len na pohon pri podzvukových rýchlostiach, zväzku II, časť III, kapitola 2; a
  3. pre emisie prúdového a turbodúchadlového motora určeného len na pohon pri nadzvukových rýchlostiach, zväzku II, časť III, kapitola 3.
- c) Agentúra v súlade s článkom 14 základného nariadenia vydá technické podmienky osvedčovania poskytujúce prijateľné prostriedky na preukázanie zhody s požiadavkami na hluk a emisie, ktoré sú stanovené v odsekoch a) a b).

21A.19 Zmeny, ktoré si vyžadujú nové typové osvedčenie

Ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba navrhujúca zmenu výrobku musí požiadať o nové typové osvedčenie ak agentúra zistí, že zmena v konštrukcii, výkone, ťahu alebo hmotnosti je tak značná, že si vyžaduje úplnú skúšku zhody s príslušnou základňou typového osvedčovania.

21A.20 Zhoda s predpisovou základňou typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia

- a) Žiadateľ o typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie preukáže zhodu s príslušnou predpisovou základňou typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia a poskytne agentúre prostriedky, ktorými sa môže taká zhoda preukázať.
- b) Žiadateľ vyhlási, že preukázal zhodu so všetkými príslušnými požiadavkami predpisovej základne typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia.
- c) Ak je žiadateľ držiteľom príslušného povolenia projekčnej organizácie, vypracuje sa vyhlásenie podľa odseku b) podľa ustanovení podčasti J).

21A.21 Vydanie typového osvedčenia

Žiadateľ má nárok na to, aby mu agentúra vydala typové osvedčenie výrobku potom, čo:

- a) preukázal svoju spôsobilosť v súlade s 21A.14;
- b) predložil vyhlásenie uvedené v 21A.20 ods. b); a
- c) preukázal, že:
  1. osvedčovaný výrobok zodpovedá príslušnej základni typového osvedčovania a požiadavkám na ochranu životného prostredia podľa 21A.17 a 21A.18;
  2. akékoľvek ustanovenie o letovej spôsobilosti, ktoré nebolo dodržané, je kompenzované faktormi, ktoré poskytujú ekvivalentnú úroveň bezpečnosti;
  3. žiadna črta alebo charakteristika neohrozuje bezpečnosť výrobku z hľadiska účelu, na ktorý sa osvedčovanie vyžaduje; a
  4. žiadateľ o typové osvedčenie výslovne uviedol, že je pripravený splniť povinnosti podľa 21A.44;
- d) v prípade typového osvedčenia lietadla, motora a/alebo vrtule, ak sú v lietadle inštalované, bolo podľa tohto nariadenia vydané typové osvedčenie alebo určené typové osvedčenie.

21A.23 Vydanie obmedzeného typového osvedčenia

- a) Žiadateľ má v prípade lietadla, ktoré nespĺňa ustanovenia 21A.21 ods. c), nárok na to, aby mu agentúra vydala obmedzené typové osvedčenie výrobku:
  1. po dodržaní príslušnej predpisovej základne typového osvedčovania stanovenej agentúrou, ktorá zabezpečuje primeranú bezpečnosť z hľadiska určeného použitia lietadla a príslušných požiadaviek na ochranu životného prostredia;
  2. po výslovnom vyhlásení, že je pripravený splniť ustanovenia 21A.44.
- b) Motor a/alebo vrtuľa inštalované v lietadle:
  1. musia mať typové osvedčenia vydané alebo určené v súlade s týmto nariadením; alebo
  2. bolo preukázané, že spĺňajú technické podmienky osvedčovania potrebné na zaručenie bezpečného letu lietadla.

21A.31 Typová konštrukcia

- a) Typová konštrukcia pozostáva z:
  1. výkresov a špecifikácií a zoznamu týchto výkresov a špecifikácií, potrebných na definovanie usporiadania a konštrukčných charakteristík výrobku, ktoré preukazujú zhodu s príslušnou základňou typového osvedčovania a príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia;
  2. informácií o materiáloch, procesoch a metódach výroby a montáže výrobku, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie zhody výrobku;
  3. schváleného bloku obmedzení letovej spôsobilosti z pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti podľa príslušného predpisu letovej spôsobilosti; a
  4. akýchkoľvek iných údajov, ktoré porovnaním umožnia stanovenie letovej spôsobilosti, a z údajov o hluku, vypúšťaní paliva a výfukových emisií (podľa potreby) neskorších výrobkov rovnakého typu.
- b) Každá typová konštrukcia sa musí primerane označiť.

21A.33 Overovanie a testy

- a) Žiadateľ vykoná všetky kontroly a testy potrebné na preukázanie zhody s príslušnou základňou typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia.
- b) Pred vykonaním každého testu požadovaného podľa odseku a) žiadateľ stanoví:
  1. pre testovaciu vzorku:
    - i) že materiály a procesy primerane zodpovedajú špecifikáciám navrhovanej typovej konštrukcie;
    - ii) že časti výrobkov primerane zodpovedajú výkresom navrhovanej typovej konštrukcie;
    - iii) že výrobné procesy, konštrukcia a montáž primerane zodpovedajú výrobným procesom, konštrukcii a montáži špecifikovaným v navrhovanej typovej konštrukcie; a
  2. že testovacie zariadenie a všetky meracie prístroje, používané na test, sú na test vhodné a sú príslušne kalibrované.
- c) Žiadateľ agentúre umožní vykonanie akejkoľvek inšpekcie potrebnej na overenie zhody s odsekom b).
- d) Žiadateľ agentúre umožní preskúmanie každej správy, vykonanie akejkoľvek inšpekcie a vykonanie akéhokoľvek letového a pozemného testu alebo prítomnosť na ňom, ktorý je potrebný na overenie platnosti vyhlásenia zhody predloženého žiadateľom podľa 21A.20 ods. b) a na zistenie, že bezpečnosť výrobku z hľadiska používania, pre ktoré sa osvedčovanie požaduje, nie je ohrozená žiadnou jeho črtou alebo charakteristikou.
- e) Na testy vykonané alebo overované agentúrou podľa odseku d):
  1. žiadateľ predloží agentúre vyhlásenie o zhode s ustanoveniami podľa odseku b); a
  2. nesmie v časovom úseku od preukázania zhody s ustanoveniami podľa odseku b) do doby jeho predloženia agentúre na test vykonať žiadnu zmenu výrobku, časti alebo zariadenia, vzťahujúcu sa k testu, ktorá by ovplyvnila stanovenie zhody.

21A.35 Letové testy

- a) Letové testy na účely získania typového osvedčenia sa vykonávajú v súlade s podmienkami pre takéto letové testy špecifikovanými agentúrou.
- b) Žiadateľ vykoná všetky letové testy, ktoré sú podľa agentúry nevyhnutné:
  1. na stanovenie zhody s príslušnou základňou typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia a
  2. na lietadlách osvedčovaných podľa tohto oddielu, s výnimkou vetroňov a motorových vetroňov a letúnov s maximálnou vzletovou hmotnosťou 2 722 kg alebo menšou na zistenie, či existuje dostatočná záruka, že lietadlo, jeho časti a vybavenie sú spoľahlivé a pracujú bezchybne.
- c) (Vyhradené)
- d) (Vyhradené)
- e) (Vyhradené)
- f) Letové testy predpísané v pododseku b) bod 2) zahŕňajú:
  1. pre lietadlá s turbínovými motormi typu, ktorý sa predtým nepoužil v typovo osvedčovanom lietadle, aspoň 300 hodín prevádzky s úplnou sadou motorov, ktoré zodpovedajú typovému osvedčeniu; a
  2. pre všetky ostatné lietadlá, aspoň 500 prevádzkových hodín.

21A.41 Typové osvedčenie

Typové osvedčenie a obmedzené typové osvedčenie bežne zahŕňa typovú konštrukciu, prevádzkové obmedzenia, dátový list typového osvedčenia pre letovú spôsobilosť a emisie, príslušnú základňu typového osvedčovania a požiadavky na ochranu životného prostredia, ktorými agentúra registruje zhodu a akékoľvek iné podmienky alebo obmedzenia predpísané pre výrobok v príslušných technických podmienkach osvedčovania a požiadavkách na ochranu životného prostredia. Typové osvedčenie lietadla a obmedzené typové osvedčenie okrem toho obsahuje dátový list typového osvedčenia pre hlučnosť. Dátový list typového osvedčenia motora obsahuje záznam o splnení emisných požiadaviek.

21A.44 Povinnosti držiteľa

Každý držiteľ typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia:

- a) preberá povinnosti uložené v 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.55, 21A.57 a 21A.61; a na tento účel musí neustále spĺňať kvalifikačné požiadavky spôsobilosti podľa 21A.14; a
- b) uvedie označenie v súlade s podčastou Q.

21A.47 Prenosnosť

Typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie sa môže preniesť len na fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá je schopná prevziať povinnosti podľa 21A.44 a na tento účel preukázala svoju spôsobilosť podľa kritérií stanovených v 21A.14.

21A.51 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť

- a) Typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie sa vydávajú na časovo neobmedzené obdobie. Ostávajú platné pod podmienkou, že:
  1. držiteľ dodržiava ustanovenia tejto časti; a
  2. osvedčenie nebolo odobraté alebo zrušené podľa príslušných administratívnych postupov stanovených agentúrou.
- b) Po odobratí alebo zrušení sa typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie vrátia agentúre.

21A.55 Vedenie záznamov

Držiteľ typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia vedie pre agentúru všetky dôležité konštrukčné informácie, výkresy a správy o testoch, vrátane inšpekčných záznamov vzťahujúcich sa k testovanému výrobku, a uchováva ich tak, aby poskytli informácie potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti a zhody výrobku s príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia.

21A.57 Príručky

Držiteľ typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia zhotovuje, uchováva a aktualizuje originály všetkých príručiek vyžadovaných základňou typového osvedčovania a požiadavkami na výrobok z hľadiska ochrany životného prostredia a na požiadanie poskytne agentúre kópie.

21A.61 Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti

- a) Držiteľ typového osvedčenia alebo obmedzeného typového osvedčenia dodá aspoň jednu sadu úplných pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti, obsahujúcich popisné údaje a sprievodné pokyny vypracované v súlade s príslušnou základňou typového osvedčovania každému známemu vlastníkovi jedného alebo niekoľkých lietadiel, motorov alebo vrtúľ pri ich dodávke alebo vydaní prvého osvedčenia o letovej spôsobilosti pre príslušné lietadlo, podľa toho, čo nastane neskôr, a potom poskytne na požiadanie k dispozícii tieto pokyny každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie uvedených pokynov. Dostupnosť niektorých príručiek alebo častí pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti, ktoré sa týkajú generálnej revízie alebo inej formy väčšej údržby, sa môže oneskoriť až do doby, kým výrobok nebol uvedený do prevádzky, no musia byť dostupné predtým, než ktorýkoľvek výrobok dosiahne príslušný počet letových hodín alebo cyklov.
- b) Okrem toho zmeny pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti budú k dispozícii všetkým známym užívateľom výrobku a na požiadanie sa poskytnú k dispozícii každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie uvedených pokynov. Agentúre sa predloží program, ktorý bude popisovať spôsob distribúcie zmien pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti.

(PODČASŤ C – NEUPLATŇUJE SA)

PODČASŤ D – ZMENY TYPOVÝCH OSVEDČENÍ A OBMEDZENÝCH TYPOVÝCH OSVEDČENÍ

21A.90 Rozsah platnosti

Táto podčasť definuje postup schvaľovania zmien typových konštrukcií a typových osvedčení a stanovuje práva a povinnosti žiadateľov a držiteľov takýchto schválení. V tejto podčasti odkazy na typové osvedčenia obsahujú typové osvedčenie a obmedzené typové osvedčenie.

21A.91 Klasifikácia zmien voči typovej konštrukcii

Zmeny v typovej konštrukcii sú klasifikované ako malé a závažné. „Malá zmena“ je zmena, ktorá nemá podstatnejší vplyv na hmotnosť, rovnováhu, pevnosť konštrukcie, spoľahlivosť, prevádzkové charakteristiky, hluk, vypúšťanie paliva, výfukové emisie alebo iné charakteristiky ovplyvňujúce letovú spôsobilosť výrobku. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia 21A.19, všetky ostatné zmeny sú podľa tejto podčasti „závažné zmeny“. Závažné a malé zmeny sa schvaľujú v súlade s 21A.95 alebo 21A.97 a musia byť primerane označené.

21A.92 Oprávnenosť

- a) Len držiteľ typového osvedčenia môže požiadať o schválenie závažnej zmeny typovej konštrukcie podľa tejto podčasti; všetci ostatní žiadatelia o schválenie závažnej zmeny sa riadia ustanoveniami podčasti E.
- b) Každá fyzická alebo právnická osoba môže požiadať o schválenie malej zmeny typovej konštrukcie podľa tejto podčasti.

21A.93 Žiadosť

Žiadosť o schválenie zmeny typovej konštrukcie sa predloží vo forme a spôsobom, ktorý stanoví agentúra, a bude obsahovať:

- a) Popis zmeny identifikujúci:
  1. všetky časti typovej konštrukcie a schválených príručiek, ktoré sú zmenou ovplyvnené; a
  2. technické podmienky osvedčovania a požiadavky na ochranu životného prostredia, ktoré musí zmena rešpektovať v súlade s 21A.101.
- b) Identifikáciu akéhokoľvek opätovného overovania potrebného na preukázanie zhody zmeneného výrobku s príslušnými technickými podmienkami osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia.

21A.95 Malé zmeny

Malé zmeny v typovej konštrukcii klasifikuje a schvaľuje buď:

- a) agentúra; alebo
- b) príslušná organizácia s povolením na projektovanie podľa postupu dohodnutého s agentúrou.

21A.97 Závažné zmeny

- a) Žiadateľ o schválenie závažnej zmeny:
  1. predloží agentúre zdôvodňujúce údaje spolu s akýmikoľvek potrebnými popisnými údajmi, ktoré sa majú zahrnúť do typovej konštrukcie;
  2. preukáže, že zmena výrobku zodpovedá príslušným technickým podmienkam osvedčovania a požiadavkám na ochranu životného prostredia podľa 21A.101;
  3. vyhlási, že preukázal zhodu s príslušnou základňou typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia a objasní agentúre základ, na ktorom je takéto vyhlásenie postavené; a
  4. ak je žiadateľ držiteľom príslušného povolenia organizácie na projektovanie, urobí vyhlásenie podľa pododseku a) bod 3 v súlade s ustanoveniami podčasti J;
  5. musí splniť ustanovenia 21A.33 a prípadne 21A.35.
- b) Schválenie závažnej zmeny v typovej konštrukcii sa obmedzí na to špecifické usporiadanie alebo usporiadania typovej konštrukcie, na ktoré sa zmena vzťahuje.

21A.101 Stanovenie príslušných technických podmienok osvedčovania a požiadaviek na ochranu životného prostredia

- a) Žiadateľ o zmenu typového osvedčenia preukáže, že zmena výrobku zodpovedá predpisu letovej spôsobilosti, ktorý je uplatniteľný na zmenený výrobok a je platný ku dňu žiadosti o zmenu a s príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia stanovenými v 21A.18.
- b) Odlišne od ustanovení odseku a) môže žiadateľ preukázať, že zmenený výrobok zodpovedá skoršej zmene alebo doplnku predpisu letovej spôsobilosti definovanému v odseku a) a akejkoľvek inej technickej podmienke osvedčovania, ktorú agentúra považuje za priamo sa vzťahujúcu. Skoršia zmena alebo doplnok predpisu letovej spôsobilosti sa však nesmie vykonať skôr než príslušný kód letovej spôsobilosti, ktorý je formou odkazu začlenený v typovom osvedčení výrobku. Žiadateľ môže preukázať zhodu so skoršou zmenou alebo doplnkom predpisu letovej spôsobilosti ľubovoľne v tomto rozsahu:
1. Zmena, ktorú agentúra nepovažuje za závažnú. Pri stanovení či je špecifická zmena závažná posudzuje agentúra zmenu v súvislosti so všetkými predchádzajúcimi príslušnými konštrukčnými zmenami a všetkými príslušnými revíziami použiteľných technických podmienok osvedčovania začlenených v typovom osvedčení výrobku. Zmeny, ktoré spĺňajú jedno z nasledujúcich kritérií sa automaticky považujú za závažné:
    - i) Zmeny všeobecného usporiadania alebo princípov konštrukcie.
    - ii) Porušenie predpokladov použitých pre osvedčovanie výrobku.
  2. Každá oblasť, časť alebo vybavenie, ktoré nie sú podľa agentúry zmenou ovplyvnené.
  3. Každá oblasť, časť alebo vybavenie, ktoré sú podľa agentúry zmenou ovplyvnené a pri ktorých agentúra zistí, že dodržanie predpisu letovej spôsobilosti popísaného v odseku a) by podstatne neprispelo k bezpečnosti zmeneného výrobku alebo by bolo neúčelné.
- c) Žiadateľ o zmenu týkajúcu sa lietadla (iného než je rotorové lietadlo) s maximálnou hmotnosťou 2 722 kg (6 000 lbs.) alebo menšou, alebo rotorového lietadla bez turbínového pohonu s maximálnou hmotnosťou 1 361 kg (3 000 lbs.) môže preukázať, že zmenený výrobok zodpovedá základni typového osvedčovania začlenej formou odkazu v typovom osvedčení. Ak však agentúra zistí, že zmena je určitým spôsobom závažná, agentúra môže stanoviť zhodu so zmenou alebo doplnením predpisovej základne typového osvedčovania, ktorá je formou odkazu začlenená v typovom osvedčení a je platná ku dňu žiadosti, a s akoukoľvek technickou podmienkou osvedčovania, ktorú agentúra považuje za priamo sa vzťahujúcu, pokiaľ agentúra tiež nezistí, že takáto zmena alebo doplnok by podstatne neprispeli k bezpečnosti zmeneného výrobku alebo by boli neúčelné.
- d) Ak agentúra zistí, že kód letovej spôsobilosti platný ku dňu žiadosti o zmenu nezabezpečuje dostatočné štandardy z hľadiska navrhovanej zmeny, žiadateľ môže splniť aj akékoľvek osobitné podmienky a zmeny alebo doplnky týchto podmienok, predpísané podľa ustanovení 21A.16B, aby bola zaručená úroveň bezpečnosti, ktorá bude rovnocenná úrovni stanovenej v kóde letovej spôsobilosti platnom ku dňu žiadosti o zmenu.
- e) Žiadosť o zmenu typového osvedčenia pre veľké letúne a veľké rotorové lietadlá je účinná päť rokov a žiadosť o zmenu akéhokoľvek iného typového osvedčenia je účinná tri roky. V prípade, že zmena nebola schválená alebo je zrejmé, že nebude schválená v rámci časového limitu stanoveného v tomto pododseku, žiadateľ môže:
1. podať novú žiadosť o zmenu typového osvedčenia a musí splniť všetky ustanovenia odseku a) platné pre pôvodnú žiadosť o zmenu; alebo
  2. požadovať predĺženie pôvodnej žiadosti a potom musí splniť ustanovenia odseku a) vzťahujúce sa k dátumu žiadosti zvolenému žiadateľom, ktorý však nie je skorší než dátum schválenia zmeny v rámci časového úseku stanoveného podľa tohto pododseku pre pôvodnú žiadosť o zmenu.

21A.103 Vydanie schválenia

- a) Žiadateľ má nárok na schválenie závažnej zmeny typovej konštrukcie agentúrou po:
1. predložení vyhlásenia uvedeného v 21A.97 ods. a) bod 3); a
  2. preukázaní, že:
    - i) zmenený výrobok spĺňa príslušné technické podmienky osvedčovania a požiadavky na ochranu životného prostredia špecifikované v 21A.101;
    - ii) akékoľvek nesplnené ustanovenia o letovej spôsobilosti sú kompenzované faktormi, ktoré poskytujú rovnocennú úroveň bezpečnosti; a
    - iii) bezpečnosť výrobku, ktorého osvedčovanie sa požaduje, nie je ohrozená žiadnou črtou alebo charakteristikou.

- b) Malá zmena typovej konštrukcie sa schváli len v súlade s 21A.95 ak sa preukáže, že zmenený výrobok spĺňa príslušné požiadavky na osvedčovanie špecifikované v 21A.101.

21A.105 Vedenie záznamov

Pre každú zmenu musí žiadateľ viesť všetky príslušné konštrukčné informácie, výkresy a testovacie správy, vrátane inšpekčných záznamov po teste zmeneného výrobku, aby boli k dispozícii agentúre, a musí ich uchovávať, aby mohol poskytnúť informácie potrebné na zaručenie zachovania letovej spôsobilosti a zhody zmeneného výrobku s príslušnými požiadavkami na ochranu životného prostredia.

21A.107 Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti

- a) Držiteľ schválenia malej zmeny typovej konštrukcie dodá aspoň jednu sadu prípadných súvisiacich variantov pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti výrobku, na ktorom sa malá zmena vykoná, vypracované v súlade s príslušnou základňou typového osvedčovania, každému známemu vlastníkovi jedného alebo niekoľkých lietadiel, motorov alebo vrtúľ zahŕňajúcich malú zmenu, pri ich dodávke alebo vydaní prvého osvedčenia o letovej spôsobilosti pre príslušné lietadlo, podľa toho, čo nastane neskôr a potom na požiadanie sprístupní tieto varianty pokynov každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie podmienok stanovených v pokynoch.
- b) Okrem toho zmeny uvedených variantov pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti budú k dispozícii všetkým známym užívateľom výrobku, na ktorom sa vykonala zmena, a na požiadanie sa poskytnú k dispozícii každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie ktoréhokoľvek z takých pokynov.

21A.109 Povinnosti a označenie EPA

Držiteľ schválenia malej zmeny typovej konštrukcie musí:

- a) plniť povinnosti stanovené v 21A.4, 21A.105 a 21A.107; a
- b) špecifikovať označenie, vrátane písmen EPA (ďalej „Európske schválenie konštrukčnej časti“), v súlade s 21A.804 ods. a).

PODČASŤ E – DOPLNKOVÉ TYPOVÉ OSVEDČENIA

21A.111 Rozsah platnosti

Táto podčasť stanovuje postup schvaľovania závažných zmien typovej konštrukcie podľa postupov schvaľovania doplnkových osvedčení a stanovuje práva a povinnosti žiadateľov a držiteľov takých schválení.

21A.112 Oprávnenosť

Každá fyzická alebo právnická osoba („organizácia“), ktorá preukáže alebo sa nachádza v procese preukazovania svojej spôsobilosti podľa 21A.112B, môže požiadať o doplnkové typové osvedčenie podľa podmienok stanovených v tejto podčasti.

21A.112B Preukázanie spôsobilosti

- a) Ktorákoľvek organizácia požadujúca doplnkové typové osvedčenie preukáže svoju spôsobilosť vlastníctvom povolenia projekčnej organizácie vydaného agentúrou v súlade s podčasťou J.
- b) Odlišne od ustanovenia odseku a), môže žiadateľ ako alternatívu postupu preukázania svojej spôsobilosti, požiadať agentúru o písomný súhlas s používaním postupov, pri ktorých uvedie špecifické konštrukčné praktiky, zdroje a sled činností, ktoré sú potrebné na zabezpečenie zhody s touto podčasťou.

21A.113 Žiadosť o doplnkové typové osvedčenie

- a) Žiadosť o doplnkové typové osvedčenie sa predloží vo forme a spôsobom, ktorý stanoví agentúra.
- b) Žiadosť o doplnkové typové osvedčenie musí obsahovať popisy a údaje požadované podľa 21A.93. Okrem toho musí taká žiadosť obsahovať dôkaz o tom, že informácie, na ktorých je žiadosť založená, zodpovedajú vlastným zdrojom žiadateľa alebo dohode s držiteľom typového osvedčenia.

21A.114 Preukázanie zhody

Každý žiadateľ o doplnkové typové osvedčenie musí dodržať podmienky stanovené v 21A.97.

21A.115 Vydanie doplnkového typového osvedčenia

Žiadateľ má nárok na to, aby mu agentúra vydala doplnkové typové osvedčenie výrobku potom, čo:

- a) dodržal podmienky 21A.13 ods. a);
- b) preukázal svoju spôsobilosť v súlade s 21A.112B;
- c) ak, podľa 21A.113 ods. b), žiadateľ uzavrel dohodu s držiteľom typového osvedčenia:
  1. držiteľ typového osvedčenia oznámil, že nemá žiadne technické námietky voči informáciám predloženým podľa 21A.93; a
  2. držiteľ typového osvedčenia sa dohodol s držiteľom doplnkového typového osvedčenia na splnení všetkých záväzkov týkajúcich sa zachovania letovej spôsobilosti zmeneného výrobku prostredníctvom dodržania ustanovení podľa 21A.44 a 21A.118A.

21A.116 Prenosnosť

Doplnkové typové osvedčenie sa môže preniesť len na fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá je schopná prevziať povinnosti podľa 21A.118A a na tento účel preukázala svoju spôsobilosť podľa kritérií stanovených v 21A.112B.

21A.117 Zmeny tej časti výrobku, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie

- a) Malé zmeny tej časti výrobku, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie, sa klasifikujú a schvaľujú v súlade s podčastou D.
- b) Každá závažná zmena tej časti výrobku, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie, sa schvaľuje ako samostatné doplnkové typové osvedčenie v súlade s touto podčastou.
- c) Odlišne od odseku b) môže byť schválená závažná zmena tej časti výrobku, na ktorú sa vzťahuje doplnkové typové osvedčenie, predložená samotným držiteľom doplnkového typového osvedčenia ako zmena existujúceho doplnkového typového osvedčenia.

21A.118A Povinnosti a označenie EPA

Držiteľ doplnkového typového osvedčenia musí:

- a) plniť povinnosti:
  1. stanovené v 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.105, 21A.119 a 21A.120;
  2. vyplývajúce zo spolupráce s držiteľom typového osvedčenia podľa 21A.115 ods. c) bod 2);a na účely stáleho plnenia kritérií 21A.112B
- b) špecifikovať označenie vrátane písmen EPA, v súlade s 21A.804 ods. a).

21A.118B Obdobie platnosti a ďalšia platnosť

- a) Doplnkové typové osvedčenie sa vydáva na časovo neobmedzené obdobie. Ostáva platné pod podmienkou, že:
  1. držiteľ dodržiava ustanovenia tejto časti; a
  2. osvedčenie nebolo odobraté alebo zrušené podľa príslušných administratívnych postupov stanovených agentúrou.
- b) Po odobratí alebo zrušení sa doplnkové typové osvedčenie vráti agentúre.

21A.119 Príručky

Držiteľ doplnkového typového osvedčenia zhotovuje, uchováva a aktualizuje originály všetkých variantov príručiek vyžadovaných príslušnou základňou typového osvedčovania a požiadavky na výrobok z hľadiska ochrany životného prostredia, nevyhnutných vzhľadom na zapracovanie zmien, zavedených na základe doplnkového typového osvedčenia, a na požiadanie poskytne agentúre tieto príručky.

21A.120 Pokyny pre zachovanie letovej spôsobilosti

- a) Držiteľ doplnkového typového osvedčenia pre lietadlo, motor alebo vrtuľu dodá aspoň jednu sadu príslušných variantov pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti, vypracovaných v súlade s príslušnou základnou typového osvedčovania každému známemu vlastníkovi jedného alebo niekoľkých lietadiel, motorov alebo vrtúl, ktoré vykazujú znaky doplnkového typového osvedčenia, pri ich dodávke alebo vydaní prvého osvedčenia o letovej spôsobilosti pre príslušné lietadlo, podľa toho, čo nastane neskôr a potom poskytne na požiadanie k dispozícii tieto varianty pokynov každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie uvedených pokynov. Dostupnosť niektorých príručiek alebo variantov pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti, ktoré sa týkajú generálnej revízie alebo inej formy väčšej údržby, sa môže oneskoriť až do doby, kým výrobok nebol uvedený do prevádzky, no musia byť dostupné predtým, než ktorýkoľvek výrobok dosiahne príslušný počet letových hodín alebo cyklov.
- b) Okrem toho, zmeny týchto variantov pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti budú k dispozícii všetkým známym užívateľom výrobku vykazujúceho znaky doplnkového typového osvedčenia a na požiadanie sa poskytnú k dispozícii každej osobe, od ktorej sa vyžaduje dodržiavanie uvedených pokynov. Agentúre sa predloží program, ktorý bude popisovať spôsob distribúcie zmien variantov pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti.

PODČASŤ F – VÝROBA BEZ POVOLENIA ORGANIZÁCIE NA VÝROBU**21A.121 Rozsah platnosti**

- a) Táto podčasť definuje postup preukázania zhody s príslušnými konštrukčnými údajmi výrobku, časti alebo zariadenia, ktoré sa majú vyrábať bez povolenia organizácie na výrobu podľa podčasti G.
- b) Táto podčasť stanovuje pravidlá vzťahujúce sa k povinnostiam výrobcu výrobku, časti alebo zariadenia, vyrobených podľa tejto podčasti.

21A.122 Oprávnenosť

Ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba môže požiadať o súhlas s preukázaním zhody jednotlivého výrobku, časti alebo zariadenia podľa tejto podčasti ak:

- a) je držiteľom povolenia týkajúceho sa konštrukcie takeého výrobku, časti alebo zariadenia alebo o také povolenie požiadala, alebo
- b) zabezpečila uspokojivú koordináciu medzi výrobou a projektovaním pomocou zodpovedajúcej dohody so žiadateľom o schválenie takej konštrukcie alebo s jeho držiteľom.

21A.124 Žiadosť

- a) Každá žiadosť o písomný súhlas s preukázaním zhody jednotlivého výrobku, časti alebo zariadenia podľa tejto podčasti sa zhotoví vo forme a spôsobom, ktorý stanoví príslušný orgán.
- b) Taká žiadosť musí obsahovať:
  1. dôkaz, ktorým prípadne preukáže, že
    - i) vydanie povolenia organizácie na výrobu podľa podčasti G by bolo nevhodné; alebo
    - ii) osvedčenie alebo schválenie výrobku, časti alebo zariadenia podľa tejto podčasti je podmienené vydaním povolenia organizácii na výrobu podľa podčasti G.
  2. prehľad informácií vyžadovaných podľa 21A.125 ods. b).

21A.125 Vydanie písomného súhlasu

Žiadateľ má nárok na písomný súhlas, vydaný príslušným orgánom, na preukázanie zhody s príslušnými konštrukčnými údajmi jednotlivých výrobkov, častí a zariadení podľa tejto podčasti po:

- a) zriadení systému kontroly výroby, ktorým zaručí, že každý výrobok, časť alebo vybavenie sa budú zhodovať s príslušnými konštrukčnými údajmi a je zaručená ich bezpečná prevádzka.
- b) predložení príručky, ktorá obsahuje:
  1. popis systému kontroly výroby vyžadovaný podľa odseku a),
  2. popis prostriedkov skúšania systému kontroly výroby,
  3. popis testov podľa 21A.127 a 21A.128 a mená osôb oprávnených na účely 21A.130 ods. a).
- c) dôkaz o tom, že je schopný poskytnúť pomoc v súlade s 21A.3 a 21A.129 ods. d).

21A.125B Zistenia

- a) Ak sa zistí objektívny dôkaz preukazujúci nezhodu držiteľa písomného súhlasu s príslušnými požiadavkami tejto časti, zistenie sa klasifikuje takto:
1. zistením úrovne jedna je každá nezhoda s touto časťou, ktorá by viedla k nekontrolovanej nezhode s príslušnými konštrukčnými údajmi a ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť lietadla;
  2. zistením úrovne dva je každá nezhoda s touto časťou, ktorá nie je klasifikovaná ako úroveň jedna.
- b) Zistením úrovne tri je každá skutočnosť, ktorá by mohla dokázateľne spôsobiť problémy, ktoré by mohli viesť k nezhode podľa odseku a).
- c) Po prijatí oznámenia o zisteniach v súlade s 21B.143:
1. v prípade zistenia úrovne jedna, držiteľ písomného súhlasu do 21 pracovných dní po písomnom potvrdení zistenia k spokojnosti príslušného úradu preukáže, že podnikol nápravné opatrenie;
  2. v prípade zistenia úrovne dva musí byť obdobie na nápravné opatrenie poskytnuté príslušným orgánom primerané povahe zistenia, no v žiadnom prípade nesmie byť spočiatku dlhšie než šesť mesiacov. Za určitých okolností a v závislosti na povahe zistenia môže príslušný orgán predĺžiť šesťmesačné obdobie na základe uspokojivého plánu nápravného opatrenia, dohodnutého s príslušným orgánom.
  3. Zistenie úrovne tri nevyžaduje od držiteľa písomného súhlasu prijatie okamžitého opatrenia.
- d) V prípade zistenia úrovne jedna alebo dva, písomný súhlas môže byť čiastočne alebo úplne obmedzený, jeho platnosť pozastavená alebo môže byť zrušený podľa 21B.145. Držiteľ písomného súhlasu včas potvrdí prijatie rozhodnutia o obmedzení, pozastavení platnosti alebo zrušení písomného súhlasu.

21A.125C Obdobie platnosti a ďalšia platnosť

- a) Písomný súhlas sa vydáva na obmedzený čas, ktorý nesmie byť dlhší ako jeden rok. Ostáva platný, ak:
1. držiteľ písomného súhlasu nie je schopný preukázať zhodu s príslušnými požiadavkami tejto podčasti; alebo
  2. neexistuje dôkaz, že výrobca nemôže zachovať uspokojivú kontrolu výroby výrobkov, častí alebo zariadení podľa dohody; alebo
  3. výrobca už naďalej nespĺňa požiadavky 21A.122; alebo
  4. nebol písomný súhlas odobratý, zrušený podľa 21B.145 alebo jeho platnosť neskončila.
- b) Po odobratí, zrušení alebo skončení platnosti sa písomný súhlas vráti príslušnému orgánu.

21A.126 Systém kontroly výroby

- a) Systém kontroly výroby vyžadovaný podľa 21A.125 musí obsahovať prostriedky, ktorými sa zabezpečí, že:
1. dodávané materiály a nakupované alebo subdodávateľsky vyrobené časti použité vo finálnom výrobku zodpovedajú príslušným konštrukčným údajom;
  2. dodávané materiály a nakupované alebo subdodávateľsky vyrobené časti sú primerane identifikované;
  3. procesy, výrobné techniky a metódy montáže, ktoré majú vplyv na kvalitu a bezpečnosť finálneho výrobku sú vykonávané v súlade so špecifikáciami schválenými príslušným orgánom;
  4. konštrukčné zmeny, vrátane náhrady materiálov, boli schválené podľa podčasti D alebo E a skontrolované predtým, než boli začlenené do finálneho výrobku.
- b) Systém kontroly výroby vyžadovaný podľa 21A.125 ods. a) musí byť tiež taký, aby zabezpečil, že:
1. spracovávané časti sa overujú z hľadiska zhody s príslušnými konštrukčnými údajmi v miestach vo výrobe, v ktorých sa môžu vykonať presné zistenia;
  2. materiály, ktoré sa môžu poškodiť alebo znehodnotiť, sú vhodne skladované a primerane chránené;
  3. aktuálne konštrukčné výkresy sú ľahko prístupné výrobnému a kontrolnému personálu a sú v prípade potreby používané;

4. odmietnuté materiály a časti sa oddelia a označia spôsobom, ktorý vylúči ich inštalovanie vo finálnom výrobku;
5. materiály a časti, ktoré sa zadržia kvôli odchýlkam od špecifikácií, ktoré sa mali inštalovať vo finálnom výrobku, sa podrobia schválenému konštrukčnému a výrobnému revíznemu postupu. Materiály a časti určené týmto postupom ako použiteľné sa vhodne označia a znovu sa skontrolujú, ak je potrebné ich dodatočne opracovanie alebo oprava. Materiály a časti odmietnuté týmto postupom sa označia a odstránia, aby bolo zabezpečené, že nebudú inštalované vo finálnom výrobku;
6. sa vedú záznamy zhotovené v rámci systému kontroly výroby, ktoré sú podľa možnosti označené dokončeným výrobkom alebo časťou a výrobca ich uchová, aby mohol poskytnúť informácie potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti výrobku.

21A.127 Testy: lietadlo

- a) Každý výrobca lietadla vyrobeného podľa tejto podčasti musí zaviesť schválený výrobný postup s letovými a pozemnými testmi a kontrolné formuláre a v súlade s týmito formulármi testovať každé vyrobené lietadlo tak, aby mohla byť v príslušnom rozsahu stanovená zhoda s ustanoveniami 21A.125 ods. a).
- b) Každý výrobný testovací postup zahŕňa minimálne nasledujúce:
  1. kontrolu ovládacích vlastností;
  2. kontrolu letového výkonu (s použitím normálnych prístrojov lietadla);
  3. kontrolu správnej funkcie všetkých zariadení a systémov lietadla a ich fungovania;
  4. kontrolu správneho označenia všetkých prístrojov a správneho inštalovania štítkov a požadovaných letových príručiek po letovom teste;
  5. kontrolu prevádzkových charakteristík lietadla na zemi;
  6. kontrolu akýchkoľvek iných položiek charakteristických pre testované lietadlo.

21A.128 Testy: motory a vrtule

Každý výrobca motorov alebo vrtúľ vyrobených podľa tejto podčasti musí každý motor alebo vrtuľu nastaviteľnú počas letu podrobiť dostatočnému funkčnému testu podľa dokumentácie držiteľa týkajúcej sa typového osvedčenia, aby zistil či správne pracujú v prevádzkovom rozsahu, pre ktorý boli typovo osvedčované, aby mohla byť v príslušnom rozsahu stanovená zhoda s ustanoveniami 21A.125 ods. a).

21A.129 Povinnosti výrobcu

Každý výrobca výrobku, časti alebo zariadenia, ktoré sa vyrábajú podľa tejto podčasti:

- a) poskytne každý výrobok, časť alebo vybavenie k dispozícii príslušnému orgánu na inšpekciu;
- b) uchováva v mieste výroby technické údaje a výkresy potrebné na zistenie, či výrobok zodpovedá príslušným konštrukčným údajom;
- c) udržiava systém kontroly výroby, ktorý zabezpečí, aby každý výrobok, časť alebo vybavenie zodpovedali príslušným konštrukčným údajom a nachádzali sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;
- d) poskytuje pomoc držiteľovi typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia alebo schválenia konštrukcie pri všetkých opatreniach vzťahujúcich sa k vyrobeným výrobkom, častiam alebo vybaveniu z hľadiska zachovania letovej spoľahlivosti;
- e) v záujme bezpečnosti zavedie a bude udržiavať vnútorný systém hlásenia udalostí, ktorý umožní zber a vyhodnotenie hlásení, aby sa mohli identifikovať nepriaznivé trendy alebo odstrániť nedostatky a vyšetriť udalosti podliehajúce oznamovacej povinnosti. Tento systém bude obsahovať hodnotenie príslušných informácií týkajúcich sa udalostí a ďalšie postúpenie príslušných informácií.
- f)
  1. Držiteľovi typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia alebo schválenia konštrukcie oznámi všetky prípady, keď boli u výrobkov, častí alebo zariadení uvoľnených výrobcom následne zistené odchýlky od príslušných konštrukčných údajov, a vyšetrí ich spolu s držiteľom typového osvedčenia, obmedzeného typového osvedčenia alebo schválenia konštrukcie, aby boli identifikované tie odchýlky, ktoré by mohli viesť k nebezpečnému stavu.
  2. Agentúre a príslušnému orgánu členského štátu oznámi odchýlky, ktoré by mohli viesť k nebezpečnému stavu identifikovanému podľa pododseku 1. Také hlásenia sa robia vo forme a spôsobom stanovenými agentúrou podľa 21A.3 ods. b) bod 2) alebo schválenými príslušným orgánom členského štátu.

3. Ak výrobca koná ako dodávateľ inej výrobnjej organizácie oznámi tejto inej organizácii všetky prípady, keď výrobky, časti alebo vybavenie postúpil tejto inej organizácii a neskoršie bolo zistené, že majú prípadné odchýlky od príslušných konštrukčných údajov.

21A.130 Vyhlásenie zhody

- a) Každý výrobca výrobku, časti alebo zariadenia vyrobených podľa tejto podčasti dodá vyhlásenie zhody, EASA formulár 52, za úplné lietadlo alebo formulár 1 za ostatné výrobky, časti alebo vybavenie (pozri doplnok). Toto vyhlásenie podpíše oprávnená osoba, ktorá zastáva zodpovedné miesto vo výrobnej organizácii.
- b) Vyhlásenie zhody musí obsahovať:
  1. za každý výrobok, časť alebo vybavenie vyhlásenie, že výrobok, časť alebo vybavenie zodpovedajú schváleným konštrukčným údajom a nachádzajú sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;
  2. za každé lietadlo vyhlásenie, že lietadlo bolo skontrolované na zemi a za letu v súlade s 21A.127 ods. a); a
  3. za každý motor alebo vrtuľu nastaviteľnú počas letu vyhlásenie, že motor alebo vrtuľu podrobil výrobca záverečnému funkčnému testu v súlade s 21A.128 a dodatočne v prípade motorov, že podľa údajov poskytnutých držiteľom typového osvedčenia motora je každý úplný motor zhodný s príslušnými emisnými požiadavkami platnými ku dňu výroby motora.
- c) Každý výrobca takého výrobku, časti alebo zariadenia:
  1. pri prvom prevedení vlastníctva takého výrobku, časti alebo zariadenia; alebo
  2. pri žiadosti o prvé vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti lietadla; alebo
  3. pri žiadosti o prvé vydanie dokumentu letovej spôsobilosti pre motor, vrtuľu, časť alebo vybavenie,predloží aktuálne vyhlásenie zhody, ktorého platnosť overí príslušný orgán.
- d) Príslušný orgán overí platnosť protipodpisom vyhlásenia zhody, ak po kontrole zistí, že výrobok, časť alebo vybavenie zodpovedajú príslušným konštrukčným údajom a nachádzajú sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.

PODČASŤ G – POVOLENIE ORGANIZÁCIE NA VÝROBU

21A.131 Rozsah platnosti

Táto podčasť stanovuje:

- a) postup vydania povolenia na výrobu pre výrobnú organizáciu, preukazujúceho zhodu výrobku, časti alebo zariadenia s príslušnými konštrukčnými údajmi;
- b) pravidlá týkajúce sa práv a povinností žiadateľa o také povolenie alebo pre držiteľov takých povolení.

21A.133 Oprávnenosť

Každá fyzická alebo právnická osoba („organizácia“) má právo požiadať o povolenie podľa tejto podčasti. Žiadateľ musí:

- a) pre vymedzený rozsah práce zdôvodniť, že povolenie podľa tejto podčasti je primerané na účel preukázania zhody so špecifickou konštrukciou;
- b) byť držiteľom schválenia takej špecifickej konštrukcie alebo žiadateľom o také schválenie;
- c) mať so žiadateľom alebo držiteľom schválenia takej špecifickej konštrukcie pomocou vhodného systému, zabezpečenú uspokojivú koordináciu medzi výrobou a projektovaním.

21A.134 Žiadosť

Každá žiadosť o povolenie organizácie na výrobu sa podáva príslušnému orgánu vo forme a spôsobom stanovenými príslušným orgánom a musí obsahovať hlavné črty informácií vyžadovaných podľa 21A.143 a podmienky povolenia podľa 21A.151.

21A.135 Vydanie povolenia organizácie na výrobu

Organizácia má nárok na povolenie na výrobu vydané príslušným orgánom, keď preukázala splnenie príslušných požiadaviek podľa tejto podčasti.

21A.139 Systém kvality

- a) Výrobná organizácia musí preukázať, že zaviedla a môže udržiavať systém kvality. Systém kvality musí byť zdokumentovaný. Tento systém kvality musí byť taký, aby organizácia mohla zaručiť, že každý výrobok, časť alebo vybavenie vyrobené organizáciou alebo jej partnermi, alebo dodané subdodávateľsky zmluvnými stranami, zodpovedá príslušným konštrukčným údajom a nachádza sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku, a teda mohla uplatňovať výsadné práva stanovené v 21A.163.
- b) Systém kvality musí obsahovať:
1. postup, pokiaľ je v rozsahu povolenia žiadúci, pre:
    - i) vydanie, schválenie alebo zmenu dokumentu;
    - ii) audit a kontrolu na posúdenie dodávateľa a subdodávateľa;
    - iii) overenie, že dodávané časti, materiály a vybavenie, vrátane odberateľmi týchto výrobkov dodaných nových alebo použitých položiek, zodpovedajú príslušným konštrukčným údajom;
    - iv) identifikáciu a zistiteľnosť;
    - v) výrobné procesy;
    - vi) inšpekciu a testovanie, vrátane letových testov v rámci výroby;
    - vii) kalibráciu nástrojov, prípravkov a testovacieho zariadenia;
    - viii) kontrolu nezhodných položiek;
    - ix) koordináciu letovej spôsobilosti so žiadateľom o schválenie konštrukcie alebo držiteľom schválenia;
    - x) zhotovenie a uchovávanie záznamov;
    - xi) spôsobilosť a kvalifikáciu personálu;
    - xii) vydanie dokumentov letovej spôsobilosti;
    - xiii) manipuláciu, skladovanie a balenie;
    - xiv) vnútorné audity kvality a vyplývajúce nápravné opatrenia;
    - xv) prácu v rámci podmienok povolenia vykonávanú na ktoromkoľvek inom mieste než sú schválené prevádzkové zariadenia;
    - xvi) prácu vykonávanú po ukončení výroby, ale pred dodaním, na udržanie lietadla v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.Kontrolné postupy musia obsahovať špecifické ustanovenia pre akékoľvek kritické časti.
  2. nezávislú funkciu zabezpečenia kvality na monitorovanie zhody a primeranosti zdokumentovaných postupov systému kvality. Toto monitorovanie musí obsahovať systém spätného podávania správ osobe alebo skupine osôb uvedených v 21A.145 ods. c) bod 2) a nakoniec manažérovi uvedenému v 21A.145 ods. c) bod 1), aby boli v prípade potreby zabezpečené nápravné opatrenia.

21A.143 Popis

- a) Organizácia predloží príslušnému orgánu popis výrobnéj organizácie, v ktorom poskytne tieto informácie:
1. potvrdenie podpísané zodpovedným manažérom, že popis výrobnéj organizácie a akékoľvek sprievodné príručky, ktoré definujú zhodu organizácie s povolením s touto podčasťou, budú vždy dodržané;
  2. tituly a mená manažérov uznaných príslušným orgánom v súlade s 21A.145 ods. c) bod 2);
  3. povinnosti a zodpovednosť manažérov podľa 21A.145 ods. c) bod 2), vrátane záležitostí, o ktorých môžu priamo rokovať s príslušným orgánom v mene organizácie;
  4. organizačné schéma s údajmi o prislúchajúcej zodpovednosti manažérov podľa požiadaviek 21A.145 ods. c) bod 1) a 2);
  5. zoznam personálu vykonávajúceho osvedčovanie podľa 21A.145 ods. d);
  6. všeobecný popis zdrojov pracovnej sily;
  7. všeobecný popis prevádzkových zariadení nachádzajúcich sa na každej adrese uvedenej v osvedčení o povolení organizácie (-i) na výrobu;
  8. všeobecný popis rozsahu práv výrobných organizácií, zodpovedajúci podmienkam povolenia;
  9. postup oznamovania organizačných zmien príslušnému orgánu;
  10. postup zmeny a doplnenia popisu výrobnéj organizácie;
  11. popis systému kvality a postupy podľa požiadaviek 21A.139 ods. b) bod 1);
  12. zoznam cudzích podnikov uvedených 21A.139 ods. a).

- b) Popis výrobnéj organizácie sa podľa potreby zmení a doplní tak, aby obsahoval aktualizované popisné údaje, a kópie zmien a doplnkov sa poskytnú príslušnému orgánu.

21A.145 Požiadavky na povolenie

Výrobná organizácia musí na základe informácií predložených v súlade s 21A.143 preukázať, že:

- a) vzhľadom na všeobecné požiadavky na povolenie sú prevádzkové zariadenia, pracovné podmienky, vybavenie a nástroje, procesy a príslušné materiály, počet a spôsobilosť pracovníkov a celková organizácia primerané z hľadiska plnenia povinností podľa 21A.165;
- b) vzhľadom na všetky údaje týkajúce sa letovej spôsobilosti, hluku, vypúšťania paliva a výfukových emisií:
1. dostala výrobná organizácia také údaje od agentúry a od držiteľa alebo žiadateľa o typové osvedčenie, obmedzené typové osvedčenie alebo schválenie konštrukcie, aby mohla stanoviť zhodu s príslušnými konštrukčnými údajmi;
  2. výrobná organizácia zaviedla postup, ktorý zabezpečí, že údaje týkajúce sa letovej spôsobilosti, hluku, vypúšťania paliva a výfukových emisií budú správne zaradené do jej výrobných údajov;
  3. také údaje sa budú aktualizovať a budú prístupné každému pracovníkovi, ktorý potrebuje prístup k údajom, aby mohol plniť svoje povinnosti.
- c) vzhľadom na vedenie a personál:
1. Bol výrobnou organizáciou menovaný manažér, ktorý bude zodpovedný voči príslušnému orgánu. Jeho zodpovednosť v rámci organizácie spočíva v tom, že zabezpečuje, aby celá výroba prebiehala podľa požadovaných noriem a aby výrobná organizácia zodpovedala údajom a postupom uvedeným v popise podľa 21A.143.
  2. Bola výrobnou organizáciou menovaná osoba alebo skupina osôb s príslušným oprávnením, ktorá zabezpečí zhodu organizácie s požiadavkami tejto časti. Také osoby budú konať pod priamym dohľadom zodpovedného manažéra uvedeného v pododseku 1. Menované osoby musia preukázať príslušné znalosti, vzdelanie a skúsenosti s plnením svojich povinností.
  3. Personálu na všetkých úrovniach bola poskytnutá dostatočná právomoc tak, aby mohol plniť svoje pridelené povinnosti a že existuje plná a účinná koordinácia v rámci výrobnéj organizácie z hľadiska záležitostí týkajúcich sa letovej spôsobilosti, hluku, vypúšťania paliva a výfukových emisií.
- d) Vzhľadom na personál vykonávajúci osvedčovanie, oprávnený výrobnou organizáciou podpisovať každý dokument vydaný podľa 21A.163 v rozsahu alebo podmienkach povolenia:
1. znalosti, vzdelanie (vrátane iných funkcií v organizácii) a skúsenosti personálu vykonávajúceho osvedčovanie sú primerané plneniu ich pridelených povinností;
  2. výrobná organizácia vedie záznamy všetkých pracovníkov personálu vykonávajúceho osvedčovanie, ktoré obsahujú údaje v rozsahu ich oprávnenia;
  3. personál vykonávajúci osvedčovanie dostal podklady v rozsahu svojho oprávnenia.

21A.147 Zmeny v povolenej organizácii na výrobu

- a) Po vydaní povolenia organizácii na výrobu každú zmenu v povolenej organizácii na výrobu, ktorá je podstatná z hľadiska preukázania zhody alebo z hľadiska letovej spôsobilosti a charakteristík týkajúcich sa hluku, vypúšťania paliva a výfukových emisií výrobku, časti alebo zariadenia, najmä zmenu systému kvality, musí schváliť príslušný orgán. Žiadosť o povolenie pre organizáciu sa písomne predloží príslušnému orgánu a pred realizáciou zmeny príslušnému orgánu preukáže, že bude naďalej plniť ustanovenia tejto podčasti.
- b) Príslušný orgán stanoví podmienky, podľa ktorých môže organizácia s povolením na výrobu konať podľa tejto podčasti v priebehu takých zmien, ak príslušný orgán nezistí, že by platnosť povolenia mala byť pozastavená.

21A.148 Zmeny miesta

Zmena miesta výrobných zariadení organizácie s povolením na výrobu sa považuje za významnú a preto musí zodpovedať podmienkam 21A.147.

21A.149 Prenosnosť

Povolenie organizácie na výrobu nie je prenosné okrem prípadu, že je výsledkom zmeny vlastníctva, ktorá sa považuje za významnú na účely 21A.147.

21A.151 Podmienky povolenia

V podmienkach povolenia je uvedený rozsah práce a/alebo výrobky alebo kategórie častí a zariadení, na ktoré môže držiteľ uplatňovať svoje výsadné práva podľa 21A.163.

Tieto podmienky sa vydajú ako časť povolenia organizácie na výrobu.

21A.153 Zmeny podmienok povolenia

Každú zmenu podmienok povolenia schvaľuje príslušný orgán. Žiadosť o zmenu podmienok povolenia sa podáva vo forme a spôsobom, ktoré stanoví príslušný orgán. Žiadateľ musí spĺňať príslušné požiadavky tejto podčasti.

21A.157 Prešetrenia

Výrobná organizácia musí prijať opatrenia, ktoré príslušnému orgánu umožnia vykonať akékoľvek prešetrenia, vrátane prešetrení u partnerov a subdodávateľov, potrebné na stanovenie zhody a zachovania zhody s príslušnými požiadavkami tejto podčasti.

21A.158 Zistenia

- a) Ak sa zistí objektívny dôkaz preukazujúci nezhodu držiteľa povolenia organizácie na výrobu s príslušnými požiadavkami tejto časti, zistenia sa klasifikujú takto:
  1. zistením úrovne jedna je každá nezhoda s touto časťou, ktorá by mohla viesť k nekontrolovanej nezhode s príslušnými konštrukčnými údajmi a ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť lietadla;
  2. zistením úrovne dva je každá nezhoda s touto časťou, ktorá nie je klasifikovaná ako zistenie úrovne jedna.
- b) Zistením úrovne tri je každá skutočnosť, ktorá by mohla dokázateľne spôsobiť problémy, ktoré by mohli viesť k nezhode podľa odseku a).
- c) Po prijatí oznámenia o zisteniach v súlade s 21B.225:
  1. v prípade zistenia úrovne jedna, držiteľ povolenia organizácie na výrobu do 21 pracovných dní po písomnom potvrdení zistenia k spokojnosti príslušného úradu preukáže, že podnikol nápravné opatrenie;
  2. v prípade zistenia úrovne dva musí byť obdobie na nápravné opatrenie poskytnuté príslušným orgánom primerané povahe zistenia, no v žiadnom prípade nesmie byť spočiatku dlhšie než šesť mesiacov. Za určitých okolností a v závislosti na povahe zistenia môže príslušný orgán predĺžiť šesťmesačné obdobie na základe uspokojivého plánu nápravného opatrenia, dohodnutého s príslušným orgánom;
  3. zistenie úrovne tri nevyžaduje od držiteľa povolenia organizácie na výrobu prijatie okamžitého opatrenia.
- d) V prípade zistenia úrovne jedna alebo dva, povolenie organizácie na výrobu môže byť čiastočne alebo úplne obmedzené, jeho platnosť pozastavená alebo môže byť zrušené podľa 21B.245. Držiteľ povolenia organizácie na výrobu včas potvrdí prijatie rozhodnutia o obmedzení, pozastavení platnosti alebo zrušení povolenia.

21A.159 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť

- a) Povolenie organizácie na výrobu sa vydáva na neobmedzený čas. Stratá platnosť, ak:
  1. výrobná organizácia nie je schopná preukázať zhodu s príslušnými požiadavkami tejto podčasti; alebo
  2. príslušnému orgánu držiteľ alebo ktorýkoľvek z jeho partnerov alebo subdodávateľov zabráni vykonávať prešetrenia v súlade s 21A.157; alebo
  3. existuje dôkaz, že výrobná organizácia nemôže zachovať uspokojivú kontrolu výroby výrobkov, častí alebo zariadení v rámci povolenia; alebo
  4. výrobná organizácia už nespĺňa požiadavky 21A.133; alebo
  5. osvedčenie bolo odobraté alebo zrušené podľa 21B.245.
- b) Po odobratí alebo zrušení sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu.

21A.163 Výsadné práva

Podľa podmienok povolenia vydaného v súlade s 21A.135 môže držiteľ povolenia organizácie na výrobu:

- a) vykonávať výrobné činnosti podľa tejto časti;
- b) v prípade úplného lietadla a po predložení vyhlásenia zhody (EASA formulár 52) podľa 21A.174 bez ďalšieho preukazovania získať osvedčenie o letovej spôsobilosti lietadla a hlukové osvedčenie;
- c) v prípade ostatných výrobkov, častí alebo zariadení, bez ďalšieho preukazovania vystaviť úradné uvoľňovacie osvedčenia (EASA formulár 1) podľa 21A.307;
- d) udržiavať nové lietadlo, ktoré vyrobil a z hľadiska údržby vystaviť osvedčenie o uvoľnení do prevádzky (EASA formulár 53).

21A.165 Povinnosti držiteľa

Držiteľ povolenia organizácie na výrobu:

- a) Zabezpečí, aby sa podľa 21A.143 predložený popis a dokumenty, ktoré sa k nej vzťahujú, používali ako základné pracovné dokumenty v rámci organizácie.
- b) Udržiava výrobnú organizáciu v zhode s údajmi a postupmi zodpovedajúcimi povoleniu organizácie na výrobu.
- c)
  1. Za každé úplné lietadlo predtým, než predloží vyhlásenie zhody príslušnému orgánu stanoví, že je vhodné s typovou konštrukciou a že je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku, alebo
  2. pred vydaním EASA formulára 1 na účely osvedčenia letovej spôsobilosti stanoví, že ostatné výrobky, časti alebo vybavenie sú úplné, zodpovedajú schváleným konštrukčným údajom a že sú v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku a dodatočne v prípade motorov, podľa údajov poskytnutých držiteľom typového osvedčenia motora stanoví, že sa každý úplný motor zhoduje s príslušnými emisnými požiadavkami podľa 21A.18 ods. b), aktuálnymi ku dňu výroby motora, aby sa mohla osvedčiť zhoda s emisnými požiadavkami, alebo
  3. Pred vydaním EASA formulára 1 ako osvedčenia o zhode stanoví, že ostatné výrobky, časti alebo vybavenie zodpovedajú príslušným údajom;
- d) Zaznamená všetky údaje o vykonaných prácach.
- e) V záujme bezpečnosti zavedie a udržiava vnútorný systém hlásenia udalostí, aby bol možný zber a vyhodnotenie nahlásených správ, čo umožní identifikovať nepriaznivé trendy alebo odstrániť nedostatky a vyšetriť udalosti podliehajúce oznamovacej povinnosti. Tento systém bude obsahovať hodnotenie príslušných informácií týkajúcich sa udalostí a ďalšie postúpenie príslušných informácií.
- f)
  1. Držiteľovi typového osvedčenia alebo schválenia konštrukcie oznámi všetky prípady, keď boli u výrobkov, častí alebo zariadení uvoľnených výrobnou organizáciou následne zistené odchýlky od príslušných konštrukčných údajov a vyšetrí ich spolu s držiteľom typového osvedčenia alebo schválenia konštrukcie, aby boli identifikované tie odchýlky, ktoré by mohli viesť k nebezpečnému stavu.
  2. Agentúre a príslušnému orgánu členského štátu oznámi odchýlky, ktoré by mohli viesť k nebezpečnému stavu identifikovanému podľa pododseku 1. Také hlásenia sa robia vo forme a spôsobom stanovenými agentúrou podľa 21A.3 ods. b) bod 2) alebo schválenými príslušným orgánom členského štátu.
  3. Ak držiteľ povolenia organizácie na výrobu koná ako dodávateľ inej výrobnej organizácie, oznámi tejto inej organizácii všetky prípady, keď výrobky, časti alebo vybavenie postúpil tejto inej organizácii a neskoršie bolo zistené, že majú prípadné odchýlky od príslušných konštrukčných údajov.
- g) poskytuje pomoc držiteľovi typového osvedčenia alebo schválenia konštrukcie pri všetkých opatreniach vzťahujúcich sa k vyrobeným výrobkom, častiam alebo vybaveniu z hľadiska zachovania letovej spoľahlivosti;
- h) zavedie systém archivovania, ktorý bude obsahovať požiadavky na jeho partnerov, dodávateľov a subdodávateľov, zabezpečí uchovávanie údajov použitých na zdôvodnenie zhody výrobkov, častí alebo zariadení. Také údaje sú k dispozícii príslušnému orgánu a uchovávajú sa, aby poskytli informácie potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti výrobkov, častí a zariadení;
- i) ak podľa podmienok povolenia držiteľ vystavuje osvedčenie o uvoľnení do prevádzky predtým než vystaví osvedčenie stanoví, že každé úplné lietadlo sa podrobilo nevyhnutnej údržbe a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.

PODČASŤ H – OSVEDČENIA O LETOVEJ SPÔSOBILOSTI**21A.171 Rozsah platnosti**

Táto podčasť stanovuje postup vydania osvedčení o letovej spôsobilosti.

21A.172 Oprávnenosť

Každá fyzická alebo právnická osoba alebo jej zástupca, pod ktorej menom je lietadlo registrované v členskom štáte („členský štát registrácie“) môže podľa tejto podčasti požiadať o letové osvedčenie pre toto lietadlo.

21A.173 Klasifikácia

Osvedčenia o letovej spôsobilosti sa klasifikuje takto:

- a) osvedčenia o letovej spôsobilosti sa vystavia pre lietadlo, ktoré zodpovedá typovému osvedčeniu, ktoré bolo vydané v súlade s touto časťou;
- b) obmedzené osvedčenia o letovej spôsobilosti sa vystavia pre lietadlo:
  1. ktoré zodpovedá obmedzenému typovému osvedčeniu vydanému v súlade s touto časťou; alebo
  2. ak sa agentúre preukáže, že lietadlo spĺňa príslušné technické podmienky osvedčovania zaručujúce primeranú bezpečnosť;
- c) letové povolenia sa vydajú pre lietadlo, ktoré nespĺňa alebo nespĺnilo príslušné technické podmienky osvedčovania, no je za stanovených podmienok schopné bezpečného letu.

21A.174 Žiadosť

- a) Podľa 21A.172 žiadosť o osvedčenie o letovej spôsobilosti sa vyhotoví vo forme a spôsobom, ktoré stanoví príslušný orgán členského štátu registrácie.
- b) Každá žiadosť o osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti musí obsahovať:
  1. požadovanú triedu osvedčenia o letovej spôsobilosti;
  2. vzhľadom na nové lietadlo:
    - i) vyhlásenie zhody:
      - vydané podľa 21A.163 ods. b), alebo
      - vydané podľa 21A.130, ktorého platnosť overil príslušný orgán,
      - alebo pri dovezenom lietadle, vyhlásenie podpísané vyvážajúcim orgánom, že lietadlo zodpovedá konštrukcii schválenej agentúrou;
    - ii) správu o hmotnosti a vyvážení s plánom nakladania;
    - iii) letovú príručku, ak to vyžaduje príslušný kód letovej spôsobilosti pre príslušné lietadlo;
  3. vzhľadom na používané lietadlo:
    - i) pochádzajúce z členského štátu, osvedčenie o overení letovej spôsobilosti vydané v súlade s časťou M;
    - ii) pochádzajúce z nečlenského štátu:
      - vyhlásenie príslušného orgánu štátu, v ktorom je alebo bolo lietadlo registrované, o stave lietadla, pokiaľ ide o letovú spôsobilosť, v jeho registri v čase prevodu;
      - správu o hmotnosti a vyvážení s plánom nakladania;
      - letovú príručku, ak to vyžaduje príslušný kód letovej spôsobilosti pre príslušné lietadlo;
      - historické záznamy na určenie výrobného štandardu, štandardu prestavby a údržby lietadla, vrátane všetkých obmedzení súvisiacich s obmedzeným osvedčením o letovej spôsobilosti podľa 21A.184 ods. c);
      - odporúčanie na vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti alebo obmedzeného osvedčenia o letovej spôsobilosti a osvedčenia o overení letovej spôsobilosti po preskúšaní letovej spôsobilosti v súlade s časťou M.
- c) Pokiaľ nie je dohodnuté inak, vyhlásenia uvedené v pododsekoch b) bod 2) i) a b) bod 3)ii) pri predvedení lietadla príslušnému orgánu členského štátu registrácie, nesmú byť staršie ako 60 dní.

- d) Každá žiadosť o letové povolenie musí obsahovať:
1. účel letu alebo letov;
  2. údaje o letovej trase alebo letovom priestore využívanom pri lete;
  3. minimálny počet letovej posádky a jej kvalifikácia, ktoré sú potrebné na prevádzku lietadla;
  4. obmedzenia týkajúce sa prepravy osôb iných než je letová posádka;
  5. odchýlky lietadla od príslušných technických podmienok osvedčovania;
  6. akékoľvek obmedzenia, ktoré sa považujú za nevyhnutné na účely bezpečnej prevádzky lietadla;
  7. akékoľvek informácie, ktoré sa považujú za nevyhnutné na účely predpísaných prevádzkových obmedzení.

21A.175 Jazyk

Príručky, štítky, zoznamy a označenie prístrojov a iné nevyhnutné informácie vyžadované príslušnými technickými podmienkami osvedčovania, sa predložia v jednom alebo viacerých úradných jazykoch Európskeho spoločenstva, používaných príslušným orgánom členského štátu registrácie.

21A.177 Zmena alebo doplnok, alebo úprava

Osvedčenie o letovej spôsobilosti môže byť zmenené alebo doplnené, alebo upravené len príslušným orgánom členského štátu registrácie.

21A.179 Prenosnosť a obnovenie v členských štátoch

- a) Pri zmene vlastníctva lietadla:
1. ak zostáva lietadlo v tom istom registri, osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti zodpovedajúce len obmedzenému typovému osvedčeniu sa prenesú spolu s lietadlom;
  2. ak je lietadlo registrované v inom členskom štáte, osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti zodpovedajúce len obmedzenému typovému osvedčeniu sa vydá:
    - i) po predložení predošlého osvedčenia o letovej spôsobilosti a platného osvedčenia o overení letovej spôsobilosti vydaného podľa časti M a
    - ii) ak sú splnené požiadavky 21A.175.
- b) Pri zmene vlastníctva lietadla a lietadlo má:
1. obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti, ktoré nezodpovedá obmedzenému typovému osvedčeniu, alebo
  2. letové povolenie,

také osvedčenia o letovej spôsobilosti sa prenesú spolu s lietadlom za predpokladu, že lietadlo zostáva v tom istom registri, alebo sa vystavia len s formálnym písomným súhlasom príslušného orgánu členského štátu registrácie, na ktorý bolo prenesené.

21A.180 Inšpekcie

Na žiadosť príslušného orgánu členského štátu registrácie, držiteľ osvedčenia o letovej spôsobilosti poskytne prístup k lietadlu, ktorému bolo vydané osvedčenie o letovej spôsobilosti.

21A.181 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť

- a) Osvedčenie o letovej spôsobilosti sa vydáva na časovo neobmedzené obdobie. Ostáva platné pokiaľ:
1. zodpovedá príslušnej typovej konštrukcii a požiadavkám zachovania letovej spôsobilosti; a
  2. lietadlo zostáva v tom istom registri; a
  3. typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie, na základe ktorého bolo vydané, nebolo vyhlásené za neplatné podľa 21A.51;
  4. osvedčenie nebolo odobraté alebo zrušené podľa 21B.330.
- b) Po odobratí alebo zrušení sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu členského štátu registrácie.

21A.182 Identifikácia lietadla

Každý žiadateľ o osvedčenie o letovej spôsobilosti podľa tejto podčasti preukáže, že jeho lietadlo je označené v súlade s podčasťou Q.

21A.183 Vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti

Príslušný orgán členského štátu registrácie vystaví osvedčenie o letovej spôsobilosti pre:

1. nové lietadlo:
  - i) po predložení dokumentácie podľa 21A.174 ods. b) bod 2);
  - ii) ak lietadlo zodpovedá schválenej typovej konštrukcii a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku; môže to zahŕňať inšpekcie príslušného orgánu členského štátu registrácie;
2. používané lietadlo:
  - i) po predložení dokumentácie podľa 21A.174 ods. b) bod 3) preukazujúcej, že:
    - lietadlo zodpovedá typovej konštrukcii schválenej podľa typového osvedčenia a akéhokoľvek doplnkové typového osvedčenia, zmeny alebo opravy, schválenej v súlade s touto časťou, a príslušných príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti;
    - lietadlo bolo skontrolované v súlade s príslušnými ustanoveniami časti M; a
  - ii) ak lietadlo zodpovedá schválenej konštrukcii a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku; môže to zahŕňať inšpekcie príslušného orgánu členského štátu registrácie.

21A.184 Vydanie obmedzeného osvedčenia o letovej spôsobilosti

- a) Príslušný orgán členského štátu registrácie vystaví obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti pre:
  1. nové lietadlo po predložení dokumentácie podľa 21A.174 ods. b) bod 2) preukazujúcej, že lietadlo zodpovedá typovej konštrukcii schválenej agentúrou podľa obmedzeného osvedčenia o letovej spôsobilosti alebo v súlade s príslušnými technickými podmienkami osvedčovania a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku;
  2. pre používané lietadlo:
    - i) po predložení dokumentácie podľa 21A.174 ods. b) bod 3) preukazujúcej, že:
      - lietadlo zodpovedá konštrukcii schválenej agentúrou podľa obmedzeného osvedčenia o letovej spôsobilosti alebo v súlade s príslušnými technickými podmienkami osvedčovania a
      - boli splnené príslušné príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti a
      - lietadlo bolo skontrolované v súlade s príslušnými ustanoveniami časti M; a
    - ii) ak je príslušný orgán členského štátu registrácie presvedčený o tom, že lietadlo zodpovedá schválenej konštrukcii a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.
- b) Pre lietadlo, ktoré nemôže splniť základné požiadavky uvedené v základnom nariadení a nemôže mu byť preto vydané obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti, agentúra, pokiaľ je to nevyhnutné na zohľadnenie odchýliek od týchto základných požiadaviek:
  1. vydá príslušné technické podmienky osvedčovania zaručujúce primeranú bezpečnosť z hľadiska predpokladaného použitia a skontroluje zhodu s nimi a
  2. stanoví obmedzenia pre používanie tohto lietadla.
- c) Obmedzenia týkajúce sa používania budú spojené s obmedzenými osvedčeniami o letovej spôsobilosti, vrátane obmedzení týkajúcich sa letového priestoru potrebných na zohľadnenie odchýliek od základných požiadaviek na letovú spôsobilosť stanovených v základnom nariadení.

21A.185 Vydanie letového povolenia

Príslušný orgán členského štátu registrácie vystaví letové povolenie potom, čo agentúra zistila, že lietadlo a súvisiace vhodné obmedzenia, kompenzujúce odchýlku od základných požiadaviek, umožňuje lietadlu vykonávať bezpečne základný let. Na tento účel môže agentúra vykonať alebo požadovať od žiadateľa vykonanie vhodných inšpekcí alebo testov potrebných na zaručenie bezpečnosti.

PODČASŤ I – HLUKOVÉ OSVEDČENIA**21A.201 Rozsah platnosti**

Táto podčasť stanovuje postup vydania hlukových osvedčení.

21A.203 Oprávnenosť

Každá fyzická alebo právnická osoba alebo je zástupca, pod ktorej menom je lietadlo registrované v členskom štáte („členský štát registrácie“) môže podľa tejto podčasti požiadať o hlukové osvedčenie pre toto lietadlo.

21A.204 Žiadosť

- a) Podľa 21A.203 žiadosť o hlukové osvedčenie vyhotoví vo forme a spôsobom, ktoré stanoví príslušný orgán členského štátu registrácie.
- b) Každá žiadosť o hlukové osvedčenie musí obsahovať:
  1. vzhľadom na nové lietadlo:
    - i) vyhlásenie zhody:
      - vydané podľa 21A.163 ods. b), alebo
      - vydané podľa 21A.130, ktorého platnosť overil príslušný orgán,
      - alebo pri dovezenom lietadle, vyhlásenie podpísané vyvážajúcim orgánom, že lietadlo zodpovedá konštrukcii schválenej agentúrou; a
    - ii) informácie o hluku stanovené v súlade s príslušnými požiadavkami na hluk; tieto informácie sa zahrnú do letovej príručky, ak príslušný kód letovej spôsobilosti pre takéto lietadlo letovú príručku požaduje;
  2. vzhľadom na používané lietadlo:
    - i) informácie o hluku stanovené v súlade s príslušnými požiadavkami na hluk; tieto informácie sa zahrnú do letovej príručky, ak príslušný kód letovej spôsobilosti pre takéto lietadlo letovú príručku požaduje a
    - ii) historické záznamy na určenie výrobného štandardu, štandardu prestavby a údržby lietadla.
- c) Pokiaľ nie je dohodnuté inak, vyhlásenia uvedené v pododsekoch b) bod 1) pri predvedení lietadla príslušnému orgánu členského štátu registrácie, nesmú byť staršie ako 60 dní.

21A.205 Vydanie hlukového osvedčenia

Príslušný orgán členského štátu registrácie vystaví hlukové osvedčenie po predložení dokumentov podľa 21A.204 ods. b).

21A.207 Zmena alebo doplnok, alebo úprava

Hlukové osvedčenie môže zmeniť alebo doplniť, alebo upraviť len príslušný orgán členského štátu registrácie.

21A.209 Prenosnosť a obnovenie v členských štátoch

Pri zmene vlastníctva lietadla:

- a) ak zostáva lietadlo v tom istom registri, hlukové osvedčenie sa prenesie spolu s lietadlom; alebo
- b) ak sa lietadlo prevedie do registra iného členského štátu, hlukové osvedčenie sa vystaví po predložení predošlého hlukového osvedčenia.

21A.210 Inšpekcie

Na žiadosť príslušného orgánu členského štátu registrácie alebo na žiadosť agentúry, držiteľ hlukového osvedčenia na účely inšpekcie, umožní prístup k lietadlu, pre ktoré bolo vydané hlukové osvedčenie.

21A.211 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť

- a) Hlukové osvedčenie sa vydáva na časovo neobmedzené obdobie. Ostáva platné pokiaľ:
1. zodpovedá príslušnej typovej konštrukcii, požiadavkám na ochranu životného prostredia a na zachovanie letovej spôsobilosti;
  2. lietadlo zostáva v tom istom registri; a
  3. typové osvedčenie alebo obmedzené typové osvedčenie, na základe ktorého bolo vydané, nebolo vyhlásené za neplatné podľa 21A.51;
  4. osvedčenie nebolo odobraté alebo zrušené podľa 21B.430.
- b) Po odobratí alebo zrušení sa osvedčenie vráti príslušnému orgánu členského štátu registrácie.

PODČASŤ J – POVOLENIE ORGANIZÁCIE NA PROJEKTOVANIE**21A.231 Rozsah platnosti**

Táto podčasť stanovuje postup povolenia organizácie na projektovanie a pravidlá, ktorými sa riadia práva a povinnosti žiadateľov o také povolenie alebo držiteľov takého povolenia.

21A.233 Oprávnenosť

Každá fyzická alebo právnická osoba („organizácia“), môže požiadať o povolenie podľa tejto podčasti:

- a) v súlade s 21A.14, 21A.112B, 21A.432B alebo 21A.602B; alebo
- b) na schválenie malých zmien alebo menších opráv, ak sa to požaduje na účely získania výsadných práv podľa 21A.263.

21A.234 Žiadosť

Každá žiadosť o povolenia organizácie na projektovanie sa podáva príslušnému orgánu vo forme a spôsobom stanovenými agentúrou a musí obsahovať hlavné črty informácií vyžadovaných podľa 21A.243 a podmienky povolenia podľa 21A.251.

21A.235 Vydanie povolenia organizácie na projektovanie

Organizácia má nárok na povolenie organizácie na projektovanie vydané agentúrou, ak preukázala splnenie príslušných požiadaviek podľa tejto podčasti.

21A.239 Systém zabezpečenia konštrukcie

- a) Projekčná organizácia musí preukázať, že zaviedla a môže udržiavať systém zabezpečenia konštrukcie na účely kontroly a dohľadu nad konštrukciou, zmenami konštrukcie, výrobkom, časťou a vybavením, ktoré sú predmetom žiadosti. Tento systém zabezpečenia konštrukcie musí byť taký, aby organizácia mohla:
1. zabezpečiť, že výrobky, časti a vybavenie alebo zmeny ich konštrukcie, budú zodpovedať príslušnej základni typového osvedčovania a požiadavkám na ochranu životného prostredia; a
  2. zabezpečiť dostatočné plnenie povinností v súlade s:
    - i) príslušnými ustanoveniami tejto časti; a
    - ii) podmienkami povolenia vydanými podľa 21A.251;
  3. nezávisle monitorovať zhodu a primeranosť zdokumentovaných postupov systému. Toto monitorovanie musí obsahovať systém spätného podávania správ osobe alebo skupine osôb zodpovedným za zabezpečenie nápravných opatrení.
- b) Systém zabezpečenia konštrukcie musí obsahovať nezávislú kontrolnú funkciu preukazovania zhody, na základe ktorej organizácia predloží agentúre vyhlásenia zhody a súvisiacu dokumentáciu.
- c) Projekčná organizácia musí špecifikovať spôsob, akým overuje prijateľnosť konštruovaných častí alebo zariadení alebo úloh plnených partnermi alebo subdodávateľmi podľa metód, ktoré sú predmetom písomných pokynov.

21A.243 Údaje

- a) Projekčná organizácia predloží agentúre príručku popisujúcu, priamo alebo pomocou krížových odkazov, organizáciu, príslušné postupy a výrobky alebo zmeny týkajúce sa vyvíjaných výrobkov.
- b) Ak akékoľvek časti alebo vybavenie, alebo akékoľvek zmeny výrobkov vyvíja partnerská organizácia alebo subdodávateľia, príručka musí obsahovať vyhlásenie o tom, ako môže projekčná organizácia za všetky časti alebo vybavenie zaručiť zhodu požadovanú podľa 21A.239 ods. b) a musí obsahovať, priamo alebo pomocou krížových odkazov, popisy a informácie o projekčných aktivitách a o organizácii týchto partnerov alebo subdodávateľov v rozsahu, v akom je to potrebné na vyhotovenie tohto vyhlásenia.
- c) Príručka sa môže v prípade potreby zmeniť a doplniť tak, aby bol zachovaný aktuálny popis organizácie a kópie zmien a doplnkov sa poskytnú agentúre.
- d) Projekčná organizácia predloží vyhlásenie o kvalifikácii a skúsenostiach vedenia organizácie a ostatných osôb zodpovedných za prijímanie rozhodnutí, ktoré majú vplyv na letovú spôsobilosť a ochranu životného prostredia v organizácii.

21A.245 Požiadavky na povolenie

Projekčná organizácia musí na základe informácií predložených v súlade s 21A.243 preukázať, že okrem dodržania požiadaviek 21A.239:

- a) počet pracovníkov všetkých technických oddelení je dostatočný; pracovníci majú dostatočné skúsenosti a bola im poskytnutá primeraná právomoc, aby mohli plniť svoje pridelené úlohy a aby s primeranými priestormi, zariadeniami a vybavením mohli z hľadiska výrobku splniť ciele týkajúce sa letovej spôsobilosti, vypúšťania paliva a výfukových emisií;
- b) existuje plná a účinná koordinácia medzi oddeleniami a v rámci oddelení z hľadiska záležitostí týkajúcich sa letovej spôsobilosti a ochrany životného prostredia.

21A.247 Zmeny v systéme zabezpečenia konštrukcie

Po vydaní povolenia organizácie na projektovanie, každú zmenu systému zabezpečenia konštrukcie, ktorá je dôležitá pre preukázanie zhody, letovej spôsobilosti a ochrany životného prostredia výrobku, schvaľuje agentúra. Žiadosť o povolenie sa predkladá písomne agentúre a projekčná organizácia predložením navrhovaných zmien príručky a pred zavedením zmeny agentúre preukáže, že aj po zavedení zmeny bude naďalej plniť požiadavky tejto podčasti.

21A.249 Prenosnosť

Povolenie organizácie na projektovanie je neprenosné s výnimkou zmeny vlastníctva, ktorá sa považuje za významnú na účely 21A.247.

21A.251 Podmienky povolenia

V podmienkach povolenia musia byť uvedené typy projekčných prác, kategórie výrobkov, častí a zariadení, ktoré sú predmetom povolenia organizácie na projektovanie a funkcie a povinnosti, ktoré organizácie s povolením na projektovanie vykonáva z hľadiska letovej spôsobilosti a charakteristik hluku, vypúšťania paliva a výfukových emisií výrobku. Na povolenie organizácie na projektovanie pokrývajúce typové osvedčovanie alebo schválenie ETSO pre pomocnú energetickú jednotku (APU), musia podmienky povolenia obsahovať okrem toho zoznam výrobkov alebo APU. Tieto podmienky sa vydajú ako časť povolenia organizácie na projektovanie.

21A.253 Zmeny podmienok povolenia

Každú zmenu podmienok povolenia schvaľuje agentúra. Žiadosť o zmenu podmienok povolenia sa podáva vo forme a spôsobom, ktoré stanoví agentúra. Projekčná organizácia musí spĺňať príslušné požiadavky tejto podčasti.

21A.257 Prešetrenia

- a) Projekčná organizácia musí prijať opatrenia, ktoré agentúre umožnia vykonať akékoľvek prešetrenia, vrátane prešetrení u partnerov alebo subdodávateľov, potrebných na stanovenie zhody a zachovania zhody s príslušnými požiadavkami tejto podčasti.
- b) Projekčná organizácia umožní agentúre preskúmať každú správu, vykonať akúkoľvek inšpekciu alebo zúčastniť sa letových a pozemných testov, potrebných na overenie platnosti vyhlásení zhody, predložených žiadateľom podľa 21A.239 ods. b).

21A.258 Zistenia

- a) Ak sa zistí objektívny dôkaz preukazujúci nezhodu držiteľa povolenia organizácie na projektovanie s príslušnými požiadavkami tejto časti, zistenia sa klasifikujú takto:
  - 1. zistením úrovne jedna je každá nezhoda s touto časťou, ktorá by mohla viesť k nekontrolovanej nezhode s príslušnými požiadavkami a ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť lietadla;
  - 2. zistením úrovne dva je každá nezhoda s touto časťou, ktorá nie je klasifikovaná ako zistenie úrovne jedna.
- b) Zistením úrovne tri je každá skutočnosť, ktorá by mohla dokázateľne spôsobiť problémy, ktoré by mohli viesť k nezhode podľa odseku a).
- c) Po prijatí oznámenia o zisteniach podľa príslušných administratívnych postupov stanovených agentúrou:
  - 1. v prípade zistenia úrovne jedna, držiteľ povolenia organizácie na projektovanie do 21 pracovných dní po písomnom potvrdení zistenia preukáže, že podnikol nápravné opatrenie k spokojnosti agentúry;
  - 2. v prípade zistenia úrovne dva musí byť obdobie na nápravné opatrenie poskytnuté agentúrou primerané povahe zistenia, no v žiadnom prípade nesmie byť spočiatku dlhšie než šesť mesiacov. Za určitých okolností a v závislosti na povahe zistenia, môže agentúra predĺžiť šesťmesačné obdobie na základe uspokojivého plánu nápravného opatrenia, dohodnutého s agentúrou;
  - 3. zistenie úrovne tri nevyžaduje od držiteľa povolenia organizácie na projektovanie prijatie okamžitého opatrenia.
- d) V prípade zistenia úrovne jedna alebo dva, môže byť platnosť povolenia organizácie na projektovanie čiastočne alebo úplne pozastavená alebo môže byť zrušené podľa príslušného administratívneho postupu stanoveného agentúrou. Držiteľ povolenia organizácie na projektovanie včas potvrdí prijatie rozhodnutia o pozastavení platnosti alebo zrušení povolenia organizácie na projektovanie.

21A.259 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť

- a) Povolenie organizácie na projektovanie sa vydáva na neobmedzený čas. Stáva sa neplatným, ak:
  - 1. projekčná organizácia nie je schopná preukázať zhodu s príslušnými požiadavkami tejto podčasti; alebo
  - 2. agentúre držiteľ alebo ktorýkoľvek z jeho partnerov alebo subdodávateľov zabráni vykonávať prešetrenia v súlade s 21A.257; alebo
  - 3. existuje dôkaz, že projekčná organizácia nemôže zachovať uspokojivú kontrolu a dohľad nad projektovaním výrobkov alebo nad ich zmenami podľa povolenia; alebo
  - 4. osvedčenie bolo odobraté alebo zrušené podľa príslušných administratívnych postupov stanovených agentúrou.
- b) Po odobratí alebo zrušení sa osvedčenie vráti agentúre.

21A.263 Výsadné práva

- a) Držiteľ povolenia organizácie na projektovanie je oprávnený vykonávať projektové činnosti podľa tejto časti a v rámci rozsahu platnosti povolenia.
- b) S výhradou ustanovení 21A.257 ods. b), dokumenty zhody predložené žiadateľom na účely získania povolenia:
  - 1. typové osvedčenie alebo schválenie závažnej zmeny typovej konštrukcie; alebo
  - 2. doplnkové typové osvedčenie; alebo
  - 3. schválenie ETSO podľa 21A.602 ods. b) bod 1);
  - 4. schválenie postupu väčšej opravy;agentúra uzná bez ďalšieho overovania.

- c) Držiteľ povolenia organizácie na projektovanie je oprávnený, v rámci podmienok povolenia a podľa príslušných postupov systému zabezpečenia konštrukcie:
1. klasifikovať zmeny typovej konštrukcie a opravy ako „závažné“ a „malé“;
  2. schvaľovať menšie zmeny typovej konštrukcie a menšie opravy;
  3. vydávať informácie alebo pokyny obsahujúce toto vyhlásenie: „Technický obsah tohto dokumentu je schválený na základe DOA nr. [EASA]. J. [xyz];“
  4. schvaľovať redakčné zmeny letovej príručky a vydávať také zmeny, pričom budú obsahovať toto vyhlásenie: „Revízia nr. xx AFM ref. yyy je schválená na základe DOA nr.[EASA].J.[xyz];“
  5. schvaľovať postup väčšej opravy výrobkov, na ktoré vlastní typové osvedčenie alebo doplnkové typového osvedčenie.

21A.265 Povinnosti držiteľa

Držiteľ povolenia organizácie na projektovanie:

- a) udržiava príručku v zhode so systémom zabezpečenia konštrukcie;
- b) zabezpečí, aby sa táto príručka v organizácii používala ako základný pracovný dokument;
- c) stanoví, že konštrukcia výrobkov alebo ich zmeny alebo opravy zodpovedajú príslušným požiadavkám a nemajú žiadne nebezpečné vlastnosti;
- d) s výnimkou malých zmien alebo opráv schválených na základe výsadných práv podľa 21A.263, poskytne agentúre vyhlásenia a súvisiacu dokumentáciu, potvrdzujúce zhodu s odsekom c);
- e) poskytne agentúre informácie alebo pokyny týkajúce sa požadovaných opatrení podľa 21A.3B.

PODČASŤ K – ČASTI A VYBAVENIE

21A.301 Rozsah platnosti

Táto podčasť stanovuje postup týkajúci sa schválenia častí a zariadení.

21A.303 Zhoda s príslušnými požiadavkami

Preukázanie zhody častí a zariadení, ktoré sa majú inštalovať v typovo osvedčovanom výrobku, sa vykoná:

- a) v spojení s postupmi typového osvedčovania podľa podčastí B, D alebo E za výrobok, v ktorom sa majú inštalovať; alebo
- b) prípadne podľa schvaľovacích postupov ETSO podčasti Q; alebo
- c) v prípade štandardných častí, v súlade s úradne uznanými štandardmi.

21A.305 Schválenie častí a zariadení

Vo všetkých prípadoch, v ktorých právo spoločenstva alebo opatrenia agentúry vyžadujú schválenie časti alebo zariadenia, musí časť alebo vybavenie spĺňať príslušné ETSO alebo iné špecifikácie, uznané agentúrou v danom prípade za rovnocenné.

21A.307 Uvoľnenie častí a zariadení na inštalovanie

Žiadna časť alebo vybavenie (okrem štandardnej časti) sa nesmie inštalovať v typovo osvedčovanom výrobku pokiaľ nie sú:

- a) sprevádzané úradným osvedčením o uvoľnení (EASA formulár 1), osvedčujúcim letovú spôsobilosť; a
- b) označené v súlade s podčasťou Q.

(PODČASŤ L – NEUPLATŇUJE SA)

PODČASŤ M – OPRAVY

21A.431 Rozsah platnosti

- a) Táto podčasť stanovuje postup schválenia opravy a práva a povinnosti držiteľov takéhoto schválenia alebo žiadateľov o takéto schválenie.
- b) „Oprava“ znamená každé odstránenie poškodenia a/alebo obnovu stavu letovej spôsobilosti potom čo výrobca uvoľní výrobok, časť alebo vybavenie do prevádzky.
- c) Odstránenie poškodenia výmenou častí alebo zariadení bez toho, aby boli potrebné konštrukčné práce sa považuje za údržbu, a preto si podľa tejto časti nevyžaduje schválenie.
- d) Oprava predmetu ETSO sa považuje za zmenu konštrukcie ETSO, a preto sa musí postupovať podľa 21A.611.

21A.432 Oprávnenosť

- a) Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá preukázala alebo ešte preukazuje svoju spôsobilosť v súlade s 21A.432B, môže požiadať o schválenie postupu väčšej opravy podľa podmienok stanovených v tejto podčasti.
- b) Každá fyzická alebo právnická osoba môže požiadať o schválenie postupu menšej opravy.

21A.432B Preukázanie spôsobilosti

- a) Držiteľ schválenia postupu väčšej opravy preukazuje svoju spôsobilosť vlastníctvom povolenia organizácie na projektovanie vydaného agentúrou v súlade s podčasťou J.
- b) Odlišne od ustanovenia odseku a) môže žiadateľ, ako alternatívu postupu preukázania svojej spôsobilosti, požiadať agentúru o písomný súhlas s používaním postupov, pri ktorých uvedie špecifické konštrukčné praktiky, zdroje a sled činností, ktoré sú potrebné na zabezpečenie zhody s touto podčasťou:

21A.433 Postup opravy

- a) Žiadateľ o schválenie postupu väčšej opravy:
  1. preukáže zhodu so základňou typového osvedčovania a požiadavkami na ochranu životného prostredia formou odkazu v typovom osvedčení alebo doplnkovom typovom osvedčení alebo požiadavkami platnými ku dňu žiadosti (o schválenie postupu opravy), spolu s akýmkoľvek zmenami a doplnkami tých technických podmienok osvedčovania alebo osobitných podmienok, ktoré agentúra považuje za potrebné na zaručenie úrovne bezpečnosti rovnocennej úrovni stanovenej základňou typového osvedčovania zahrnutej odkazom v typovom osvedčení alebo doplnkovom typovom osvedčení;
  2. predloží všetky potrebné podstatné údaje, ak to agentúra vyžaduje;
  3. vyhlási zhodu s osvedčovacími požiadavkami a požiadavkami na ochranu životného prostredia podľa pododseku a) bod 1).
- b) Ak nie je žiadateľ držiteľom typového osvedčenia alebo doplnkového typového osvedčenia, môže splniť požiadavky odseku a) použitím svojich vlastných zdrojov alebo zodpovedajúcou dohodou s držiteľom typového osvedčenia alebo doplnkového typového osvedčenia.

21A.435 Klasifikácia opráv

- a) Oprava môže byť „závažná“ alebo „malá“. Klasifikácia sa vykoná v súlade s kritériami 21A.91 pre zmenu typovej konštrukcie.
- b) Opravu klasifikuje ako „závažnú“ alebo „malú“ podľa odseku a) buď:
  1. agentúra, alebo
  2. príslušná organizácia s povolením na projektovanie podľa postupu dohodnutého s agentúrou.

21A.437 Vydanie schválenia postupu opravy

Ak bolo vyhlásené a preukázané, že postup opravy spĺňa príslušné technické podmienky osvedčovania a požiadavky na ochranu životného prostredia podľa 21A.433 ods. a) bod 1), schváli ho:

- a) agentúra, alebo
- b) príslušná organizácia s povolením na projektovanie, ktorá je súčasne držiteľom typového osvedčenia alebo doplnkového typového osvedčenia, podľa postupu dohodnutého s agentúrou, alebo
- c) len pri malých opravách, príslušná organizácia s povolením na projektovanie podľa postupu dohodnutého s agentúrou.

21A.439 Výroba opravárenských dielcov

Časti a vybavenie používané na opravy sa musia vyrobiť v súlade s výrobnými údajmi vychádzajúcimi zo všetkých nevyhnutných projekčných údajov poskytnutých držiteľom schválenia postupu opravy:

- a) podľa podčasti F, alebo
- b) príslušnou organizáciou, ktorá má povolenie v súlade s podčasťou G, alebo
- c) príslušnou organizáciou s povolením na údržbu.

21A.441 Vykonalie opravy

- a) Opravu vykonáva organizácia s povolením na údržbu alebo organizácia s povolením na výrobu v súlade s podčasťou G, v rámci výsadných práv podľa 21A.163.
- b) Projekčná organizácia odovzdá organizácii vykonávajúcej opravu všetky potrebné pokyny na inštalovanie.

21A.443 Obmedzenia

Postup opravy môže byť schválený s obmedzeniami a v takom prípade schválenie postupu opravy musí obsahovať všetky nevyhnutné pokyny a obmedzenia. Tieto pokyny a obmedzenia odovzdá držiteľ schválenia postupu opravy vykonávateľovi opravy v súlade s postupom dohodnutým s agentúrou.

21A.445 Neopravené poškodenie

- a) Ak poškodené výrobky, časti alebo zariadenia ostali neopravené a táto skutočnosť nie je zachytená už schválenými údajmi, posúdenie poškodenia z hľadiska jeho dôsledkov pre letovú spôsobilosť môže robiť len:
  - 1. agentúra, alebo
  - 2. organizácia s povolením na projektovanie podľa postupu dohodnutého s agentúrou.

Všetky nevyhnutné obmedzenia sa spracovávajú v súlade postupmi podľa 21A.443.

- b) Ak organizácia posudzujúca poškodenie podľa odseku a) nie je ani agentúrou ani držiteľom typového osvedčenia alebo doplnkového typového osvedčenia, dokáže, že disponuje informáciami, na ktorých je posúdenie založené, ktoré pochádzajú buď z jej vlastných zdrojov alebo ich získala na základe dohody s držiteľom typového osvedčenia alebo doplnkového typového osvedčenia alebo výrobcem.

21A.447 Vedenie záznamov

Za každú opravu, všetky príslušné informácie, výkresy, testovacie správy, pokyny a obmedzenia vydané v súlade s 21A.443, zdôvodnenie klasifikácie a dôkaz o schválení konštrukcie:

- a) vedie držiteľ schválenia postupu opravy tak, aby boli agentúre k dispozícii a
- b) uchováva držiteľ schválenia postupu opravy tak, aby mohol poskytnúť informácie potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti opravených výrobkov, častí a zariadení.

21A.449 Pokyny na zachovanie letovej spôsobilosti

- a) Držiteľ schválenia postupu opravy dodá aspoň jednu sadu zmien pokynov na zachovanie letovej spôsobilosti, ktoré sú výsledkom postupu opravy, obsahujúcich popisné údaje a sprievodné pokyny vypracované v súlade s príslušnými požiadavkami, každému prevádzkovateľovi lietadla, na ktorom sa oprava vykonala. Opravený výrobok, časť alebo vybavenie sa môže uvoľniť do prevádzky pred dokončením zmien týchto pokynov, avšak len na obmedzené obdobie prevádzky a po dohode s agentúrou. Také zmeny pokynov budú na požiadanie k dispozícii každej osobe, od ktorej sa vyžaduje zhoda s ktoroukoľvek z podmienok takých zmien pokynov. Dostupnosť niektorých príručiek alebo častí zmien pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti, ktoré sa týkajú generálnej revízie alebo inej formy väčšej údržby sa môže oneskoriť až do doby, kým výrobok nebol uvedený do prevádzky, no musia byť dostupné predtým, než ktorýkoľvek výrobok dosiahne príslušný počet letových hodín alebo cyklov.
- b) Ak držiteľ schválenia postupu opravy aktualizuje také zmeny pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti potom, čo bola schválená prvá oprava, takú aktualizáciu poskytne každému prevádzkovateľovi a na požiadanie ju poskytne k dispozícii každej osobe, od ktorej sa vyžaduje zhoda s ktoroukoľvek z podmienok takých zmien pokynov. Program popisujúci spôsob realizácie zmien pokynov pre zachovanie letovej spôsobilosti sa predloží agentúre.

21A.451 Povinnosti a označenie EPA

- a) Každý držiteľ schválenia postupu závažnej opravy:
1. preberá povinnosti,
    - i) uložené v 21A.3, 21A.3B, 21A.4, 21A.439, 21A.441, 21A.443, 21A.447 a 21A.449;
    - ii) ktoré následne plní v spolupráci s držiteľom typového osvedčenia a/alebo doplnkového typového osvedčenia podľa 21A.433 ods. b);
  2. uvedie označenie, vrátane písmen EPA („Európske schválenie konštrukčnej časti“), v súlade s 21A.804 ods. a);
- b) Okrem držiteľov typových osvedčení, pre ktorých platia ustanovenia 21A.44, držiteľ schválenia postupu menšej opravy:
1. preberá povinnosti uložené v 21A.4, 21A.447 a 21A.449; a
  2. uvedie označenie, vrátane písmen EPA v súlade s 21A.804 ods. a).

(PODČASŤ N – NEUPLATŇUJE SA)

PODČASŤ O – EURÓPSKE TECHNICKÉ ŠTANDARDNÉ SCHVÁLENIA (ETSO)

21A.601 Rozsah platnosti

- a) Táto podčasť stanovuje postup vydania Európskeho technického štandardného schválenia a pravidiel vzťahujúce sa k právam a povinnostiam držiteľov takýchto schválení alebo žiadateľov o ne.
- b) Na účely tejto podčasti:
1. „predmet“ znamená akúkoľvek časť a zariadenie používané na civilných lietadlách;
  2. „Európske technické štandardné schválenie“ (uvedené v tejto časti ako „ETSO“) je podrobná špecifikácia letovej spôsobilosti vydaná agentúrou na zabezpečenie zhody s dôležitými požiadavkami základného nariadenia a je minimálnou výkonnostnou normou pre špecifikované predmety;
  3. predmet vyrobený podľa schválenia ETSO je predmet schválený na účely podčasti K.

21A.602A Oprávnenosť

Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá zhotovuje alebo plánuje zhotoviť ETSO predmet, a ktorá preukázala alebo ešte preukazuje svoju spôsobilosť v súlade s 21A.602B, môže požiadať o Európske technické štandardné schválenie.

21A.602B Preukázanie spôsobilosti

Každý žiadateľ o schválenie ETSO preukáže svoju spôsobilosť takto:

- a) na výrobu, vlastníctvom povolenia organizácie na výrobu, vydaného agentúrou v súlade s podčastou G alebo dodržaním postupov podľa podčasti F; a
- b) na projektovanie:
  1. pre pomocnú energetickú jednotku, vlastníctvom povolenia organizácie na projektovanie výrobku, vydaného agentúrou v súlade s podčastou J;
  2. pre ostatné predmety, použitím postupov s uvedením špecifickej konštrukčnej praxe, zdrojov a sledu činností potrebných na splnenie požiadaviek tejto časti.

21A.603 Žiadosť

- a) Žiadosť o ETSO schválenie sa predloží vo forme a spôsobom, ktorý stanoví agentúra a musí obsahovať hlavné črty informácií vyžadovaných podľa 21A.605.
- b) Ak sa očakávajú série malých zmien v súlade s 21A.611, žiadateľ uvedie vo svojej žiadosti číslo základného modelu príslušného predmetu a zodpovedajúce čísla príslušajúcich konštrukčných častí, za nimi otvorené zátvorky čo znamená, že sa budú vždy v prípade potreby pridávať písmená alebo číslice (alebo oboje) meniace príponu.

21A.604 Schválenie ETSO pre pomocnú energetickú jednotku

Vzhľadom na schválenie ETSO pre pomocnú energetickú jednotku:

- a) sa uplatňujú 21A.15, 21A.16B, 21A.17, 21A.20, 21A.21, 21A.31, 21A.33 a 21A.44 odchylné od 21A.603, 21A.606 ods. c), 21A.610 a 21A.615, avšak namiesto typového osvedčenia sa podľa 21A.606 vystaví schválenie ETSO;
- b) podčasť D alebo E tejto časti 21 sa uplatňuje pri schválení konštrukčných zmien odlišne od 21A.611. Ak sa použije podčasť E, namiesto doplnkového typového osvedčenia sa vystaví samostatné schválenie ETSO.

21A.605 Požadované údaje

Žiadateľ predloží agentúre tieto dokumenty:

- a) vyhlásenie zhody potvrdzujúce, že žiadateľ splnil požiadavky tejto podčasti;
- b) vyhlásenie o konštrukcii a výkone (DDP);
- c) jednu kópiu technických údajov požadovaných podľa príslušného ETSO;
- d) popis (alebo odkaz na popis) uvedený v 21A.143 na účely získania príslušného povolenia organizácie na výrobu podľa podčasti G alebo príručku (alebo odkaz na príručku) uvedenú v 21A.125 ods. b) na účely výroby podľa podčasti F bez povolenia organizácie na výrobu;
- e) pre pomocnú energetickú jednotku (APU), príručku (alebo odkaz na príručku) uvedenú v 21A.243 na účely získania príslušného povolenia organizácie na projektovanie podľa podčasti J;
- f) pre všetky ostatné predmety, postupy uvedené v 21A.602B ods. b) bod 2).

21A.606 Vydanie schválenia ETSO

Žiadateľ je oprávnený požiadať o vydanie schválenia ETSO po:

- a) preukázaní svojej spôsobilosti v súlade s 21A.602B; a
- b) preukázaní, že predmet zodpovedá technickým podmienkam príslušného ETSO a predložením zodpovedajúceho vyhlásenia zhody;
- c) preukázaní, že je schopný splniť požiadavky 21A.3 ods. b) a c).

21A.607 Výsadné práva schválenia ETSO

Držiteľ schválenia ETSO je oprávnený vyrábať a označovať predmet vhodným označením ETSO.

21A.608 Vyhlásenie o konštrukcii a výkone (DDP)

- a) DDP musí obsahovať aspoň tieto informácie:
1. informácie zodpovedajúce 21A.31 ods. a) a b), označujúce predmet a jeho konštrukciu a testovací štandard;
  2. pokiaľ je to potrebné, menovitý výkon predmetu buď priamo alebo pomocou odkazu na iné doplňujúce dokumenty;
  3. vyhlásenie zhody potvrdzujúce, že predmet zodpovedá príslušnému ETSO;
  4. odkaz na príslušné správy o testoch;
  5. odkaz na príslušné príručky údržby, generálnej revízie a opravy;
  6. stupeň zhody, ak ETSO pripúšťa rôzne stupne zhody;
  7. zoznam odchýlok uznaných v súlade s 21A.610.
- b) DDP podpíše držiteľ schválenia ETSO alebo jeho splnomocnený zástupca a uvedie dátum.

21A.609 Povinnosti držiteľov schválení ETSO

Držiteľ schválenia ETSO podľa tejto podčasti musí:

- a) vyrobiť každý predmet v súlade s podčastou G alebo podčastou F aby bolo zabezpečené, že každý dokončený predmet zodpovedá svojim konštrukčným údajom a je bezpečný z hľadiska jeho inštalovania;
- b) zriadiť a udržiavať pre každý model, pre ktorý bolo vydané schválenie ETSO, priebežný súbor úplných technických údajov a záznamov v súlade s 21A.613;
- c) zriadiť, udržiavať a aktualizovať originály všetkých príručiek vyžadovaných príslušnými špecifikáciami letovej spôsobilosti pre predmet;
- d) sprístupniť na požiadanie užívateľom predmetu a agentúre tie príručky o údržbe, generálnej revízii a oprave potrebné na účely používania a údržby predmetu a zmeny týchto príručiek;
- e) označiť každý predmet v súlade s 21A.807; a
- f) dodržiavať ustanovenia 21A.3 ods. b), c), 21A.3B a 21A.4;
- g) naďalej spĺňať kvalifikačné požiadavky 21A.602B.

21A.610 Povolenie odchýlky

- a) Každý výrobca, ktorý žiada schváliť odchýlky od akéhokoľvek výkonnostného štandardu ETSO musí preukázať, že štandardy, od ktorých sa odchýlky požadujú, sú kompenzované faktormi alebo konštrukčnými charakteristikami, ktoré poskytujú rovnocennú úroveň bezpečnosti.
- b) Žiadosť o schválenie odchýlky, spolu s prislúchajúcimi údajmi, sa predložia agentúre.

21A.611 Zmeny konštrukcie

- a) Držiteľ schválenia ETSO môže vykonať malé konštrukčné zmeny (každá zmena iná než je závažná zmena) bez ďalšieho schválenia agentúry. V takom prípade si zmenený predmet zachová pôvodné číslo modelu (zmeny alebo doplnky čísel konštrukčných častí sa použijú na identifikáciu malých zmien) a držiteľ pošle agentúre všetky zmenené údaje, ktoré sú potrebné z hľadiska zhody a požiadavkami 21A.603 ods. b).
- b) Každá konštrukčná zmena vykonaná držiteľom schválenia ETSO, ktorá je dostatočne rozsiahla takže vyžaduje prakticky komplexné preskúmanie na stanovenie zhody s ETSO, je závažnou zmenou. Pred vykonaním takej zmeny držiteľ prideli predmetu nové typové alebo modelové označenie a požiadava o nové schválenie podľa 21A.603.
- c) Podľa tejto podčasti O môže byť zmena konštrukcie povolená len držiteľovi schválenia ETSO, ktorý predložil vyhlásenie zhody pre príslušný predmet a žiadnej inej fyzickej alebo právnickej osobe, pokiaľ osoba, ktorá usiluje o schválenie, nežiada podľa 21A.603 o samostatné schválenie ETSO.

21A.613 Vedenie záznamov

Okrem požiadaviek na vedenie záznamov predpísaných systémom kvality alebo s ním súvisiacich záznamov, všetky príslušné konštrukčné informácie, výkresy, správy o testoch, vrátane inšpekčných záznamov vzťahujúcich sa k testovanému výrobku sa vedú tak, aby boli k dispozícii agentúre a uchovávajú sa tak, aby poskytli informácie potrebné na zabezpečenie zachovania letovej spôsobilosti predmetu a typovo osvedčovaného výrobku, v ktorom je zabudovaný.

21A.615 Inšpekcia vykonaná agentúrou

Na žiadosť agentúry každý žiadateľ o schválenie ETSO alebo jeho držiteľ umožní agentúre:

- a) zúčastniť sa testov ako pozorovateľ;
- b) kontrolu technických údajov príslušného predmetu.

21A.619 Obdobie platnosti a ďalšia platnosť

- a) Schválenie ETSO sa vydáva na časovo neobmedzené obdobie. Ostáva platné pokiaľ:
  1. sa dodržiavajú podmienky vyžadované pri udelení schválenia ETSO; alebo
  2. držiteľ plní povinnosti špecifikované v 21A.609; alebo
  3. používaním predmetu v prevádzke nevzniklo neprijateľné ohrozenie; alebo
  4. schválenie nebolo odobraté alebo zrušené podľa príslušných administratívnych postupov stanovených agentúrou.
- b) Po odobratí alebo zrušení sa osvedčenie vráti agentúre.

21A.621 Prenosnosť

Schválenie ETSO vydané podľa tejto časti je neprenosné s výnimkou zmeny vlastníckych pomerov držiteľa, ktorá sa považuje za významnú a preto musia byť splnené ustanovenia 21A.147 a 21A.247.

(PODČASŤ P – NEUPLATŇUJE SA)

PODČASŤ Q – IDENTIFIKÁCIA VÝROBKOV, ČASTÍ A ZARIADENÍ

21A.801 Identifikácia výrobkov

- a) Identifikácia výrobkov zahŕňa tieto informácie:
  1. meno výrobcu;
  2. označenie výrobku;
  3. sériové číslo výrobcu;
  4. akékoľvek iné informácie požadované agentúrou.
- b) Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá vyrába lietadlo alebo motor podľa podčasti G alebo podčasti F, označí lietadlo alebo motor pomocou ohňovzdorného štítku, na ktorom sú vyleptané, vyrazené, vyryté alebo inou schválenou metódou ohňovzdorného označovania vyznačené informácie špecifikované v odseku a). Identifikačný štítok musí byť pripevnený tak, aby bol prístupný a čitateľný a v bežnej prevádzke sa nemohol stať nečitateľným alebo sa dať odstrániť alebo pri nehode stratiť alebo zničiť.
- c) Každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá vyrába vrtuľu, listy vrtule alebo náboj vrtule podľa podčasti G alebo podčasti F, označí ich pomocou štítku, na ktorom je na nekritickom povrchu vyrazené, vyleptané, vyryté alebo inou schválenou metódou ohňovzdorné označenie, obsahujúce informácie špecifikované v odseku a) a nemôže sa v bežnej prevádzke stať nečitateľným alebo sa dať odstrániť alebo pri nehode stratiť alebo zničiť.
- d) Pri balónoch bez posádky sa identifikačný štítok predpísaný v odseku b) pripevní na obal balónu a umiestni sa podľa možnosti tak, aby bol pre obsluhu pri hustení balónu čitateľný. Okrem toho kôš a každé ohrievacie zariadenie musí byť trvalo a čitateľne označené menom výrobcu, číslom konštrukčnej časti alebo rovnocenným údajom, a sériovým číslom alebo rovnocenným údajom.

21A.803 Manipulácia s identifikačnými údajmi

- a) Žiadna osoba nesmie bez schválenia agentúry odstrániť, zmeniť alebo umiestniť identifikačné informácie podľa 21A.801 ods. a) na žiadnom lietadle, motore, vrtuli, liste vrtule alebo náboji vrtule alebo pre APU podľa 21A.807 ods. a).
- b) Žiadna osoba nesmie bez schválenia agentúry odstrániť alebo inštalovať identifikačný štítok podľa 21A.801 alebo pre APU podľa 21A.807.
- c) odlišne od odsekov a) a b) môže každá fyzická alebo právnická osoba vykonávajúca údržbárske práce podľa príslušných vykonávacích pravidiel, v súlade s metódami, technikami a postupmi stanovenými agentúrou:
  1. odstrániť, zmeniť alebo umiestniť identifikačné informácie podľa 21A.801 ods. a) na ktoromkoľvek lietadle, motore, vrtuli, liste vrtule alebo náboji vrtule, alebo pre APU podľa 21A.807 ods. a); alebo
  2. odstrániť identifikačný štítok podľa 21A.801 alebo pre APU podľa 21A.807, ak je to nevyhnutné v priebehu vykonávania údržby.
- d) Žiadna osoba nesmie inštalovať identifikačný štítok odstránený v súlade s pododsekom ods. c) bod 2) na lietadle, motore, vrtuli, liste vrtule alebo náboji vrtule inde než na mieste, z ktorého bol odstránený.

21A.804 Identifikácia častí a zariadení

- a) Každý výrobca časti alebo zariadenia trvalo a čitateľne označí časť alebo vybavenie:
  1. menom, obchodnou značkou alebo symbolom výrobcu; a
  2. číslom konštrukčnej časti podľa definície v príslušných konštrukčných údajoch; a
  3. písmenami EPA (Európske schválenie konštrukčnej časti) pre časť a vybavenie vyrobené v súlade so schválenými konštrukčnými údajmi, ktoré nepatria držiteľovi typového osvedčenia príslušného výrobku, okrem predmetov ETSO;
- b) Odlišne od odseku a), ak agentúra súhlasí s tým, že časť alebo vybavenie sú príliš malé alebo, že je inak neúčelné označiť časť alebo vybavenie akýmikoľvek informáciami vyžadovanými odsekom a), budú do úradného dokumentu o uvoľnení, ktorý sprevádza časť alebo vybavenie alebo ich kontajner, začlenené informácie, ktoré nemohli byť vyznačené na časti.

21A.805 Identifikácia kritických častí

Okrem požiadaviek uvedených v 21A.804, každý výrobca časti, ktorá sa má montovať na typovo osvedčovaný výrobok a ktorá bola identifikovaná ako kritická časť, trvalo a čitateľne označí takú časť číslom konštrukčnej časti a sériovým číslom.

21A.807 Identifikácia predmetov ETSO

- a) Každý držiteľ schválenia ETSO podľa podčasti O trvalo a čitateľne označí každý predmet týmito údajmi:
  1. meno a adresa výrobcu;
  2. názov, typ, číslo časti alebo modelové označenie predmetu;
  3. sériové číslo alebo dátum výroby predmetu alebo oba údaje; a
  4. príslušné číslo ETSO.
- b) Odlišne od odseku a), ak agentúra súhlasí s tým, že časť je príliš malá alebo, že je inak neúčelné označiť časť akýmikoľvek informáciami vyžadovanými odsekom a), budú do úradného dokumentu o uvoľnení, ktorý sprevádza časť alebo vybavenie alebo ich kontajner, začlenené informácie, ktoré nemohli byť vyznačené na časti.
- c) Každá osoba, ktorá vyrába APU podľa podčasti G alebo podčasti F, označí takúto APU pomocou ohňovzdorného štítku, na ktorom sú vyleptané, vyrazené, vyryté alebo inou schválenou metódou ohňovzdorného označovania vyznačené informácie špecifikované v odseku a). Identifikačný štítok musí byť pripevnený tak, aby bol prístupný a čitateľný a v bežnej prevádzke sa nemohol stať nečitateľným alebo sa dať odstrániť alebo zničiť.

ODDIEL B

POSTUPY PRÍSLUŠNÝCH ORGÁNOV

PODČASŤ A – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

21B.5 Rozsah platnosti

- a) Tento oddiel stanovuje postup príslušného orgánu členského štátu pri vykonávaní svojich úloh a zodpovednosti, ktoré sa týkajú vydania, zachovania, pozastavenia platnosti a zrušenia osvedčení, schválení a oprávnení uvedených v tejto časti.
- b) Agentúra musí vyvinúť v súlade s článkom 14 základného nariadenia technické podmienky osvedčovania a usmerňovacie materiály, aby pomohla členským štátom pri uplatňovaní ustanovení tohto oddielu.

21B.20 Povinnosti príslušného orgánu

Každý príslušný orgán členského štátu je zodpovedný za uplatňovanie oddielu A, podčastí F, G, H a I len na žiadateľov alebo držiteľov, ktorých hlavné obchodné sídlo je na jeho území.

21B.25 Požiadavky na organizáciu príslušného orgánu

- a) Všeobecne:

členský štát určí príslušný orgán s pridelenou zodpovednosťou za uplatňovanie oddielu A, podčastí F, G, H a I, so zdokumentovanými postupmi, organizačnou štruktúrou a personálom.

- b) Zdroje:

1. počet pracovníkov musí byť dostatočný na vykonávanie pridelených úloh;
2. príslušný orgán členského štátu menuje manažéra alebo manažérov, ktorí budú zodpovední za vykonávanie príslušných úloh v rámci príslušného orgánu, vrátane za komunikáciu s agentúrou a prípadne ostatnými národnými orgánmi.

- c) Kvalifikácia a školenie:

Všetci pracovníci musia byť primerane kvalifikovaní a musia mať dostatočné vedomosti, skúsenosti a byť vyškolení na plnenie svojich úloh.

21B.30 Zdokumentované postupy

- a) Príslušný orgán členského štátu zavedie zdokumentované postupy na popis svojej organizácie, prostriedkov a metód plnenia požiadaviek tejto časti. Postupy sa musia nepretržite aktualizovať a slúžia ako základné pracovné dokumenty v rámci tohto orgánu pre všetky príslušné činnosti.
- b) Agentúra musí mať k dispozícii kópiu postupov a ich zmien a doplnkov.

21B.35 Zmeny v organizácii a postupoch

- a) Príslušný orgán členského štátu oznámi agentúre každú podstatnú zmenu vo svojej organizácii a zdokumentovaných postupoch.
- b) Príslušný orgán členského štátu včas aktualizuje svoje dokumentované postupy pri zmene predpisov tak, aby bolo zabezpečené ich účinné uplatňovanie.

21B.40 Riešenie sporov

- a) Príslušný orgán členského štátu zriadi proces riešenia sporov v rámci svojej organizácie prostredníctvom zdokumentovaných postupov.
- b) Ak medzi príslušnými orgánmi členských štátov existuje spor, ktorý sa nemôže vyriešiť, manažéri definovaní v 21B.25 ods. b) bod 2) môžu na účely sprostredkovania predložiť príslušný problém agentúre.

21B.45 Hlásenie/koordinácia, súčinnosť

- a) Príslušný orgán členského štátu zabezpečí v prípade potreby koordináciu s inými príslušnými osvedčovacími, šetriacimi, schvaľovacími alebo oprávňovacími skupinami vlastného orgánu, inými členskými štátmi a agentúrou, aby bola zabezpečená účinná výmena informácií relevantných pre bezpečnosť výrobkov, častí a zariadení.
- b) Príslušný orgán členského štátu oznámi agentúre všetky ťažkosti pri uplatňovaní tejto časti.

21B.55 Vedenie záznamov

Príslušný orgán členského štátu vedie alebo uchováva príslušné záznamy týkajúce sa osvedčení, schválení a oprávnení udelených v súlade s príslušnými vnútroštátnymi predpismi, za ktoré bola zodpovednosť prenesená na agentúru, až kým nie sú tieto záznamy odovzdané agentúre.

21B.60 Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti

Ak príslušný orgán členského štátu dostane od príslušného orgánu nečlenského štátu príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti, tieto príkazy sa postúpia agentúre a tá ich šíri ďalej v súlade s článkom 15 základného nariadenia.

PODČASŤ B – TYPOVÉ OSVEDČENIA A OBMEDZENÉ TYPOVÉ OSVEDČENIA

Uplatňujú sa administratívne postupy stanovené agentúrou.

(PODČASŤ C – NEUPLATŇUJE SA)

PODČASŤ D – ZMENY TYPOVÝCH OSVEDČENÍ A OBMEDZENÝCH TYPOVÝCH OSVEDČENÍ

Uplatňujú sa administratívne postupy stanovené agentúrou.

PODČASŤ E – DOPLNKOVÉ TYPOVÉ OSVEDČENIA

Uplatňujú sa administratívne postupy stanovené agentúrou.

PODČASŤ F – VÝROBA BEZ POVOLENIA ORGANIZÁCIE NA VÝROBU**21B.120 Prešetrenia**

- a) Príslušný orgán menuje vyšetrovaciu skupinu pre každého žiadateľa o písomný súhlas alebo držiteľa písomného súhlasu týkajúceho sa vykonávania všetkých relevantných úloh vzťahujúcich sa k takému písomnému súhlasu, ktorá sa bude skladať z vedúceho skupiny, ktorý zastupuje a vedie skupinu a v prípade potreby z jedného alebo z jedného alebo niekoľkých členov. Vedúci skupiny podáva správy manažérovi zodpovednému za činnosť podľa 21B.25 ods. b) bod 2).
- b) Príslušný orgán vykonáva prešetrenia žiadateľa o písomný súhlas alebo držiteľa písomného súhlasu v dostatočnom rozsahu, aby zdôvodnil odporúčania týkajúce sa vydania, zachovania, zmien alebo doplnkov, pozastavenia platnosti alebo zrušenia písomného súhlasu.
- c) Príslušný orgán vypracuje postupy prešetrenia pre žiadateľa o písomný súhlas alebo držiteľa písomného súhlasu, ako časť zdokumentovaných postupov minimálne s týmto obsahom:
  - 1. vyhodnotenie prijatých žiadostí;
  - 2. menovanie vyšetrovacej skupiny;
  - 3. príprava a plán prešetrenia;
  - 4. vyhodnotenie dokumentácie (príručky, postupy, atď.);
  - 5. audit a inšpekcie;
  - 6. sledovanie nápravných opatrení; a
  - 7. odporúčania na vydanie, zmenu a doplnenie, pozastavenie platnosti alebo zrušenie písomného súhlasu.

21B.130 Vydanie písomného súhlasu

- a) Po zistení, že výrobca spĺňa príslušné požiadavky oddielu A, podčasti F, príslušný orgán bez meškania vydá písomný súhlas na preukázanie zhody jednotlivých výrobkov, častí alebo zariadení (EASA formulár 65, pozri doplnok).
- b) Písomný súhlas obsahuje rozsah súhlasu, dátum skončenia platnosti a prípadne príslušné obmedzenia týkajúce oprávnenia.
- c) Obdobie platnosti písomného súhlasu nesmie prekročiť jeden rok.

21B.135 Uchovávanie písomného súhlasu

Príslušný orgán uchováva písomný súhlas tak dlho, až kým:

- a) výrobca riadne používa EASA formulár 52 (pozri doplnok) ako vyhlásenie zhody pre úplné lietadlo, a EASA formulár 1 (pozri doplnok) pre iné výrobky než je úplné lietadlo, časti a zariadenia; a
- b) inšpekcie vykonané príslušným orgánom členského štátu pred potvrdením platnosti EASA formulára 52 (pozri doplnok) podľa 21A.130 ods. c) nezistia nezhodu s požiadavkami alebo postupmi obsiahnutými v príručke výrobcu, alebo s príslušnými výrobkami, časťami alebo zariadeniami. Pri týchto inšpekciách sa kontroluje minimálne či:
  - 1. súhlas vzťahuje na posudzované výrobky, časti alebo zariadenia a či ostáva platný;
  - 2. príručku popísanú v 21A.125 ods. b) a jej zmenený stav, uvedený v písomnom súhlase, používa výrobca ako základný pracovný dokument. Ak to tak nie je, inšpekcia nesmie pokračovať a preto sa nepotvrďa osvedčenia o uvoľnení;
  - 3. výroba prebieha podľa podmienok predpísaných v písomnom súhlase a či sa uspokojivo vykonáva;
  - 4. inšpekcie a testy (prípadne vrátane letových testov) podľa 21A.130 ods. b) bod 2) a/alebo ods. b) bod 3), boli vykonané za podmienok predpísaných v písomnom súhlase a či sa vykonali uspokojivo;
  - 5. boli vykonané inšpekcie príslušného orgánu popísané alebo uvedené v písomnom súhlase a výsledky boli uspokojivé;
  - 6. vyhlásenie zhody zodpovedá požiadavkám 21A.130 a informácie v ňom obsiahnuté nebránia potvrdiť jeho platnosť; a
- c) neuplynul dátum skončenia platnosti písomného súhlasu.

21B.140 Zmena a doplnenie písomného súhlasu

- a) Príslušný orgán podľa potreby preskúma každú zmenu a doplnenie písomného súhlasu v súlade s 21B.120.
- b) Ak je príslušný orgán presvedčený, že sú naďalej plnené požiadavky oddielu A, podčasti F, príslušne zmení alebo doplní písomný súhlas.

21B.143 Oznámenie o zistení

- a) Ak príslušný orgán zistí objektívny dôkaz preukazujúci nezhodu držiteľa písomného súhlasu s príslušnými požiadavkami tejto časti, toto zistenie sa klasifikuje v súlade s 21A.125B a:
  - 1. zistenie úrovne jedna sa oznámi držiteľovi písomného súhlasu okamžite a písomne sa potvrdí do 3 pracovných dní po zistení;
  - 2. zistenie úrovne dva sa písomne potvrdí držiteľovi písomného súhlasu do 14 pracovných dní po zistení.
- b) Príslušný orgán vhodnou formou a podľa vlastného rozhodnutia oznámi držiteľovi písomného súhlasu každé zistenie úrovne tri podľa 21A.125B ods. b).

21B.145 Pozastavenie platnosti a zrušenie písomného súhlasu

- a) V prípade zistení úrovne jedna alebo dva, príslušný orgán čiastočne alebo úplne obmedzí, pozastaví platnosť alebo zruší písomný súhlas takto:
1. v prípade zistenia úrovne jedna sa písomný súhlas okamžite obmedzí alebo jeho platnosť pozastaví. Ak držiteľ písomného súhlasu nespĺňa požiadavky 21A.125B ods. c) bod 1), súhlas sa zruší;
  2. v prípade zistenia úrovne dva príslušný orgán rozhodne o každom obmedzení písomného súhlasu dočasným úplným alebo čiastkovým pozastavením jeho platnosti. Ak držiteľ písomného súhlasu nespĺňa požiadavky 21A.125B ods. c) bod 2), súhlas sa zruší.
- b) Pozastavenie platnosti alebo zrušenie písomného súhlasu sa písomne oznámi držiteľovi súhlasu. Príslušný orgán uvedie dôvody obmedzenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia písomného súhlasu a informuje držiteľa o jeho práve na odvolanie sa.
- c) Ak bola platnosť písomného súhlasu pozastavená, môže sa obnoviť len po opätovnom stanovení zhody s oddielom A, podčasťou F.

21B.150 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán zriadi systém vedenia záznamov, ktorý umožní primerané sledovanie procesu vydávania, zachovávaní, zmeny alebo doplnenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia každého jednotlivého písomného súhlasu.
- b) Záznamy musia obsahovať minimálne:
1. dokumenty poskytnuté žiadateľom o písomný súhlas alebo držiteľom súhlasu;
  2. dokumenty vyhotovené v priebehu vyšetrovania a inšpekcie, v ktorých sú uvedené činnosti a záverečné výsledky prvkov definovaných v 21B.120;
  3. písomný súhlas vrátane zmien a
  4. zápisy zo stretnutí s výrobcom.
- c) Záznamy sa archivujú na obdobie minimálne šesť rokov po skončení platnosti písomného súhlasu.
- d) Príslušný orgán vedie aj záznamy všetkých vyhlásení zhody (EASA formulár 52, pozri doplnok) a úradných uvoľňovacích osvedčení (EASA formulár 1, pozri doplnok), ktorých platnosť potvrdil.

PODČASŤ G – POVOLENIE ORGANIZÁCIE NA VÝROBU**21B.220 Prešetrenia**

- a) Príslušný orgán menuje pre každého žiadateľa alebo držiteľa povolenia organizácie na výrobu pracovnú skupinu, ktorá bude vykonávať všetky príslušné úlohy týkajúce sa povolenia organizácie na výrobu a bude zložená z vedúceho skupiny, ktorý bude zastupovať a viesť skupinu a, v prípade potreby, z jedného alebo niekoľkých členov. Vedúci skupiny podáva správy manažérovi zodpovednému za činnosti podľa 21B.25 ods. b) bod 2).
- b) Príslušný orgán vykonáva prešetrenia žiadateľa o povolenia organizácie na výrobu alebo držiteľa povolenia v dostatočnom rozsahu, aby zdôvodnil odporúčania týkajúce sa vydania, zachovania, zmien alebo doplnkov, pozastavenia platnosti alebo zrušenia povolenia.
- c) Príslušný orgán vypracuje postupy prešetrenia pre žiadateľa o povolenie organizácie na výrobu alebo držiteľa povolenia, ako časť zdokumentovaných postupov minimálne s týmto obsahom:
1. vyhodnotenie prijatých žiadostí;
  2. menovanie pracovnej skupiny pre povolenie organizácie na výrobu;
  3. príprava a plán prešetrenia;
  4. vyhodnotenie dokumentácie (popis výrobnjej organizácie, postupy, atď.);
  5. audit;
  6. sledovanie nápravných opatrení;
  7. odporúčania na vydanie, zmenu a doplnenie, pozastavenie platnosti alebo zrušenie povolenia organizácie na výrobu;
  8. ďalší dohľad.

21B.225 Oznámenie o zistení

- a) Ak sa zistí objektívny dôkaz preukazujúci nezhodu držiteľa povolenia organizácie na výrobu s príslušnými požiadavkami tejto časti, toto zistenie sa klasifikuje v súlade s 21A.158 ods. a) a:
1. zistenie úrovne jedna sa oznámi držiteľovi povolenia organizácie na výrobu okamžite a písomne sa potvrdí do 3 pracovných dní po zistení;
  2. zistenie úrovne dva sa písomne potvrdí držiteľovi povolenia organizácie na výrobu do 14 pracovných dní po zistení.
- b) Príslušný orgán vhodnou formou a podľa vlastného rozhodnutia oznámi držiteľovi povolenia organizácie na výrobu každé zistenie úrovne tri podľa 21A.158 ods. b).

21B.230 Vydanie osvedčenia

- a) Po uspokojivom zistení, že výrobná organizácia zodpovedá požiadavkám oddielu A, podčasti G, príslušný orgán bez meškania vystaví organizácii povolenie na výrobu (EASA formulár 55, pozri doplnok).
- b) Spôsobom stanoveným agentúrou sa do EASA formulára 55 začlení referenčné číslo.

21B.235 Ďalší dohľad

- a) Aby bolo zdôvodnené zachovanie povolenia organizácie na výrobu, príslušný orgán vykoná ďalší dohľad aby:
1. overil, že systém kvality držiteľa povolenia organizácie na výrobu zodpovedá požiadavkám oddielu A, podčasti G; a
  2. overil, že organizácia držiteľa povolenia organizácie na výrobu pracuje v súlade s popisom výrobnéj organizácie; a
  3. overil účinnosť postupov popisu výrobnéj organizácie; a
  4. monitoroval štandardy výrobkov, častí alebo zariadení pomocou odberu vzoriek.
- b) Ďalší dohľad sa vykonáva v súlade s 21B.220.
- c) Príslušný orgán pomocou plánovaného ďalšieho dohľadu zabezpečí komplexné overenie povolenia organizácie na výrobu z hľadiska zhody s touto časťou počas 24-mesačného obdobia. Ďalší dohľad počas tohto obdobia môže pozostávať z niekoľkých vyšetrovacích aktivít. Počet auditov sa môže meniť v závislosti na zložitosti organizácie, počte sídiel podniku a kritického stavu výroby. Držiteľ povolenia organizácie na výrobu sa podrobí ďalšiemu dohľadu príslušného orgánu minimálne raz za rok.

21B.240 Zmena a doplnenie povolenia organizácie na výrobu

- a) Príslušný orgán prostredníctvom stáleho dohľadu monitoruje každú malú zmenu.
- b) Príslušný orgán v prípade potreby v súlade s 21B.220 prešetří každú závažnú zmenu povolenia organizácie na výrobu alebo žiadosť držiteľa povolenia organizácie na výrobu o zmenu alebo doplnenie rozsahu a podmienok povolenia.
- c) Ak je príslušný orgán presvedčený, že sú naďalej plnené požiadavky oddielu A, podčasti G, príslušne zmení alebo doplní povolenie organizácie na výrobu.

21B.245 Pozastavenie platnosti a zrušenie povolenia organizácie na výrobu

- a) V prípade zistenia úrovne jedna alebo dva, príslušný orgán čiastočne alebo úplne obmedzí, pozastaví platnosť alebo zruší povolenia organizácie na výrobu takto:
1. v prípade zistenia úrovne jedna sa povolenie organizácie na výrobu okamžite obmedzí alebo jeho platnosť pozastaví. Ak držiteľ povolenia organizácie na výrobu nespĺňa požiadavky 21A.158 ods. c) bod 1), povolenie organizácie na výrobu sa zruší;
  2. v prípade zistenia úrovne dva príslušný orgán rozhodne o každom obmedzení rozsahu povolenia organizácie na výrobu dočasným úplným alebo čiastkovým pozastavením jeho platnosti. Ak držiteľ povolenia organizácie na výrobu nespĺňa požiadavky 21A.158 ods. c) bod 2), povolenie organizácie na výrobu sa zruší.

- b) Obmedzenie, pozastavenie platnosti alebo zrušenie povolenia organizácie na výrobu sa písomne oznámi držiteľovi povolenia. Príslušný orgán uvedie dôvody obmedzenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia povolenia organizácie na výrobu a informuje držiteľa o jeho práve na odvolanie sa.
- c) Ak bola platnosť povolenia organizácie na výrobu pozastavená, môže sa obnoviť len po opätovnom stanovení zhody s oddielom A, podčastou G.

21B.260 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán zriadi systém vedenia záznamov, ktorý umožní primerané sledovanie procesu vydania, uchovávanía, zmeny alebo doplnenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia každého jednotlivého povolenia organizácie na výrobu.
- b) Záznamy musia obsahovať minimálne:
  - 1. dokumenty poskytnuté žiadateľom o povolenie organizácie na výrobu alebo držiteľom povolenia;
  - 2. dokumenty vyhotovené v priebehu vyšetrovania, v ktorých sú uvedené činnosti a záverečné výsledky prvkov definovaných v 21B.220, vrátane zistení podľa 21B.225;
  - 3. program ďalšieho dohľadu, vrátane záznamov z vykonaných prešetroení;
  - 4. osvedčenie o povolení organizácie na výrobu, vrátane zmien;
  - 5. zápisy zo stretnutí s držiteľom povolenia organizácie na výrobu.
- c) Záznamy sa archivujú na obdobie minimálne šesť rokov.

PODČASŤ H – OSVEDČENIA O LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

21B.320 Prešetroenia

- a) Príslušný orgán členského štátu registrácie vykonáva prešetroenia žiadateľa o osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo jeho držiteľa v dostatočnom rozsahu, aby zdôvodnil vydanie, zachovanie, zmenu alebo doplnenie, pozastavenie platnosti alebo zrušenia osvedčenia alebo povolenia.
- b) Príslušný orgán členského štátu registrácie vypracuje postupy hodnotenia minimálne s týmto obsahom:
  - 1. vyhodnotenie spôsobilosti žiadateľa;
  - 2. vyhodnotenie oprávnenosti žiadosti;
  - 3. klasifikácia osvedčení o letovej spôsobilosti;
  - 4. vyhodnotenie dokumentácie predloženej so žiadosťou;
  - 5. inšpekcia lietadla;
  - 6. stanovenie nevyhnutných podmienok, obmedzení alebo limitovaní osvedčení o letovej spôsobilosti.

21B.325 Vydanie osvedčenia o letovej spôsobilosti

- a) Príslušný orgán členského štátu registrácie bez meškania vystaví alebo zmení a doplní osvedčenie o letovej spôsobilosti (EASA formulár 25, pozri doplnok), obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti (EASA formulár 24, pozri doplnok) alebo letové povolenie (EASA formulár 20, pozri doplnok) ak sa presvedčí, že sú splnené príslušné požiadavky oddielu A, podčasti H.
- b) Okrem osvedčenia o letovej spôsobilosti pre nové lietadlo alebo používané lietadlo z nečlenského štátu, príslušný orgán členského štátu registrácie vystaví prvotné osvedčenie o overení letovej spôsobilosti (EASA formulár 15a, pozri doplnok).

21B.330 Pozastavenie platnosti a zrušenie osvedčenia o letovej spôsobilosti

- a) Po dôkaze, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok špecifikovaných v 21A.181 ods. a), príslušný orgán členského štátu registrácie pozastaví platnosť a zruší osvedčenie o letovej spôsobilosti.
- b) Po vydaní upozornenia o pozastavení platnosti a zrušení osvedčenia o letovej spôsobilosti, obmedzeného osvedčenia o letovej spôsobilosti alebo letového povolenia uvedie príslušný orgán členského štátu registrácie dôvody pre také pozastavenie platnosti a zrušenie a informuje držiteľa osvedčenia alebo povolenia o jeho práve na odvolanie sa.

21B.345 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán členského štátu registrácie zriadi systém vedenia záznamov, ktorý umožní primerané sledovanie procesu vydania, zachovania, zmeny a doplnenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia každého jednotlivého osvedčenia o letovej spôsobilosti.
- b) Záznamy musia obsahovať minimálne:
  - 1. dokumenty poskytnuté žiadateľom;
  - 2. dokumenty vyhotovené v priebehu vyšetrovania, v ktorých sú uvedené činnosti a záverečné výsledky prvkov definovaných v 21B.320 ods. b) a
  - 3. kópie osvedčenia alebo povolenia, vrátane zmien a doplnkov.
- c) Záznamy sa archivujú na obdobie minimálne šesť rokov po vymazaní z národného registra.

PODČASŤ I – HLUKOVÉ OSVEDČENIA

21B.420 Prešetrenia

- a) Príslušný orgán členského štátu registrácie vykonáva prešetrenia žiadateľa o hlukové osvedčenie alebo jeho držiteľa v dostatočnom rozsahu, aby zdôvodnil vydanie, zachovanie, zmenu alebo doplnenie, pozastavenie platnosti alebo zrušenia osvedčenia.
- b) Príslušný orgán členského štátu registrácie vypracuje, ako časť zdokumentovaných postupov, postupy hodnotenia minimálne s týmto obsahom:
  - 1. vyhodnotenie oprávnenosti;
  - 2. vyhodnotenie dokumentácie predloženej so žiadosťou;
  - 3. inšpekcia lietadla.

21B.425 Vydanie hlukových osvedčení

Príslušný orgán členského štátu registrácie bez meškania vystaví alebo zmení a doplní hlukové osvedčenie (EASA formulár 45, pozri doplnok) ak sa presvedčí, že sú splnené príslušné požiadavky oddielu A, podčasti I.

21B.430 Pozastavenie platnosti a zrušenie hlukového osvedčenia

- a) Po dôkaze, že nie je splnená niektorá z podmienok špecifikovaných v 21A.211 ods. a), príslušný orgán členského štátu registrácie pozastaví platnosť a zruší hlukové osvedčenie.
- b) Po vydaní upozornenia o pozastavení platnosti a zrušení hlukového osvedčenia, príslušný orgán členského štátu registrácie uvedie dôvody pre také pozastavenie platnosti a zrušenie a informuje držiteľa osvedčenia o jeho práve na odvolanie sa.

21B.445 Vedenie záznamov

- a) Príslušný orgán členského štátu registrácie zriadi systém vedenia záznamov s kritériami minimálneho uchovávanía, ktorý umožní primerané sledovanie procesu vydania, zachovania, zmeny a doplnenia, pozastavenia platnosti alebo zrušenia každého jednotlivého hlukového osvedčenia.
- b) Záznamy musia obsahovať minimálne:
  - 1. dokumenty poskytnuté žiadateľom;
  - 2. dokumenty vyhotovené v priebehu vyšetrovania, v ktorých sú uvedené činnosti a záverečné výsledky prvkov definovaných v 21B.420 ods. b) a
  - 3. kópiu osvedčenia, vrátane zmien a doplnkov.
- c) Záznamy sa archivujú na obdobie minimálne šesť rokov po vymazaní z národného registra.

PODČASŤ J – POVOLENIE ORGANIZÁCIE NA PROJEKTOVANIE

Uplatňujú sa administratívne postupy stanovené agentúrou.

PODČASŤ K – ČASTI A ZARIADENIA

Uplatňujú sa administratívne postupy stanovené agentúrou.

(PODČASŤ L – NEUPLATŇUJE SA)

PODČASŤ M – OPRAVY

Uplatňujú sa administratívne postupy stanovené agentúrou.

(PODČASŤ N – NEUPLATŇUJE SA)

PODČASŤ O – EURÓPSKE TECHNICKÉ ŠTANDARDNÉ SCHVÁLENIE (ETSO)

Uplatňujú sa administratívne postupy stanovené agentúrou.

(PODČASŤ P – NEUPLATŇUJE SA)

PODČASŤ Q – IDENTIFIKÁCIA VÝROBKOV, ČASŤ A ZARIADENÍ

Uplatňujú sa administratívne postupy stanovené agentúrou.

---

*Doplňky***FORMULÁRE EASA**

Ak sú formuláre tejto prílohy vydané v jazyku inom než je angličtina, musí byť priložený anglický preklad.

Formuláre EASA („Európska letecká bezpečnostná agentúra“) uvedené v doplnkoch k tejto časti musia vykazovať nasledujúce povinné znaky. Členské štáty zabezpečia, aby formuláre EASA, ktoré vydávajú, boli rozpoznateľné, a sú zodpovedné za tlač takých formulárov.

Doplnok I – EASA formulár 1 Úradné osvedčenie o uvoľnení

Doplnok II – EASA formulár 15a Osvedčenie o overení letovej spôsobilosti

Doplnok III – EASA formulár 20 Letové povolenie

Doplnok IV – EASA formulár 24 Obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti

Doplnok V – EASA formulár 25 Osvedčenie o letovej spôsobilosti

Doplnok VI – EASA formulár 45 Hlukové osvedčenie

Doplnok VII – EASA formulár 52 Vyhlásenie zhody lietadla

Doplnok VIII – EASA formulár 53 Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky

Doplnok IX – EASA formulár 55 Osvedčenie o schválení výrobnjej organizácie

Doplnok X – EASA formulár 65 Písomný súhlas (výroba bez POA)

1. Príslušný schvaľovací orgán/štat		ÚRADNÉ OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ EASA FORMULÁR 1				3. Číslo formulára
4. Názov a adresa organizácie s povolením						
6. Predmet	7. Popis	8. Časť č.	9. Oprávnenosť (*)	10. Množstvo	11. Číslo série/dávky	12. Stav/práca
13. Poznámky Časť M Oddiel A Podčasť F číslo organizácie s povolením: AAA RRR XXXX						
14. Osvedčuje sa, že položky uvedené vyššie, boli vyrobené v súlade s/so: ☐ schválenými konštrukčnými údajmi a zaručujú bezpečnú prevádzku ☐ neschválenými konštrukčnými údajmi špecifikovanými v poli 13		19. ☐ Časť 145.A.50 Osvedčenie o uvoľnení Osvedčuje sa, že pokiaľ nie je v poli 13 špecifikované inak, práca uvedená v poli 12 a popísaná v poli 13, bola vykonaná v súlade s časťou-145 a že pokiaľ ide o uvedenú prácu, sú predmety vhodné na uvoľnenie do prevádzky.		☐ Iný predpis špecifikovaný v poli 13		
15. Overený podpis	16. Číslo schválenia/povolenia	20. Overený podpis		21. Ref. číslo osvedčenia/povolenia		
17. Meno	18. Dátum (d/m/r)	22. Meno		23. Dátum (d/m/r)		

ÚRADNÉ OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ – EASA FORMULÁR 1 (zadná strana)

(ZODPOVEDNOSŤ UŽÍVATEĽA/INŠTALATÉRA)

POZNÁMKY:

1. Je dôležité si uvedomiť, že samotná existencia dokumentu automaticky nepredstavuje oprávnenie inštalovať časť/komponent/montážnu skupinu.
2. Ak užívateľ/inštalatér pracuje v súlade s vnútroštátnymi predpismi orgánu letovej spôsobilosti, ktorý sa odlišuje od orgánu uvedeného v poli 1 je dôležité, aby užívateľ/inštalatér zabezpečil, že jeho orgán letovej spôsobilosti uznal časť/komponenty/montážne skupiny schválené orgánom letovej spôsobilosti uvedeným v poli 1.
3. Vyhlásenia 14 a 19 nepredstavujú osvedčenie o inštalovaní. V každom prípade záznam o údržbe lietadla musí obsahovať osvedčenie o inštalovaní vydané v súlade s vnútroštátnymi predpismi užívateľom/inštalatérom predtým, než sa lietadlo prevezme do letovej prevádzky.

ÚRADNÉ OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ – EASA FORMULÁR 1

POKYNY NA VYPLNENIE FORMULÁRA

Tieto pokyny sa vzťahujú len na používanie EASA formulára 1 na výrobné účely. Pozornosť sa musí venovať doplnku 1 k časti 145, ktorý sa týka používania EASA formulára 1 na účely údržby.

1. ÚČEL A ROZSAH PLATNOSTI

Podľa časti 21, podčasti G, prvoradým účelom osvedčenia je uvoľniť výrobky, časti, zariadenie (ďalej len „predmety“) a/alebo materiály definované v políčkach 7 až 11 po výrobe, alebo uvoľniť údržbárske práce vykonávané na predmetoch podľa povolenia udeleného príslušným orgánom. Osvedčenie, na ktoré je odkaz v EASA formulári 1 sa označuje ako úradné osvedčenie o uvoľnení.

Osvedčenie sa používa na účely dovozu, ako aj na vnútroštátne účely a účely v rámci spoločenstva a slúži ako úradné osvedčenie pre dodávku predmetov od výrobcov k užívateľom. Osvedčenie nie je dodacím listom alebo prepravným dokladom.

Môže ho vystaviť len organizácie s povolením príslušného orgánu podľa časti 21 podčasti G, v rámci rozsahu platnosti takého povolenia. Pri použití tohto osvedčenia sa lietadlo neuvoľní.

Nie je dovolené použiť to isté osvedčenie na „nové“ a „použité“ predmety.

Na tom istom osvedčení nesmú byť súčasne predmety osvedčované podľa „schválených údajov“ a „neschválených údajov“ a preto sa v políčku 14 môže označiť len jedno okienko.

Na tom istom osvedčení nesmú byť súčasne predmety uvoľnené podľa podčasti G a F časti 21.

2. VŠEOBECNE

Osvedčenie sa musí zhodovať s priloženým formátom, vrátane očíslovania políčok a ich umiestnenia. Rozmer každého políčka sa však môže meniť tak, aby vyhovoval jednotlivým potrebám, no len v takej miere, v akej je ešte osvedčenie rozpoznateľné. Celkový rozmer osvedčenia sa môže podstatne zväčšiť alebo zmenšiť, pokiaľ ostane osvedčenie rozpoznateľné a čitateľné. V prípade pochybností je potrebné konzultovať s príslušným orgánom.

Je potrebné poznamenať, že vyhlásenia vzťahujúce sa k povinnostiam užívateľov sú zvyčajne umiestnené na zadnej strane tohto osvedčenia, no môžu byť pripojené aj na prednej strane osvedčenia, ak sa zmenší dĺžka formulára.

Tlačený text musí byť jasný a čitateľný aby bolo možné ľahké čítanie.

Osvedčenie môže byť buď predtlačené alebo vypracované na počítači, no v každom prípade vytlačené čiary a znaky musia byť jasné a čitateľné. Predtlačený text je povolený v súlade s priloženým vzorom, no nie sú povolené žiadne iné osvedčovacie údaje. Osvedčenie môže byť vyplnené v angličtine alebo v jednom alebo niekoľkých úradných jazykoch vystavujúceho členského štátu.

Údaje do osvedčenia sa môžu zapísať buď písacím strojom, počítačom alebo ručne paličkovým písmom, aby bolo možné ľahké čítanie. Skratky sa musia obmedziť na minimum.

Zostávajúci priestor na zadnej strane osvedčenia môže použiť vydávajúca osoba na akékoľvek informácie, nesmie však obsahovať žiadne vyhlásenie o uvoľnení.

Originál osvedčenia sa musí priložiť k predmetom a musia sa uviesť jednoznačné korelácie medzi osvedčením a predmetom alebo predmetmi. Kópia osvedčenia zostáva u organizácie, ktorá predmet vyrobila. Ak sú formát ako aj údaje osvedčenia úplne vypracované na počítači, pokiaľ to uznáva príslušný orgán, je povolené uchovávať formát aj údaje v bezpečnej databáze.

Nie sú stanovené žiadne obmedzenia pokiaľ ide o počet kópií osvedčenia odoslaných zákazníkovi alebo uchovávaných u vystavovateľa osvedčenia.

Osvedčenia, ktoré sú priložené k predmetu môžu byť pripevnené k predmetu v ochrannej obálke, aby sa nepoškodili.

3. VYPLNENIE OSVEDČENIA O UVOĽNENÍ VYSTAVOVATEĽOM

Pokiaľ nie je stanovené inak, musia byť všetky políčka vyplnené, tým sa stáva dokument platným osvedčením.

Políčko 1 Členský štát príslušného orgánu vydávajúceho povolenie, na ktoré je odkaz v políčku 16 a na základe ktorého sa osvedčenie vydáva. Ak je príslušným orgánom agentúra musí sa uviesť „EASA“. Tieto názvy môžu byť predtlačené.

Políčko 2 Predtlačené „Úradné osvedčenie o uvoľnení/EASA formulár 1“.

Políčko 3 V tomto políčku musí byť predtlačené osobitné číslo na účely kontroly a spätnej sledovateľnosti s touto výnimkou, že v prípade počítačom vypracovaného dokumentu nemusí byť osobitné číslo predtlačené, ak je počítač naprogramovaný tak, že číslo sám zadá.

- Políčko 4 Informácie v tomto políčku musia plniť dva ciele:
1. udávať vzťah medzi osvedčením a povolením organizácie na účely overenia pravosti a platnosti osvedčenia;
  2. umožniť rýchlu identifikáciu miesta výroby a uvoľnenia, aby sa uľahčila sledovateľnosť a komunikácia v prípade problémov alebo otázok.
- Preto názov zapísaný v tomto políčku je názvom držiteľa povolenia organizácie, ktorý je zodpovedný za definitívne stanovenie zhody alebo letovej spôsobilosti a ktorého referenčné číslo je uvedené v políčku 16.
- Adresa (-y) zapísaná (-é) v políčku 4 slúžia k identifikácii držiteľa povolenia a miesta uvoľnenia.
- Ak je miesto výroby a uvoľnenia na jednej z adries organizácie uvedených na zozname na schvaľovacom osvedčení, potom je potrebné v tomto políčku uviesť len túto adresu.
- Ak NIE je miesto výroby a uvoľnenia na jednej z adries organizácie uvedených na zozname na schvaľovacom osvedčení, potom je potrebné uviesť dve adresy. Prvá adresa bude adresou držiteľa povolenia (ako je uvedený v povoločacom osvedčení) a druhá adresa slúži k identifikácii miesta výroby a uvoľnenia.
- Toto políčko môže byť predtlačené. Logo držiteľa povolenia je prípustné, ak je v políčku dostatok miesta.
- Políčko 5 Toto políčko slúži pre odkaz na objednávku prác/zákazku/faktúru alebo akýkoľvek iný vnútorný organizačný proces tak, aby sa mohol vytvoriť rýchly systém spätného sledovania. Použitie políčka pre systém takého spätného sledovania sa dôrazne odporúča pri absencii sériového čísla alebo čísla dávky. Ak sa neuplatňuje, uvedie sa „N/A“.
- Políčko 6 Toto políčko umožňuje organizácii vystavujúcej osvedčenie pomocou čísel predmetov urobiť jednoduchý krížový odkaz na políčko 13 „Poznámky“. Políčko 6 sa musí vyplniť, ak má osvedčenie platiť pre viac než jeden predmet.
- Ak má byť na osvedčení uvoľnených niekoľko predmetov, je povolené použiť samostatný súpis krížových odkazov na osvedčenie a zoznam.
- Políčko 7 Musí sa uviesť názov alebo popis predmetu. Uprednostňuje sa používanie označenia Ilustrovaného katalógu častí (IPC). Popis musí obsahovať odkaz na príslušné schválenia ETSO alebo označenie EPA.
- Políčko 8 Uvedie sa číslo časti. Uprednostňuje sa používanie číselného označenia IPC.
- Políčko 9 Používa sa na údaj o typovo schválených aplikáciách, pre ktoré sú na inštalovanie vhodné uvoľnené predmety na základe informácií poskytnutých držiteľom schválenia konštrukcie podľa postupu popísaného v 21A.4 a 21A.133 ods. b) a c). Povolené sú tieto zápisy:
- a) aspoň jeden špecifický alebo sériový model lietadla, vrtule alebo motora, podľa údajov držiteľa schválenia konštrukcie. V prípade uvoľnenia motora alebo vrtule sa uvedú schválené aplikácie lietadla alebo, ak aplikácia nie je špecifická, uvedie sa „typovo osvedčovaný motor/vrtuľa“. V prípade ETSO predmetu sa uvedú buď typovo schválené aplikácie alebo „ETSO predmet“. V prípade predmetov inštalovaných v predmete ETSO sa uvedie číslo časti predmetu ETSO.
  - b) „Žiadne“ sa použije len ak je známe, že za predmet nebola ešte predložená typovo schválená aplikácia, napríklad: pripravované typové schválenie, len na účely testu, pripravované schválené údaje. Ak sa použije táto kategória potom sa musia v políčku 13 uviesť príslušné vysvetľujúce informácie a nové predmety sa môžu uvoľniť len na účely zhody.
  - c) „Rôzne“, ak je na základe postupov podľa 21A.133 ods. b) a c) známe, že sú vhodné na inštalovanie predmetov schválených pre niekoľko typov podľa postupu schváleného príslušným orgánom povereným dohľadom nad povolením organizácie na výrobu.
- V prípade schválenej aplikácie pre niekoľko typov sa v tomto políčku môže uviesť krížový odkaz na priložený dokument, ktorý bude obsahovať zoznam takých aplikácií.
- Žiadne informácie v políčku 9 nie sú spojené s oprávnením inštalovať predmet na nejaké konkrétne lietadlo, motor alebo vrtuľu. Užívateľ/inštalatér musí pomocou dokumentov, ako sú katalóg častí, technická správa, atď. potvrdiť, že je predmet vhodný na dané inštalovanie.
- Žiadne informácie v políčku 9 neznamenajú nevyhnutne, že výrobok, časti alebo zariadenia sú vhodné len na inštalovanie na modeloch uvedených na zozname. Ani nezaručujú, že výrobok, časti alebo zariadenia sú vhodné na inštalovanie v súvislosti so všetkými zápsmi v políčku 9. Vhodnosť môže byť ovplyvnená modifikáciou alebo zmenami v usporiadaní.

Ak je časť označená držiteľom schválenia konštrukcie v súlade s úradne uznanými normami, potom sa časť považuje za štandardnú časť a uvoľnenie s použitím EASA formulára 1 nie je potrebné. Avšak ak držiteľ povolenia organizácie na výrobu uvoľní štandardnú časť s EASA formulárom 1, potom musí byť schopný preukázať, že kontroluje výrobu takej časti.

- Políčko 10 Uvedie sa množstvo uvoľnených predmetov.
- Políčko 11 Uvedie sa číslo série alebo prípadne dávky. Ak sa neuplatňuje žiadne, uvedie sa „N/A“.
- Políčko 12 Zapiše sa jedno alebo kombinácia vhodných štandardných slov z nasledujúcej tabuľky. V tabuľke je uvedený zoznam štandardných slov povolených na používanie pri uvoľňovaní nových predmetov do prevádzky, t. j. predmetov, ktoré neboli predtým používané v prevádzke. Okrem toho sa môžu uviesť podrobnosti o okolnostiach a podmienkach, za ktorých sa môžu použiť. Vo všetkých prípadoch sa uplatňujú osvedčovací pravidlá v súvislosti s políčkom 14, označí sa príslušné políčko a podpíše sa políčko 15.

TABUĽKA ŠTANDARDNÝCH SLOV PRE NOVÉ ČASTI

1. „VYROBENÉ“

- a) Výroba nového predmetu v zhode s príslušnými konštrukčnými údajmi, alebo
- b) opätovné osvedčovanie vykonané pôvodným výrobcom po opravných prácach na predmete, ktorý už bol predtým uvoľnený podľa odseku 1a) a pri ktorom sa pred uvedením do prevádzky zistilo, že nie je prevádzkyschopný napr. že je chybný, že je nutná inšpekcia alebo test alebo uplynula jeho životnosť. Údaje o pôvodnom uvoľnení a o opravných prácach sa musia zapísať do políčka 13, rovnako ako opätovné osvedčovanie nových predmetov na účely zhody a letovej spôsobilosti v čase schválenia príslušných konštrukčných údajov za predpokladu, že predmety zodpovedajú schváleným konštrukčným údajom.

2. „KONTROLOVANÉ/TESTOVANÉ“

Skúška už uvoľneného nového predmetu:

- a) na stanovenie zhody už uvoľneného nového predmetu, alebo
- b) v súlade so štandardom alebo špecifikáciou zákazníka údaje s tým súvisiace, ktoré sa majú zapísať do políčka 13, alebo
- c) na stanovenie prevádzkyschopnosti a stavu bezpečnej prevádzky pred opätovným uvoľnením ako náhradného dielu, ak bol predmet opatrený EASA formulárom 1. Údaje týkajúce sa zdôvodnenia uvoľnenia a podrobné informácie o prvom uvoľnení sa zapíšu do políčka 13.

3. „UPRAVENÉ“

Zmena už uvoľneného predmetu pred uvedením do prevádzky, vykonaná pôvodným výrobcom. Podrobné informácie o zmene a prvom uvoľnení sa zapíšu do políčka 13.

Vyššie uvedené vyhlásenia musia byť doložené odkazom na schválené údaje/príručku/specifikáciu. Také informácie sa uvedú buď v políčku 12 alebo 13.

- Políčko 13 V tomto políčku je potrebné uviesť všetky informácie, buď priamo alebo odkazom na podklady o osobitných údajoch a obmedzeniach vzťahujúcich sa k uvoľňovanému predmetu, ktoré sú potrebné pre užívateľa/inštalatéra, aby mohol stanoviť konečnú letovú spôsobilosť predmetu. Informácie musia byť jasné, úplné a musia byť poskytnuté vo forme a spôsobom, ktoré sú primerané účelu takého stanovenia.

Každé vyhlásenie musí byť jednoznačne identifikované z hľadiska predmetu, na ktorý sa vzťahuje.

Ak sa nerobí žiadne vyhlásenie, uvedie sa „Žiadne“.

Príklady podmienok, za ktorých by boli vyhlásenia v políčku 13 potrebné, sú tieto:

- ak sa osvedčenie použije na účely zhody, na začiatku políčka 13 sa musí zapísať toto vyhlásenie;

„LEN NA ÚČELY ZHODY, NIE JE VHODNÉ NA INŠTALOVANIE V TYPOVO OSVEDČOVANOM LIETADLE/MOTORE/VRTULI V PREVÁDZKE“;

- ak nie sú agentúrou schválené konštrukčné údaje, potom musí byť uvedený príslušný orgán tretieho štátu, zodpovedný za schválenie konštrukčných údajov a musí sa uviesť nasledujúce vyhlásenie, spolu s odkazom identifikujúcim schválenie:

„Konštrukčné údaje schválené uviesť zodpovedný príslušný orgán tretieho štátu a odkaz na schválenie“;

- opätovné osvedčovanie nových predmetov na účely zhody a letovej spôsobilosti v čase schválenia príslušných konštrukčných údajov za predpokladu, že predmety zodpovedajú schváleným konštrukčným údajom.

Za predpokladu, že v konštrukcii nenastala žiadna zmena počas schvaľovacieho procesu konštrukčných údajov, výrobca môže vyhlásiť, že konštrukčné údaje boli schválené a za predpokladu, že špecifický komponent je ešte stále v stave, v ktorom sa nachádzal v čase jeho dodania užívateľovi/inštalatérovi, komponent je teraz vhodný na inštalovanie. Výrobca musí toto vyhlásenie urobiť na druhom EASA formulári 1, na ktorom okrem iných nevyhnutných poznámok musí uviesť príslušné vysvetľujúce informácie. Musia sa použiť tieto slová: „OPĀTOVNĚ OSVEDČOVANIE NOVÝCH ČASTÍ, OD ZHODY AŽ PO LETOVÚ SPŔSOBILOSTĚ: TENTO DOKUMENT OSVEDČUJE SCHVÁLENIE KONŠTRUKČNÝCH ÚDAJŮV, PODĚA KTORÝCH BOL TENTO PREDMET (TIETO PREDMETY) VYROBENÝ (VYROBENĚ), NO NEVZŤAHUJE SA NA ZHODU/STAV PO UVOĚNĚNÍ PODĚA PŔVODNĚHO EASA FORMULÁRA 1 REFERENČNĚ ě. ....“

EASA formulár 1 (na „účely zhody“ ako aj na „účely letovej spôsobilosti“) musí vyhotoviť tá istá organizácia t. j. pôvodný výrobca alebo prvý výrobca, podľa toho, ktorý z nich vypracuje EASA formulár 1 na účely zhody.

- Ak osvedčenie nie je vydané podľa časti 21, musí sa použiť toto vyhlásenie:

„Toto osvedčenie bolo vydané podľa... [príslušné pravidlá iné než časť 21]“.

- Pri úplných motoroch a vrtuliach sa musí uviesť odkaz na príslušné typové osvedčenie.
- Pri úplných motoroch a vrtuliach sa požadujú všetky doplnkové vývozné vyhlásenia v rozsahu stanovenom dovážajúcim štátom a zvyčajne sa začlenia do dátového dokladu typového schválenia.
- Pri úplných motoroch sa vyžaduje vyhlásenie zhody s príslušnými emisnými požiadavkami platnými v čase výroby motora.
- Pri predmetoch ETSO sa uvedie príslušné číslo ETSO schválenia.
- Užívateľské obmedzenia pre opravené predmety.
- Upravujúca norma.
- Dodané alternatívne schválené predmety.
- Príslušné povolenia.
- Nezhoda s technickými podmienkami osvedčovania.
- Podrobné údaje o vykonaných opravárenských prácach alebo odkaz na dokument, v ktorom je to uvedené.
- Zhoda alebo nezhoda s príkazmi na zachovanie letovej spôsobilosti alebo technickými správkami.
- Informácie o predmetoch s obmedzenou životnosťou.
- Stav predmetov alebo odkaz na dokument, ktorý obsahuje takéto podrobné informácie.
- Dátum výroby alebo opravy.
- Údaje o životnosti predmetu.
- Nedostatky.
- Časové obdobie od nového (TSN), Časové obdobie od generálnej opravy (TSO), atď.
- Výnimky z osobitných požiadaviek oznámených dovážajúcim štátom.
- Špeciálne upravený tak, aby splňal osobitné požiadavky oznámené dovážajúcim štátom.
- Opätovné osvedčovanie už uvoľnených „nových“ predmetov.

Políčko 14 Toto Políčko sa môže použiť len na údaj o stave nových výrobkov.

Hlavným účelom osvedčenia je uvoľniť predmety na účely letovej spôsobilosti, čo znamená zhodu so schválenými konštrukčnými údajmi a stanovenie stavu zaručujúceho bezpečnú prevádzku.

Toto osvedčenie o letovej spôsobilosti EÚ považuje za osvedčenie platné na celom svete, pokiaľ nie sú oznámené špecifické dovozné požiadavky.

Ak sa použije EASA formulár 1 na účely letovej spôsobilosti, aby boli splnené oznámené dovozné požiadavky, zhoda s týmito dovoznými požiadavkami sa osvedčí podľa dvojstrannej dohody alebo iného pracovného dojednania. Pretože je v políčku 8 uvedené P/N a zhoda s akýmikoľvek dovoznými požiadavkami je zapísaná v políčku 13, „schválené“ potom znamená schválenie príslušným orgánom dovážajúceho štátu.

Osvedčenie sa môže použiť aj ako osvedčenie zhody, ak predmety zodpovedajú príslušným konštrukčným údajom, ktoré nie sú schválené z dôvodu uvedeného v políčku 13 (napr. pripravované typové osvedčenie, len na test, pripravované schvaľované údaje).

V tomto prípade sa musí na začiatok políčka 13, a nie do samostatného dokumentu, zapísať toto doplnujúce vyhlásenie: „LEN NA ÚČELY ZHODY, NEVHODNÉ NA INŠTALOVANIE NA TYPOVO OSVEDČOVANOM LIETADLE/MOTORE/VRTULI V PREVÁDZKE.“

Nie je povolené na tom istom osvedčení uvádzať predmet, ktorý sa uvoľňuje na účely letovej spôsobilosti a na účely zhody. Vzťahuje sa to aj na poznámky k vyplneniu políčka 9.

- Políčko 15 Vlastnoručný podpis osoby, ktorá má písomné oprávnenie od organizácie s povolením na výrobu vydávať osvedčenia vzťahujúce sa k novým predmetom. Nie je povolené používať pečiatku namiesto podpisu, no oprávnená osoba môže k lepšej čitateľnosti doplniť podpis pečiatkou. Po dohode s príslušným orgánom v každom konkrétnom prípade sú povolené elektronické podpisy, ak je možné preukázať, že je zabezpečená ekvivalentná úroveň kontroly, sledovateľnosti a zodpovednosti (pozri AMC 21A.163 ods. c) pre elektronický podpis).
- Políčko 16 Uvedie sa úplný odkaz na oprávnenie udelené príslušným orgánom pre organizáciu, ktorá uvoľňuje nové predmety.
- Políčko 17 Meno osoby podpísanej v políčku 15, vytlačené, napísané písacím strojom alebo ručne napísané čitateľnou formou.
- Políčko 18 Dátum podpisu v políčku 15 vo formáte deň/mesiac/rok. Mesiac musí byť uvedený písmenami (z dôvodov jednoznačnosti určenia o ktorý mesiac ide, sa musí použiť dostatok písmen).
- Políčko 19 Pre nové predmety sa nepoužije a prečiarkne sa.
- Políčko 20 Pre nové predmety sa nepoužije a prečiarkne sa.
- Políčko 21 Pre nové predmety sa nepoužije a prečiarkne sa.
- Políčko 22 Pre nové predmety sa nepoužije a prečiarkne sa.
- Políčko 23 Pre nové predmety sa nepoužije a prečiarkne sa.

ČLENSKÝ ŠTÁT

člen

Európskej leteckej bezpečnostnej agentúry

OSVEDČENIE O OVERENÍ LETOVEJ SPÔSOBILOSTI

ARC ODKAZ:

Podľa platného nariadenia (ES) č. 1592/2002 Európskeho parlamentu a Rady členský štát týmto osvedčuje, že nasledujúce lietadlo:

Výrobca lietadla: .....

Výrobcovo označenie lietadla: .....

Typ lietadla: .....

Registrácia lietadla: .....

Sériové číslo lietadla: .....

sa považuje v čase vydania osvedčenia za spôsobilé na let.

Dátum vydania: .....

Dátum skončenia platnosti: .....

Podpis: .....

Číslo oprávnenia: .....

Príslušný orgán LOGO

LETOVÉ POVOLENIE

(*)	
Príslušný orgán členského štátu registrácie podľa nariadenia (ES) č. 1592/2002 týmto povoľuje uvedenému lietadlu let v rámci členského štátu za podmienok ďalej uvedených. Toto povolenie je platné aj pre lety v iných štátoch za predpokladu, že príslušné orgány takých štátov udelili samostatné povolenie.	1. Štátna príslušnosť a registračné značky
2. Výrobca/typ lietadla	3. Sériové číslo
4. Povolenie platí pre:	
5. Obmedzenia/poznámky	
6. Miesto a dátum vydania	7. Podpis zástupcu príslušného orgánu

EASA formulár 20

Toto povolenie musí byť počas všetkých letov na palube lietadla.

(*) Použije štát registrácie.

EASA LOGO

Príslušný orgán LOGO

OBMEDZENÉ OSVEDČENIE O LETOVEJ SPÓSIBILOSTI

(*)	(Členský štát registrácie) (Vystavujúci orgán)	(*)
1. Štátna príslušnosť a registračné značky	2. Výrobca a výrobcovo označenie lietadla	3. Sériové číslo lietadla
4. Kategórie		
5. Toto osvedčenie o letovej spôsobilosti je vydané podľa (**) [Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve zo 7. decembra 1944] a nariadenia (ES) č. 1592/2002 článku 5 ods. 3 písm. b) pre vyššie uvedené lietadlo, ktoré sa považuje za spôsobilé pre let, ak sa udržiava a prevádzkuje v súlade s predchádzajúcimi a príslúchajúcimi prevádzkovými obmedzeniami. Okrem toho sa uplatňujú tieto obmedzenia: (**) [Lietadlo sa môže používať v medzinárodnej leteckej doprave bez ohľadu na predchádzajúce obmedzenia]. Dátum vydania: _____ Podpis: _____		
6. Toto osvedčenie o letovej spôsobilosti je platné pokiaľ ho nezruší príslušný orgán členského štátu registrácie. K tomuto osvedčeniu sa priloží aktuálne osvedčenie o overení letovej spôsobilosti.		

EASA formulár 24

Toto povolenie musí byť počas všetkých letov na palube lietadla.

(*) Použije štát registrácie.

(**) Nehodiace sa prečiarknite.

EASA LOGO

Príslušný orgán LOGO

OSVEDČENIE O LETOVEJ SPÓSIBILOSTI

(*)	(Členský štát registrácie) (Vystavujúci orgán)	(*)
1. Štátna príslušnosť a registračné značky	2. Výrobca a výrobcovo označenie lietadla	3. Sériové číslo lietadla
4. Kategória		
5. Toto osvedčenie o letovej spôsobilosti je vydané podľa Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve zo 7. decembra 1944 a nariadenia (ES) č. 1592/2002 článku 5 ods. 3 písm. b) pre vyššie uvedené lietadlo, ktoré sa považuje za spôsobilé pre let, ak sa udržiava a prevádzkuje v súlade s predchádzajúcimi a prislúchajúcimi prevádzkovými obmedzeniami. Dátum vydania: Obmedzenia/poznámky:		
6. Toto osvedčenie o letovej spôsobilosti je platné pokiaľ ho nezruší príslušný orgán členského štátu registrácie. K tomuto osvedčeniu sa priloží aktuálne osvedčenie o overení letovej spôsobilosti.		

EASA formulár 25

Toto povolenie musí byť počas všetkých letov na palube lietadla.

(*) Použíja štát registrácie.

Použije štát registrácie	1. Štát registrácie		2. Dokument číslo:		
HLUKOVÉ OSVEDČENIE					
3. Štátna príslušnosť a registračné značky	4. Výrobca a výrobcovo označenie lietadla		5. Sériové číslo lietadla		
6. Motor			7. Vrtuľa (*)		
8. Maximálna vzletová hmotnosť (kg)	9. Maximálna pristávací hmotnosť (kg) (*)		10. Hluková norma		
11. Dodatočné zmeny vykonané na účely dodržania zhody s príslušnými hlukovými osvedčovacími normami.					
12. Bočná hladina hluku/ hladina hluku pri plnom výkone (*)	13. Približovacia hladina hluku (*)	14. Hladina hluku pri pre- lete (*)	15. Hladina hluku na trase (*)	16. Hladina hluku pri vzlete (*)	
Poznámky					
17. Toto hlukové osvedčenie sa vystavuje podľa prílohy 16 zväzok I Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve zo 7. decembra 1944 a nariadenia (ES) č. 1592/2002 článok 6, pre vyššie uvedené lietadlo, ktoré sa pri údržbe a prevádzkovaní v súlade s príslušnými požiadavkami a prevádzkovými obmedzeniami, považuje za lietadlo spĺňajúce príslušnú hlukovú normu.					
18. Dátum vydania:			19. Podpis:		

VYHLÁSENIE ZHODY LIETADLA		
1. Štát výroby	2. Príslušný orgán členského štátu Európskej únie alebo EASA	3. Ref. číslo vyhlásenia
4. Organizácia		
5. Typ lietadla	6. Ref. číslo typového osvedčenia	
7. Registrácia alebo značka lietadla	8. Identifikačné číslo výrobcu	
9. Údaje o motore/vrtuli (*)		
10. Zmeny a/alebo prevádzkové predpisy (*)		
11. Príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti		
12. Povolenia		
13. Oslobodenia, výnimky alebo odchýlky (*)		
14. Poznámky		
15. Osvedčenie o letovej spôsobilosti		
16. Doplnujúce požiadavky		
17. Vyhlásenie zhody Týmto sa osvedčuje, že toto lietadlo plne zodpovedá typovo osvedčovanej konštrukcii a údajom uvedeným v políčkach 9, 10, 11, 12 a 13. Lietadlo je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku. Lietadlo bolo úspešne testované za letu.		
18. Podpis	19. Meno	20. Dátum (d/m/r)
21. Referenčné číslo povolenia organizácie na výrobu		

VYHLÁSENIE ZHODY LIETADLA – EASA FORMULÁR 52

POKYNY NA VYPLNENIE FORMULÁRA

Na účely časti 21 oddielu A podčasti F, vyhlásenie zhody znamená EASA formulár 52 pre úplné lietadlo alebo EASA formulár 1 pre ostatné výrobky, časti, zariadenia a/alebo materiály.

Oprávnená osoba znamená identifikovanú osobu, ktorej podpis je v príručke uznanej príslušným orgánom v súlade s 21A.125 ods. b).

Zodpovedné postavenie znamená postavenie, ktoré zastáva osoba s mandátom, ktorý zahŕňa aj zodpovednosť za zhodu výrobku a ktorá má dostatočnú právomoc, aby zabránila uvoľneniu predmetom, ktoré nezodpovedajú príslušným konštrukčným údajom a/alebo nie sú v stave bezpečnom pre prevádzku.

1. ÚČEL A ROZSAH PLATNOSTI

Použitie vyhlásenia zhody lietadla vydaného výrobcom podľa časti 21 oddielu A podčasti F, je popísané v 21A.130 a rovnako ako zodpovedajúce prijateľné postupy preukazovania.

Účelom vyhlásenia zhody lietadla (EASA formulár 52) vydaného podľa časti 21 oddielu A podčasti G, je umožniť držiteľovi príslušného povolenia organizácie na výrobu, uplatňovať práva na získanie jednotlivého osvedčenia letovej spôsobilosti lietadla od príslušného orgánu členského štátu registrácie.

2. VŠEOBECNE

Vyhlásenie zhody musí zodpovedať priloženému formátu vrátane čísel políčok a umiestneniu každého políčka. Rozmer každého políčka sa však môže meniť tak, aby vyhovoval jednotlivým potrebám no len v takej miere, v akej je ešte osvedčenie rozoznateľné. V prípade pochybností je potrebné konzultovať s príslušným orgánom.

Vyhlásenie zhody môže byť buď predtlačené alebo vypracované na počítači, no v každom prípade vytlačené čiary a znaky musia byť jasné a čitateľné. Predtlačенý text je povolený v súlade s priloženým vzorom, no nie sú povolené žiadne iné osvedčovacie údaje.

Vyplniť sa môže buď písacím strojom, počítačom alebo ručne paličkovým písmom, aby bolo možné ľahké čítanie. Vyhlásenie môže byť vyplnené v angličtine a v prípade potreby v jednom alebo niekoľkých úradných jazykoch vystavujúceho členského štátu.

Kópiu vyhlásenia a všetky prílohy si necháva organizácia s povolením na výrobu.

3. VYPLNENIE VYHLÁSENIA ZHODY VYSTAVOVATEĽOM

Aby sa dokument stal platným vyhlásením musia sa vyplniť všetky polia.

Vyhlásenie zhody nesmie byť vydané príslušnému orgánu členského štátu registrácie, kým nie je schválená konštrukcia lietadla a v ňom inštalované výrobky.

Pokiaľ nie je s príslušným orgánom dohodnuté inak, informácie vyžadované v políčkach 9, 10, 11, 12, 13 a 14 sa môžu uviesť formou odkazu na samostatne identifikované dokumenty uchovávané výrobnou organizáciou.

Toto vyhlásenie zhody neplatí pre také predmety zariadenia, ktorých inštalovanie sa môže požadovať na účely splnenia prevádzkových predpisov. Avšak niektoré z takých jednotlivých predmetov sa môžu zahrnúť do políčka 10 alebo do schválenej typovej konštrukcie. Prevádzkovateľom sa preto pripomína ich zodpovednosť za zabezpečenie súladu s príslušnými prevádzkovými predpismi pri ich vlastnej konkrétnej prevádzke.

Políčko 1 Údaj o štáte výroby.

Políčko 2 Príslušný orgán, v ktorého pôsobnosti sa vyhlásenie zhody vystavuje.

Políčko 3 V tomto políčku by malo byť predtlačенé osobitné sériové číslo na účely kontroly a sledovateľnosti. Výnimkou je dokument vyhotovený počítačom, ktorý nemusí mať číslo predtlačенé ak je počítač naprogramovaný na tlač osobitného čísla.

Políčko 4 Úplný názov a adresa organizácie vystavujúcej vyhlásenie. Toto políčko môže byť predtlačенé. Logá atď. sú povolené, ak je v políčku pre logo dostatok miesta.

Políčko 5 Úplný údaj o type lietadla tak, ako je definovaný v typovom osvedčení pre príslušné lietadlo.

Políčko 6 Referenčné čísla typového osvedčenia a údaje o jeho vydaní pre príslušné lietadlo.

Políčko 7 Ak je lietadlo registrované, potom je touto značkou registračná značka. Ak lietadlo nie je registrované, potom touto značkou bude tá značka, ktorú uznal príslušný orgán členského štátu a prípadne príslušný orgán tretieho štátu.

- Políčko 8 Identifikačné číslo pridelené výrobcom na účely kontroly a sledovateľnosti a ako služba zákazníkovi. Toto sa niekedy označuje ako výrobné sériové číslo alebo konštrukčné číslo.
- Políčko 9 Úplné údaje o type (-och) motora a vrtule tak, ako sú definované v príslušnom typovom osvedčení a jeho príslušnom dátovom súbore. Uvedie sa aj identifikačné číslo výrobcu a sídlo.
- Políčko 10 Schválené konštrukčné zmeny lietadla.
- Políčko 11 Zoznam všetkých príkazov na zachovanie letovej spôsobilosti (alebo podobných dokumentov) a vyhlásenie zhody spolu s popisom metódy zabezpečenia zhody v prípade príslušného jednotlivého lietadla, vrátane výrobkov a inštalovaných častí a zariadení. Mali by sa uviesť budúce termíny splnenia požiadaviek zhody.
- Políčko 12 Schválené nepredpokladané odchýlky od schválenej typovej konštrukcie, niekedy uvádzané ako povolenia, odchýlky alebo nezhody.
- Políčko 13 Tu sa môžu uviesť len schválené oslobodenia, výnimky alebo odchýlky.
- Políčko 14 Poznámky. Akékoľvek vyhlásenie, informácie, osobitné údaje obmedzenia, ktoré môžu ovplyvniť letovú spôsobilosť lietadla. Ak také informácie alebo údaje nie sú, uviesť „ŽIADNE“.
- Políčko 15 Ako požadované osvedčenie o letovej spôsobilosti uviesť „Osvedčenie o letovej spôsobilosti“ alebo „Obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti“.
- Políčko 16 V tomto políčku by sa mali uviesť doplňujúce požiadavky také, aké oznámil dovážajúci štát.
- Políčko 17 Platnosť vyhlásenia zhody závisí na úplnom vyplnení všetkých políčok formulára. Kópiu správy z letového testu, spolu s akýmkoľvek zaznamenanými závadami a údajmi o odstránení nedostatkov, by mal uchovávať držiteľ povolenia organizácie na výrobu. Správy s priaznivým hodnotením by mali byť podpísané príslušným osvedčovacím personálom a členom letovej posádky, napr. skúšobným pilotom alebo skúšobným inžinierom. Vykonané letové testy sú testy definované v rámci systému kvality podľa 21A.139, najmä 21A.139 ods. b) bod (1)vi), aby bolo zaručené, že lietadlo zodpovedá príslušným konštrukčným údajom a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.
- Zoznam dodaných predmetov (alebo predmetov, ktoré sú k dispozícii) potrebných na splnenie požiadaviek bezpečnej prevádzky, by mal uchovávať držiteľ povolenia organizácie na výrobu.
- Políčko 18 Vyhlásenie zhody môže podpísať osoba k tomu oprávnená držiteľom povolenia organizácie na výrobu v súlade s 21A.145 ods. d). Nemala by sa používať podpisová pečiatka.
- Políčko 19 Meno osoby podpisujúcej osvedčenie napísané písacím strojom alebo vytlačené v čitateľnej forme.
- Políčko 20 Dátum podpisania vyhlásenie zhody.
- Políčko 21 Referenčné číslo udelené príslušným orgánom držiteľovi povolenia organizácie na výrobu.

OSVEDČENIE O UVOĽNENÍ DO PREVÁDZKY

[NÁZOV ORGANIZÁCIE S POVOLENÍM NA VÝROBU]

Referenčné číslo povolenia organizácie na výrobu:**Osvedčenie o uvoľnení do prevádzky v súlade s 21A.163 ods. d).**

Lietadlo: ..... Typ: ..... Číslo výrobcu/registrácia: .....

bolo udržiavané podľa objednávky prác: .....

Stručný popis vykonaných prác:

Osvedčuje sa, že špecifikované práce boli vykonané v súlade s 21A.163 ods. d) a vzhľadom na tieto práce sa lietadlo môže uvoľniť do prevádzky a je v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.

Personál vykonávajúci osvedčovanie (mená):

Podpis:

Miesto:

Dátum . . . . . (deň, mesiac, rok)

OSVEDČENIE O UVOLENÍ DO PREVÁDZKY – EASA FORMULÁR 53

POKYNY NA VYPLNENIE FORMULÁRA

Políčko „STRUČNÝ POPIS VYKONANÝCH PRÁČ“ v EASA formulári 53 by malo obsahovať odkaz na schválené údaje použité pri výkone prác.

Políčko „MIESTO“ v EASA formulári 53 sa vzťahuje na miesto, kde sa údržba vykonala a nie na miesto prevádzkových zariadení organizácie (ak ide o rôzne miesta).

OSVEDČENIE O SCHVÁLENÍ ORGANIZÁCIE NA VÝROBU

Príslušný orgán

členského štátu

EURÓPSKEJ ÚNIE* alebo EASA**OSVEDČENIE O POVOLENÍ**

REFERENČNÉ ČÍSLO: NAA.G.XXXX

Podľa platných európskych predpisov a za podmienok špecifikovaných nižšie, príslušný orgán osvedčuje

Názov spoločnosti**Adresa**

ako

výrobnú organizáciu

s povolením podľa časti 21, oddielu A, podčasti G

PODMIENKY

1. Povolenie je obmedzené v rozsahu špecifikovanom v priložených podmienkach schválenia; a
2. toto schválenie vyžaduje dodržanie postupov špecifikovaných v popise výrobnéj organizácie;
3. toto schválenie je platné pokiaľ organizácia s povolením na výrobu naďalej spĺňa požiadavky časti 21, oddielu A, podčasti G.

Dátum prvého vydania:	Dátum tohto vydania:	Podpis:
		Za príslušný orgán alebo EASA

Príslušný orgán členského štátu Európskej únie alebo EASA	Podmienky povolenia	TA: NAA.G.XXXX
<p>Tento dokument je časťou povolenia organizácie na výrobu číslo: NAA.G.XXXX vydaného pre</p> <p>Názov spoločnosti</p> <p>Oddiel 1. ROZSAH PRÁC:</p> <p style="padding-left: 40px;">VÝROBA</p> <p style="padding-left: 180px;">VÝROBKY/KATEGÓRIE</p> <p>Podrobnosti a obmedzenia sú uvedené v popise výrobnej organizácie, oddiel xxx</p> <p>Oddiel 2. MIESTA PREVÁDZKY:</p> <p>Oddiel 3. PRÁVA:</p> <p>Výrobná organizácia je v rámci podmienok povolenia a v súlade s postupmi svojho popisu výrobnej organizácie, oprávnená uplatňovať práva stanovené v 21A.163 s touto výhradou:</p> <p>Pred schválením konštrukcie výrobku môže byť EASA formulár 1 vydaný len na účely zhody.</p> <p>Vyhlásenie zhody nesmie byť vydané pre neschválené lietadlo.</p> <p>Údržba sa môže vykonávať, pokiaľ sa vyžaduje dodržanie predpisov týkajúcich sa údržby, v súlade s popisom výrobnej organizácie, oddiel xxx.</p>		
Dátum prvého vydania:	Dátum tohto vydania:	Podpis:
		Za príslušný orgán alebo EASA

PÍ SOMNÝ SÚHLAS

Príslušný orgán
členského štátu
Európskej únie alebo EASA

[MENO ŽIADATEĽA]
[OBCHODNÉ MENO (pokiaľ je iné)]
[ÚPLNÁ ADRESA ŽIADATEĽA]

Dátum (deň, mesiac, rok)
Referencia: [NAA].F.[XXXX]

Predmet: VÝROBA BEZ POA, PÍ SOMNÉHO SÚHLASU

Vážené dámy a páni, ...

Váš systém kontroly výroby bol vyhodnotený a zistilo sa, že je v súlade s časťou 21, oddielom A, podčasťou F.

Preto za podmienok špecifikovaných ďalej, súhlasíme s tým, že sa môže vyhotoviť preukázanie zhody výrobkov, častí a zariadení uvedených nižšie, podľa časti 21, oddielu A, podčasti F.

Počet jednotiek

Číslo časti

Sériové číslo:

LIETADLO

ČASTI

Na tento súhlas sa vzťahujú tieto podmienky:

1. Je platný pokiaľ [názov spoločnosti] naďalej spĺňa požiadavky časti 21, oddielu A, podčasti F.
2. Vyžaduje dodržanie postupov špecifikovaných v príručke [názov spoločnosti] číslo/dátum vydania . . . . .
3. Platnosť končí . . . . .
4. Vyhlásenie zhody vydané [názov spoločnosti] podľa ustanovení 21A.130 musí byť potvrdené orgánom, ktorý vydal tento písomný súhlas v súlade s postupom . . . . . príručky uvedenej v predchádzajúcom bode.
5. [Názov spoločnosti] okamžite oznámi orgánu, ktorý vydal tento písomný súhlas všetky zmeny systému kontroly výroby, ktoré môžu mať vplyv na kontrolu, zhodu alebo letovú spôsobilosť výrobkov a častí uvedených v tomto súhlase.

Dátum a podpis